

RAPPORT 2023:9



Årsredovisning 2022

Titel: Årsredovisning 2022
Rapportnummer: 2023:9
Utgivare: Boverket, februari, 2023
ISBN pdf: 978-91-89581-26-5
Processnummer: 1.1.9
Diarienummer: 5200/2022

Innehållsförteckning

1	GD har ordet.....	7
2	Om Boverket.....	9
2.1	Boverkets organisation	10
2.2	Förklaringar till årsredovisningen	10
3	Resultatredovisning	13
3.1	Förutsättningar för Boverkets resultat under året	13
3.1.1	Antal regeringsuppdrag	14
3.1.2	Resursförbrukning	15
3.2	Bygglov och detaljplaner	17
3.2.1	Förvaltning av digitala vägledningar om PBL	18
3.2.2	Digitaliseringsarbetets konsekvenser för Boverket	19
3.2.3	Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet	20
3.2.4	Resultatbedömning av verksamhetsområdet	22
3.3	Byggregler och livscykelperspektiv	22
3.3.1	Byggregler	23
3.3.2	Möjligheternas byggregler	23
3.3.3	Certifierade byggprojekteringsföretag	24
3.3.4	Miljöindikatorer för bygg- och fastighetssektorn	24
3.3.5	Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet	30
3.3.6	Resultatbedömning av verksamhetsområdet	32
3.4	EU-rättsakter och standardisering	33
3.4.1	Hissdirektivet och linbaneförordningen	34
3.4.2	EU-direktiv gällande klimat- och energiaspekter på byggområdet	34
3.4.3	Byggproduktförordningen	35
3.4.4	Övriga EU-rättsakter inom byggområdet	35
3.4.5	Standardisering	35
3.4.6	Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet	36
3.4.7	Resultatbedömning av verksamhetsområdet	36
3.5	Marknadskontroll	36
3.5.1	Marknadskontrollprojekt under året	37
3.5.2	Samarbete med andra svenska och europeiska myndigheter	38
3.5.3	Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet	39
3.5.4	Resultatbedömning av verksamhetsområdet	39
3.6	Nationell, regional och kommunal utveckling	39
3.6.1	Översiktsplanering	40
3.6.2	Ramverk för nationell planering	40
3.6.3	Riksintressesamordning	41
3.6.4	Nationell samordning av klimatanpassning	41
3.6.5	Resultatbedömning av verksamhetsområdet	42
3.7	Hållbar bebyggelsestruktur och arkitektur	43
3.7.1	Hälsa, risk och säkerhet i samhällsplaneringen	43
3.7.2	Fysiska samhällsstrukturer	44
3.7.3	Ekosystemtjänster och grön infrastruktur	45
3.7.4	Arkitektur och gestaltad livsmiljö	46
3.7.5	Hållbar stadsutveckling	47
3.7.6	Regional utvecklingspolitik och den sammanhållna landsbygdspolitiken	47
3.7.7	Urban utveckling södra Afrika	48
3.7.8	Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet	49
3.7.9	Resultatbedömning av verksamhetsområdet	52
3.8	Boende och bostadsmarknad	52
3.8.1	Regionala bostadsmarknadsanalyser	53
3.8.2	Bostadsmarknadsenkäten	53
3.8.3	Boverkets indikatorer med byggprognos	54
3.8.4	Boverkets byggbehovsbedömning	55
3.8.5	Värdeöverföringar från de allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolagen	56
3.8.6	Tillsyn avseende bostadsanpassningsbidraget	56

3.8.7	Ekonomiska planer och intygsgivare	56
3.8.8	Underlag till kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjningen	57
3.8.9	Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet	58
3.8.10	Resultatbedömning av verksamhetsområdet	59
3.9	Energi	59
3.9.1	Energideklarationer	60
3.9.2	Mätsystem för värme, kyla och vatten	62
3.9.3	Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet	62
3.9.4	Resultatbedömning av verksamhetsområdet	63
3.10	Bidrag	64
3.10.1	Stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer	65
3.10.2	Stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler	66
3.10.3	Bidrag till allmänna samlingslokaler	66
3.10.4	Stöd till omstrukturering av kommunala bostadsföretag	68
3.10.5	Stöd ordna bostad	68
3.10.6	Stöd till byggemaskiner	68
3.10.7	Stöd för renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden	69
3.10.8	Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	69
3.10.9	Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag	70
3.10.10	Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare	70
3.10.11	Omsättningsstöd till handelsbolag	71
3.10.12	Stöd för energieffektivisering av flerbostadshus	71
3.10.13	Stöd till gröna och trygga samhällen	72
3.10.14	Landsbygdsstöd – Krisstöd	73
3.10.15	Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet	73
3.10.16	Resultatbedömning av verksamhetsområdet	74
3.11	Garantier	74
3.11.1	Kreditgarantier för lån till bostadsbyggande	75
3.11.2	Resultatbedömning av verksamhetsområdet	77
3.12	Internationellt arbete	77
3.12.1	Nordiskt samarbete	77
3.12.2	EU-samarbete	78
3.12.3	Övrigt internationellt samarbete	78
3.13	Sektorsövergripande verksamhet	79
3.13.1	Mänskliga rättigheter och universell utformning	79
3.13.2	Miljömålet God bebyggd miljö	79
3.14	Samverkan med andra myndigheter och organisationer	82
3.14.1	Boverkets samverkan i andras uppdrag	82
3.14.2	Boverkets konferenser	85
3.15	Extern digital kommunikation	86
3.16	Måluppföljning och resultatindikatorer	87
3.16.1	Resultatindikatorer	91
4	Övrig återrapportering	94
4.1	Anpassning till ökad digitalisering och fler lagkrav	94
4.2	Kompetensförsörjning och personalstatistik	94
4.2.1	Vår kompetensförsörjning	95
4.2.2	Vårt medarbetarskap och ledarskap	96
4.2.3	Vår arbetsmiljö och hälsa	96
4.2.4	Vår arbetsplats	96
4.2.5	Personalstatistik	97
4.3	Medborgar- och myndighetsservice	97
4.3.1	Svara på remisser	97
4.3.2	Svara på frågor	98
4.4	Effektivt arbetssätt	98
4.4.1	Boverkets ledningssystem - vårt arbetssätt	98
4.4.2	Intern digitalisering	99
4.5	Intern styrning och kontroll	99
4.5.1	Riskhantering	100
4.5.2	Internrevisionens uppdrag och resultat	101

5	Finansiell redovisning	103
5.1	Resultaträkning	103
5.2	Balansräkning	104
5.3	Anslagsredovisning	105
5.4	Tilläggsupplysningar och noter	108
5.5	Väsentliga uppgifter	117
5.6	Garantiverksamhet.....	118
6	Beslut om årsredovisning.....	119
7	Bilagor	120
7.1	Bilaga 1. Regeringsuppdrag	120
7.2	Bilaga 2. Delrapportering av regeringsuppdraget "Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderpolitiken 2021–2031"	124
7.3	Bilaga 3. Effekter av energideklarationssystemet, återrapportering i enlighet med regleringsbrev 2022	126
7.4	Bilaga 4. Boverkets arbete för en mer harmoniserad och integrerad nordisk byggmarknad, återrapportering i enlighet med regleringsbrev 2022	128
7.5	Bilaga 5. Utbyggnad av laddinfrastruktur, återrapportering i enlighet med regleringsbrev 2022	132

1 GD har ordet

Året har präglats av en turbulens och oro i omvärlden – postpandemi, kriget i Ukraina, energikrisen och ökade hot mot informationssäkerheten. Vi lever i en föränderlig värld med stora samhällsutmaningar och vår för- måga till snabb omställning och samverkan fortsätter att sättas på prov. Boverket har bidragit till samhällets återhämtning och beredskap, bland annat genom att hantera statliga stöd för ökade kostnader inom jordbruks- sektorn till följd av kriget. Vi står inför stora klimatutmaningar. En stor del av vårt arbete tar utgångspunkten i minskad klimatpåverkan och kli- matanpassning.

Energi-krisen har gjort avtryck, både i omvärlden och i vårt arbete. Vi har jobbat tillsammans med Energimyndigheten och andra aktörer för att minska energiförbrukningen här och nu. Det förändrade geopolitiska lä- get har stor påverkan på den fysiska miljön. Där kan vi spela en viktig roll genom att snabbt ställa om och bidra till en lokal, regional och nat- ionell planeringsprocess för en robust energiförsörjning. Vi är djupt in- volverade i förhandlingarna inför det nya energiprestandadirektivet. Sve- riges ståndpunkt får gehör i den europeiska gemenskapen och vi bidrar till ett bra förhandlingsläge.

Det behöver byggas fler bostäder över hela landet. Boverket har tagit fram nya underlag med mått på bostadsbristen som ska underlätta kom- munernas arbete. Förutsättningarna för bostadsbyggandet har försämrats mycket snabbt, på grund av det osäkra läget för hushåll och investerare. Vi bidrar med analyser och prognoser på bygg- och bostadsmarknaden, men vi också med ett förenklat regelverk. Boverkets byggprognoser är ef- terfrågade beslutsunderlag och vi står oss väl jämfört med andra pro- gnosmakare. Boverkets byggregler moderniseras och förenklas för att kunna bidra till ett snabbare och mer kostnadseffektivt byggande.

Boverkets tog över uppgifter från Delegationen mot segregation. Den nya verksamheten stärker oss inom området boendesegregation och sociala hållbarhetsfrågor. Vi har under året arbetat med att integrera segrega- tionsbarometern i Boverkets verksamhet.

Boverkets digitala vägledning PBL kunskapsbanken har bidragit till att förenkla och förkorta processerna i plan- och byggskedet. Byggsektorns aktörer lyfter vår vägledning som ett viktigt verktyg i samhällsbyggnads- processen.

Vi kliver fram och tar ansvar för digitaliseringen i plan- och byggproces- sen. Vi behöver bli en sektorsmyndighet för digitalisering inom planering och byggande för att kunna ta en större roll i framtiden. Det är ett

långsiktigt och strukturerat arbete som kräver tunga investeringar och resurser för förvaltning.

Vi fortsätter vår utvecklingsresa. Distansarbete är en naturlig del. En ny digital samarbetsplattform för videomöten, chatt och fildelning har satts. Vi är en av de första myndigheterna som använder en nordisk molntjänst, som uppfyller kraven på säkerhet och funktionalitet. Vårt nya kontor, med planerad inflyttning 2025, är ytterligare ett steg på vår utvecklingsresa.

Vi fick minskade medel inför 2022 vilket varit en utmaning för organisationen med hög arbetsbelastning som följd. De administrativa kraven har dessutom ökat och tar stora resurser i anspråk för oss som är en liten myndighet, till exempel ökade krav på informationssäkerhet. Vi balanserar våra minskade resurser mellan snabba leveranser av regeringsuppdrag och det långsiktiga basuppdraget som förvaltningsmyndighet.

Det har varit ett utmanande år som ställt krav på agila arbetssätt och en snabbfotad organisation. Alla medarbetare har kämpat hårt under den turbulenta tiden. Jag vill rikta ett varmt tack till medarbetarna och deras engagemang som har varit en viktig förutsättning för de resultat vi har skapat. Med kompetens, engagemang, öppenhet och respekt arbetar vi tillsammans för ett hållbart samhälle med bra boende i livskraftiga miljöer.

Karlskrona 21 februari 2023



Anders Sjelvgren
generaldirektör



2 Om Boverket

Boverket arbetar för ett hållbart samhälle med bra boende i livskraftiga miljöer.

Boverket är myndigheten för hållbart samhällsbyggande. Vi verkar för att alla i Sverige ska kunna bo och vistas i en byggd miljö som är miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar. Vi kan både se helheten och bidra med sakkunskap. Därmed kan vi bidra till hållbart och säkert byggande och bra boende i goda livsmiljöer.

Enligt förordningen (2022:208) med instruktion för Boverket ansvarar vi för frågor om:

- byggd miljö
- hushållning med mark- och vattenområden
- fysisk planering
- byggande och förvaltning av bebyggelse
- boende
- bostadsfinansiering.

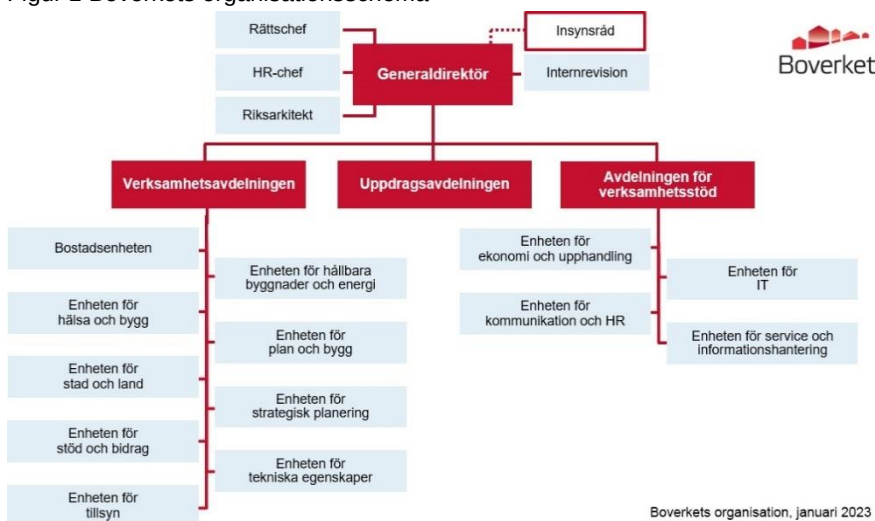
Vårt uppdrag utförs främst genom att sprida kunskap, ge vägledning, verka för samordning och utöva tillsyn. Även följa och analysera lagtillämpning, skapa regler och vara expertstöd åt Regeringskansliet inom vårt ansvarsområde.

Dessutom ansvarar Boverket också för den centrala administrationen av statliga stöd, bidrag och register inom vårt verksamhetsområde. Boverket ska även verka för kunskapsspridning inom sektorsområdet, följa miljömålet god bebyggd miljö och vara aktiv i internationellt arbete inom sektorsområdet. Grunden för arbetet är bland annat plan- och bygglagen (2010:900) PBL, delar av miljöbalken, lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, även kallad bostadsförsörjningslagen och lagen (2006:985) om energideklaration för byggnader.

Ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet genomsyrar allt vårt arbete.

2.1 Boverkets organisation

Figur 1 Boverkets organisationsschema



Boverket leds av generaldirektör Anders Sjelvgren. Vår verksamhet är organiserad i tre avdelningar. Vid myndigheten finns en internrevision. Det finns också ett insynsråd som är utsett av regeringen. Boverkets verksamhet bedrivs i Karlskrona och Malmö. Huvudkontoret ligger i Karlskrona. Vid utgången av 2022 var 265 personer anställda på Boverket.

2.2 Förklaringar till årsredovisningen

Årsredovisningen är indelad i tre delar.

Resultatredovisning omfattar vårt uppdrag från instruktionen samt mål och krav angivna i regleringsbrev, övriga uppdrag och förordningar. Boverket delar in alla uppdrag inom vårt ansvarsområde i tio verksamhetsområden. Vi har valt att redovisa våra verksamhetsresultat utifrån den indelningen. Rapporterade och pågående regeringsuppdrag presenteras samlat under respektive verksamhetsområde med egen rubrik.

Enligt instruktionen ska Boverket även arbeta med internationella frågor och vi ska verka för ökad kunskap om hela vårt område hos kommuner, regioner, statliga myndigheter med flera. Resultat inom dessa områden redovisas under rubrikerna Internationellt arbete respektive Sektorsövergripande verksamhet och Samverkan med andra myndigheter och organisationer. Redovisningsmässigt är detta arbete placerat inom aktuellt verksamhetsområde och återfinns därmed i kostnadstabellerna under avsnitt 2.1.2 Resursförbrukning.

Övrig återsrapportering omfattar det interna arbetet såsom kompetensförsörjning, vår arbetsgivarroll, effektiviseringar och intern styrning och kontroll.

Finansiell redovisning presenterar balans- och resultaträkning samt andra resultat i ekonomiska termer.

Vissa återrapporteringskrav är omfattande och ligger därför placerade som bilagor i slutet av årsredovisningen.

I texterna har vi valt att ibland använda ordet ”vi” vilket genomgående innebär Boverket.

Ställningstagande

Boverket gjorde bedömningen inför årsredovisningen 2020 att inga av de ärendeslag Boverket handlägger kan anses vara ett stort antal ärenden som måste redovisas som styckkostnader. Denna bedömning kvarstår. Några ärendeslag Boverket hanterar, exempelvis vissa stöd, kan bedömas vara ett stort antal ärenden. Dock handläggs dessa av annan instans och kan därför inte bedömas som Boverkets handläggning.

Våra resultatindikatorer

Enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 3 kap. 1 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheten ta fram resultatindikatorer och redovisa enligt dessa i sin årsredovisning. Resultatindikatorerna kopplar till Boverkets internt satta mål och redovisas i anslutning till dessa.

Resultatindikatorerna är:

- nöjdhet och upplevd nytta av det digitala vägledningspaketet ”Ny på jobbet” på Boverkets webbplats
- antal nya eller förbättrade digitala tjänster
- andel arrangerade konferenser och seminarier som innehåller moment för dialog
- upprätthålla certifierbar nivå på Boverkets ledningssystem
- mått på vårt informationssäkerhetsarbete.

Förändringar jämfört med årsredovisningen för 2021

Strukturen på årets årsredovisning är till vissa delar förändrad. Skillnaden är att årets årsredovisning inte är uppbyggd utifrån våra interna målområden, i stället har de internt satta målen och dess måluppfyllelse samlats under en egen rubrik. Vår resultatredovisning är som tidigare år strukturerad efter våra verksamhetsområden där instruktionen ligger som grund.

Två verksamhetsområden har fått förtydligade rubriker. Det gäller verksamhetsområdet Bygglov och detaljplaner som tidigare hette Bygglov, detaljplaner och översiktsplaner samt verksamhetsområdet Nationell, regional och kommunal planering som tidigare hette Nationell och regional planering. Redovisningsmässigt har inget förändrats.

Ekonomisk redovisning per prestation och årsarbetskraft har vi valt att ta bort. Vi har i stället utvecklat presentationen av vad som initierat vår verksamhet, benämnt kategoritillhörighet, och redovisar resursförbrukningen utifrån detta begrepp med hjälp av diagram och procent.

Avsnittet om kompetensförsörjning har utvecklats och presentationen har arbetats om.

3 Resultatredovisning

3.1 Förutsättningar för Boverkets resultat under året

Året inleddes positivt med pandemins tillbakagång. Distansarbete var fortsatt en naturlig del av Boverkets arbetssätt efter pandemin och en ny digital plattform för möten utvecklades och implementerades. Stora resurser krävdes för anpassning till molntjänster inom ramen för gällande rätt.

Strax därefter kom nästa stora utmaning, kriget i Ukraina, och massflyktsdirektivet aktiverades av EU. Massflyktsdirektivet innebar att regeringen beslutade om förordningsändringar och förväntningar på involvering av myndigheter i Sverige. Boverket bidrog till att uppfylla direktivet genom att ta fram förnyade och uppdaterade vägledningar. Kriget påverkade en stor del av omvärlden med bland annat energikris och materialbrist som följd. Förslag till revidering av EU:s direktiv om energiprestanda (EPBD) föreslogs av EU-kommissionen. Regeringen redogjorde under året för riksdagen vad förslaget från EU-kommissionen om EPBD innebär och hur det kan påverka svenska regler. Boverket har arbetat förberedande med vad förslaget innebär för myndigheten. Myndigheten har även stöttat Regeringskansliet med resurser med expertkunskap.

Under året avstannade bostadsbyggandet i Sverige, det blev ett osäkert läge för investerare och höjda räntor bidrog till att marknaden var mer försiktig. Materialbristen och osäkerheten i omvärlden var en stor bidragande faktor. Under året har det varit stor efterfrågan på Boverket kring analyser och prognoser för bygg- och bostadsmarknaden.

Valåret bidrog till att den sittande regeringen gav Boverket många nya uppdrag med snabba leveranstider. Det har krävt ett agilt arbetssätt och en snabbfotad organisation för dessa snabba omställningar.

Arbetet med att modernisera och förenkla byggreglerna har under året intensifierats. För att bidra till en effektivisering och enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen har vi fortsatt arbetat med förslag till fler lösningar. Klimatpåverkan i omvärlden gjorde sig ständigt påmind under året men frågan fick allt mindre fokus nationellt och internationellt till förmån för osäkerheten i vår omvärld. Lagen (2021:787) om klimatdeklaration för byggnader började gälla under året och ställde ökade krav på byggbranschen för att minska klimatpåverkan. Boverket har fortsatt lagt stora resurser på arbetet med klimatdeklarationer med utveckling och förvaltning av handbok på webben och en uppdaterad klimatdatabas med byggprodukter.

Osäkerheten i vår omvärld bidrog även till ökade hot mot informationssäkerheten för Sverige och även för Boverket. Under året har anpassningar till nya hot krävt stora resurser för att minska hotet och förbereda för eventuella intrång. Ökade lagkrav som ställs på myndigheten har inneburit kompetensutveckling av medarbetare, implementering av nya arbets sätt i verksamheten och uppföljning av upp efterlevnaden. Det har inneburit att färre resurser kunnat läggas på kärnverksamheten. Boverket har under året behövt anpassas till lägre medel för myndigheten på sikt. En åtgärd har varit att inte återbesätta vakanta tjänster under året, vilket lett till ett högt tryck på medarbetarna som kvarstår. Vi inledde även en verksamhetsöversyn för att ytterligare minska personalramen inför budgetåren 2024 och 2025.

Finansiella förutsättningar under året

Boverket finansieras främst av anslag, i huvudsak förvaltningsanslag från Finansdepartementet men även anslag från flera andra departement. 2022 uppgick Boverkets förvaltningsanslag till 325,9 mnkr varav anslagssparande 9,5 mnkr. Boverket har använt 316,2 mnkr av anslaget vilket innebär ett överskott på 9,7 mnkr varav 9,5 mnkr överförs som anslagssparande till 2023. Boverket har under ett par års tid sett att vårt förvaltningsanslag minskar på sikt och har vidtagit åtgärder för att anpassa oss till andra ekonomiska förutsättningar.

Övriga anslag avser administrationsersättningar kopplat till våra transfereringar, 23,2 mnkr och anslag gällande byggnaders energiprestanda 13 mnkr. Utöver anslag via regleringsbrev fick vi regeringsuppdrag under året med tillhörande medel som rekviderades som erhållna bidrag som uppgick till 11,4 mnkr. Boverket bedriver även ett antal mindre projekt för vilka bidrag har erhållits.

3.1.1 Antal regeringsuppdrag

Tabell 1 Boverkets regeringsuppdrag

	2022	2021	2020
Totalt antal regeringsuppdrag	50	53	45
Avrapporterade regeringsuppdrag	18	29	16
Pågående regeringsuppdrag	32	24	29

Källa: Platina

Regeringens styrning med regeringsuppdrag och instruktion gör att det ibland är svårt att ange en fast definition av vad som utgör ett regeringsuppdrag. Uppdrag kan förändras över tid och mellan åren delas upp eller slås samman. Det kan även vara svårt att avgöra om ett uppdrag är nytt eller utgör ett fortsättningsuppdrag.

3.1.2 Resursförbrukning

I förordning om årsredovisning och budgetunderlag framgår att verksamhetens totala intäkter och kostnader ska fördelas enligt den indelning som myndigheten bestämmer. Boverket har valt att fördela verksamhetens totala intäkter och kostnader utifrån våra verksamhetsområden. De gemensamma kostnaderna fördelas utifrån tidrapportering enligt vår modell för kostnadsfördelning.

Tabell 2 Totala kostnader och intäkter per verksamhetsområde (tkr)

	2022 Kostnader	2022 Intäkter	2021 Kostnader	2021 Intäkter	2020 Kostnader	2020 Intäkter
Bygglov och detaljplaner	-59 078	63 144	-64 734	64 137	-75 325	76 741
Byggregler och livscykelperspektiv	-106 473	112 657	-103 843	107 852	-94 772	94 794
EU-rättsakter och standardisering	-9 679	10 291	-7 690	7 691	-7 036	7 039
Marknadskontroll	-6 703	7 098	-7 151	7 152	-7 974	8 023
Nationell, regional och kommunal utveckling	-23 523	25 026	-23 443	23 446	-24 185	24 600
Hållbar bebyggelsestruktur och arkitektur	-56 539	60 772	-52 097	52 722	-44 894	44 909
Boende och bostadsmarknad	-30 350	32 319	-24 782	24 785	-32 496	32 507
Energi	-25 017	26 468	-20 824	20 826	-21 012	21 018
Bidrag	-53 939	9 307 973	-55 925	9 382 275	-45 791	5 617 552
Garantier	-5 333	93 815	-4 534	46 976	6 111	37 793
Totalt	-376 633	9 739 563	-365 024	9 737 863	-347 374	5 964 978

Källa: Agresso

Tabell 3 Intäkternas fördelning per verksamhetsområde (tkr)

	2022 Intäkter av anslag	2022 Övriga intäkter	2021 Intäkter av anslag	2021 Övriga intäkter	2020 Intäkter av anslag	2020 Övriga intäkter
Bygglov och detaljplaner	58 899	199	64 466	-329	70 203	6 538
Byggregler och livscykelperspektiv	102 679	4 194	101 679	6 173	91 568	3 227
EU-rättsakter och standardisering	9 526	47	6 811	879	7 003	36
Marknadskontroll	6 669	36	7 110	42	7 944	80
Nationell, regional och kommunal utveckling	23 457	73	23 322	123	23 370	1 231
Hållbar bebyggelsestruktur och arkitektur	50 982	6 262	45 208	7 514	42 111	2 798
Boende och bostadsmarknad	24 541	5 819	24 345	440	30 262	2 245
Energi	24 774	251	20 677	150	20 880	139
Bidrag	9 138 784	188 912	8 716 801	665 474	4 726 944	890 608
Garantier	1 590	91 868	1 167	45 810	1 868	35 925
Totalt	9 441 901	297 662	9 011 587	726 275	5 022 152	942 826

Källa: Agresso

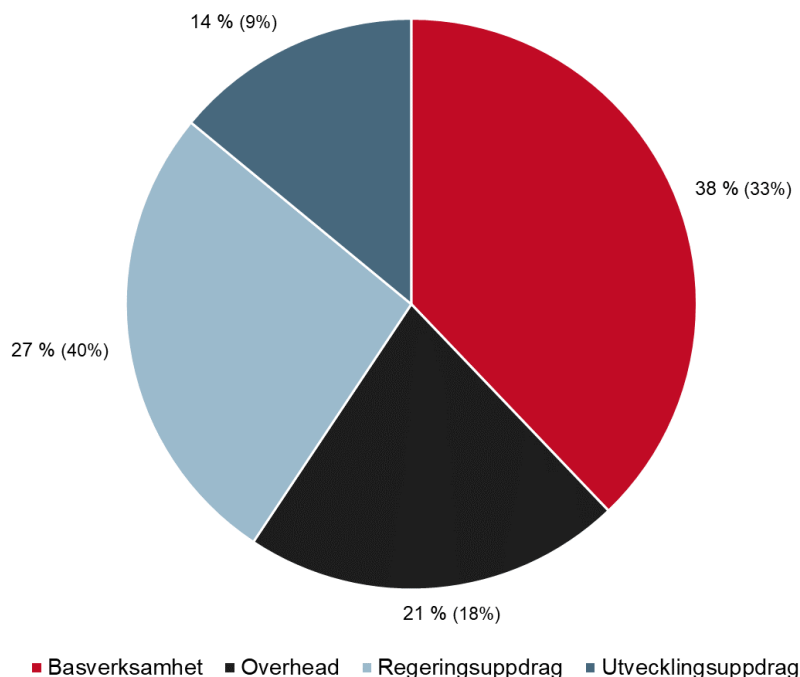
Resursförbrukning per kategori i procent

För att kunna följa upp resursförbrukningen utifrån vad som initierat en genomförd verksamhet tillämpas en kategoriindelning sedan år 2020. All verksamhet delas vid årets början in i en av fyra olika kategorier och följs upp löpande.

Kategorierna är:

- basverksamhet utifrån instruktionen
- regeringsuppdrag från regleringsbrev eller utanför regleringsbrev
- interna utvecklingsprojekt
- overheadverksamhet.

Figur 2 Årets resursförbrukning utifrån kategori. Fördelning 2021 inom parentes.



Källa: Agresso

Antalet regeringsuppdrag minskade marginellt under 2022 jämfört med 2021. Däremot minskade resursåtgången för deras genomförandet. En förklaring är att flera tidigare omfattande regeringsuppdrag avslutades i samband med årsskiftet 2021/2022 där särskilt uppdraget om God inomhusmiljö kan nämnas. Ytterligare en orsak är att Boverket har varit färre anställda under 2022 och inte haft möjlighet att lägga lika mycket resurser på tilldelade regeringsuppdrag. Flera regeringsuppdrag har dessutom genomförts med samma kompetenser som därmed fått dela upp sin tid.

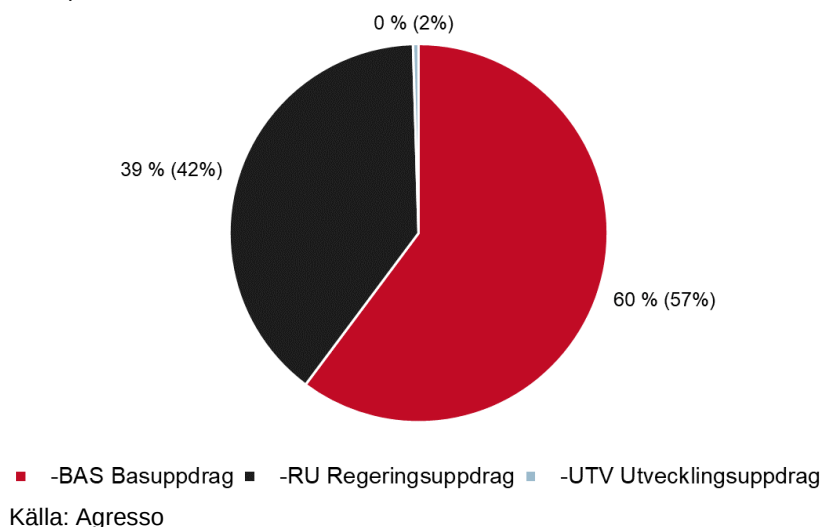
Följden av att resursåtgången inom kategorin regeringsuppdrag minskade ledde till att vi ökade insatserna inom samtliga tre övriga kategorier. Den verksamheten hade fått stå tillbaka under förra årets fokusering på regeringsuppdrag. Vårt största utvecklingsuppdrag är Möjligheternas byggregler som krävt mer resurser och haft god framfart. Cirka 18 procent av resurserna för basverksamheten går till förvaltning. Som exempel kan nämnas förvaltning av digitala vägledning, som ligger på boverkets webbplats, vilket är en stor del av Boverkets basuppdrag i att öka kunskapen hos kommuner, regioner med flera. Även förvaltning av våra system för bidrag och energideklarationer ingår i vår basverksamhet.

3.2 Bygglov och detaljplaner

Detta verksamhetsområde innefattar frågor och uppdrag om detaljplanering samt lov- och byggprocessen. Även uppdrag som rör en digitaliserad samhällsbyggnadsprocess och de olika allmänna intressena i PBL kopplade till processerna för detaljplan och bygglov ingår i

verksamhetsområdet. Uppdrag kopplade till utbildande och kompetenshöjande åtgärder inom verksamhetsområdet ingår också.

Figur 3 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori. Fördelning 2021 inom parentes.



3.2.1 Förvaltning av digitala vägledningar om PBL

Under 2022 har arbetet med webbplatsen PBL kunskapsbanken, som innehåller Boverkets vägledningar, koncentrerats kring åtgärder som gäller förvaltning av redan publicerat material. Förvaltningen innebär bland annat att uppdatera brustna länkar, tillgänglighetsanpassa webbsidorna samt uppdatera webbhandboken vid lagändringar. I januari 2022 skedde ändringar i PBL till följd av nya regler om klimatdeklarationer, lagen om klimatdeklaration för byggnader samt förordningen (2021:789) om klimatdeklaration för byggnader. Ändringarna i augusti i PBL och plan- och byggförordningen (2011:338), PBF, innehöll effektivisering av byggnadsnämndens tillsyn, certifierade byggprojekteringsföretag och aktivitetskravet. När ändringarna skedde uppdaterades vägledningen i PBL kunskapsbanken. Guiden för beräkning av sanktionsavgift fick tillfälligt stängas av i vissa delar när ändringarna trädde i kraft i augusti men kunde återpubliceras i november 2022. Förvaltningen har även innefattat att i möjligaste mån hålla handboken uppdaterad med gällande rättspraxis. När PBL kunskapsbanken utökats med ny vägledning under året har denna varit kopplad till specifika regeringsuppdrag och där själva uppdragets resultat varit just vägledning. Exempel på detta är vägledning om kommunal grönplanering, barnkonventionens tillämpning i fysisk planering, klimatrisker i översiktsplanering och samordnad tillsyn.

Webbutbildningarna i PBL akademien har fortsatt god tillströmning av deltagare. Statistik visar att antal startade kurser ökat från cirka 16 000 i början av året till drygt 19 000 i slutet av november. Utbildningen PBL för arkitekter har utvecklats med en kurs riktad till landskapsarkitekter. Utbildningarna om byggregler och byggprocessen har kompletterats med en utbildning om riskhantering och kontroll. En ny lektion om

planeringsbesked har producerats för utbildningen Ny på jobbet som översiktsplanerare. Därutöver pågår arbete med två webbutbildningar vars produktionskostnader finansieras med ett stöd från EU DG reform, exklusive Boverkets personalresurser. Boverket har under året fortsatt att ge ut det nyhetsbrev som startades under regeringsuppdraget PBL kompetens då det är en viktig marknadsföringskanal för att nå ut till sektorn med nyheter inom PBL-området. Nyhetsbrevet har kommit ut sex gånger under året.

Tabell 4 Antal besökare PBL kunskapsbanken

Antal besökare	2022	2021	2020
Alla sidor	1 201 891 *	2 507 106	2 191 598

Källa: boverket.se

*Observera att statistiken inte är jämförbar med tidigare år då Boverket sedan februari 2022 begär in samtycke från användaren för att kunna registrera besök. Detta medför att inte samtliga besök kan registreras och mätas.

3.2.1.1 Svårigheter att möta sektorns behov av vägledning

Sektorn har ett ständigt behov av vägledning och webbutbildningar inom PBL dels eftersom lagstiftningen är komplex, dels eftersom sektorn växer och nya medarbetare introduceras på sina arbetsplatser. Behovet av vägledning ökar också hela tiden i och med att plan- och bygglagstiftningen har förändrats flera gånger sedan införandet av ny lagstiftning 2011. Eftersom Boverket saknat extra medel har vägledning och utbildning inte kunnat tas fram i den omfattning som sektorn efterfrågar. Fokus för Boverket har i stället varit att försöka förvalta befintligt material. En långsiktig förvaltning krävs för att upprätthålla aktuell vägledning så att den även fortsättningsvis ska vara användbar. Utan ytterligare finansiering blir en konsekvens att det vid till exempel större författningsändringar måste släckas ner vägledningar och webbutbildningar och att dessa endast ersätts av kortare information, i stället för att materialet uppdateras och ständigt hålls korrekt och aktuellt. Detta kan, förutom att nedlagt arbete förslösas, innebära en direkt ökad risk för att målgrupperna fortsätter att tillämpa äldre regler och att en icke enhetlig och rättsosäker praxis utvecklas.

3.2.2 Digitaliseringsarbetets konsekvenser för Boverket

Boverket har under året haft ett regeringsuppdrag om fler lösningar som främjar en enhetlig tillämpning av PBL i en digital miljö. Målsättningen är att förenkla för alla, för medborgare, aktörer inom byggsektorn och offentliga beslutsfattare. Ett robust samhälle kräver rätt information i rätt situation. I en digital miljö förutsätter detta nationella lösningar. Utvecklingsarbetet har sedan 2017 anpassats till vad Boverket mäktar, med hänsyn till personella resurser och medel kopplat till enskilda regeringsuppdrag. Samtidigt är det uppenbart att medborgare och företag förväntar sig en högre arbetstakt. För Boverkets del betyder det också att förvaltningskostnaderna för digitala tjänster fortsatt att öka. På sikt dränerar

förvaltningskostnaderna möjligheten att upprätthålla nödvändig kompetens och driva den verksamhet myndigheten enligt instruktion är ansvarig för.

Boverkets tekniska lösningar utvecklas för att användas tillsammans med lösningar från andra myndigheter och kommuner. Exempel på nationella tjänster från Boverket är planbestämelsekatalogen för detaljplaner och motsvarande lösning för översiktsplaner som är under utveckling. Andra exempel är ändamålskatalogen och Boverkets begreppsbank, två nya tjänster med syfte att bidra till aktuella, korrekta och jämförbara data genom lov-, bygg- och tillsynsprocesserna. Boverket har även under året bidragit i Lantmäteriets arbete med uppdaterade nationella specifikationer för detaljplan och byggnad.

Boverket har varit fortsatt aktiva i arbetet med genomförande av den så kallade SDG-förordningen (Single Digital Gateway) i en förstudie ledd av Tillväxtverket på uppdrag av Digitaliseringsmyndigheten, DIGG. Förstudien ska belysa vilka centrala digitala tjänster för kommunalt arbete som bör utvecklas för att uppnå kostnadseffektivitet samt vilka förutsättningar som behövs för att uppfylla SDG-förordningen.

Boverket bör ges förutsättningar i form av mandat och medel för att fortsätta utveckla en effektivare PBL-process till nytta för medborgare och företag. För att kunna ta ansvar och möta de krav som ställs behöver Boverkets sektorsansvar förtydligas genom att Boverkets instruktion kompletteras så att det framgår att myndigheten har ett samlat ansvar för digitaliseringsfrågor med anknytning till sitt verksamhetsområde. Boverket lyfte behovet i budgetunderlaget för 2023–2025.

3.2.3 Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet

Regeringsuppdrag som rapporterats 2022

- **Redovisning av tillämpningen av plan- och bygglagstiftningen**
Boverket (2022). Uppföljning av plan- och bygglagens tillämpning.
<https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/Allmant-om-PBL/uppfoljning/> Hämtad 2022-12-05.

Pågående regeringsuppdrag

- **Uppdrag om fler lösningar som främjar en enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen (2010:900) i en digital miljö**
Boverket har under året haft regeringens uppdrag att fortsatt verka för en effektiv och enhetlig tillämpning av PBL i digital miljö med slutredovisningsdatum i januari 2023. Uppdraget har gett Boverket möjlighet att fortsätta utveckla digitala arbetssätt som gör det enklare för

medborgare, handläggare på kommunen, aktörer inom byggsektorn och beslutsfattare.

- **Uppdrag om kunskapsstöd vid samordnad tillsyn**

Boverket ska enligt uppdraget ta fram en vägledning till stöd för byggnadsnämnder vid samordnad tillsyn, samla in och tillgängliggöra exempel på beslutsmallar för byggnadsnämndernas tillsynsarbete och genomföra en utbildningsinsats om samordnad tillsyn för landets byggnadsnämnder. I början av augusti publicerade Boverket vägledning på PBL kunskapsbanken, under hösten genomfördes ett webbseminarium som utbildningsinsats för landets byggnadsnämnder och i december publicerades exempel på tillsynsbeslut.

Boverket (2023). Uppdrag om kunskapsstöd vid samordnad tillsyn. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2023/uppdrag-om-kunskapsstod-vid-samordnad-tillsyn/> Hämtad 2023-01-25.

Boverket (2022). Samordnad tillsyn. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/lov--byggande/tillsyn/samordnad-tillsyn/> Hämtad 2022-12-05.

Boverket (2022). Webbseminarium. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/webbseminarier/samordna-ditt-tillsynsarbete/> Hämtad 2023-01-09.

Boverket (2022). Exempel på tillsynsbeslut. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/lov--byggande/tillsyn/exempel-pa-tillsynsbeslut/> Hämtad 2022-12-05.

- **Uppdrag om totalförsvarets intressen vid prövning enligt plan- och bygglagen**

Boverket ska utreda möjligheten att undanta eller begränsa projekt, eller delar av projekt, som enbart avser totalförsvaret eller beredskapen vid civila olyckor och kriser från det så kallade detaljplanekravet. Boverket ska lämna nödvändiga författningsförslag som ska vara förenliga med EU-rätten och åtaganden i internationella konventioner. Boverket ska även redovisa konsekvenserna av de förslag som lämnas. Uppdraget är i utredningsfas och ska slutredovisas i maj 2023.

- **Uppdrag att utreda behovet av nya definitioner i plan- och byggregelverket**

Boverket ska se över vilka termer i plan- och byggregelverket som bör definieras eller omdefinieras, om det är lämpligt att vissa definitioner ska gälla retroaktivt och på vilken föreskriftsnivå som olika definitioner bör regleras. Boverket ska även utreda om termer som bara

finns definierade i standarder i stället behöver definieras i författning. I uppdraget ingår att identifiera vägledningsbehov men inte att lämna författningsförslag. Uppdraget har under året startats upp men har fått stå tillbaka under hösten till förmån för regeringsuppdraget om fler lösningar som främjar en enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen i en digital miljö. Uppdraget kommer få fullt fokus under början av 2023 och kommer slutredovisas till Regeringskansliet i mars.

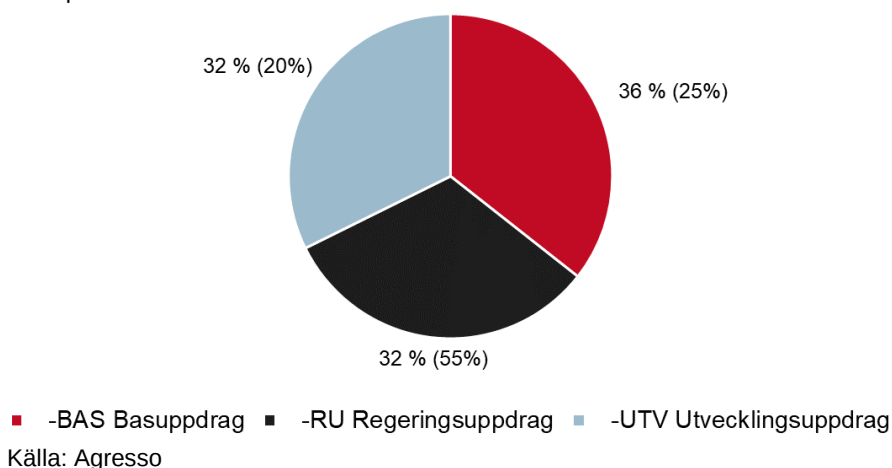
3.2.4 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Boverket har under året levererat flera rapporter till regeringen. Boverket har också svarat på remisser från domstol och regering kopplat till verksamhetsområdet. Myndigheten har även utifrån snäva resurser arbetat med att öka kunskapen hos branschen, kommuner och andra myndigheter. Detta framför allt genom att uppdatera och ajourhålla den digitala handboken PBL kunskapsbanken och webbutbildningar i PBL akademien. Ett antal vägledningar har publicerats vilka främst har kopplat till regeringsuppdrag som pågått under året. Behovet av ytterligare vägledning är stort men har inte kunnat tillgodoses på grund av bristande resurser. Boverket har fortsatt att utveckla den externa dialogen och samverkan främst kopplat till de regeringsuppdrag som pågått under året. Det har bland annat genomförts webbseminarium, referensgruppsmöten och samverkan med andra myndigheter.

3.3 Byggregler och livscykelperspektiv

Detta verksamhetsområde innefattar främst frågor och uppdrag om krav på byggnadsverk i plan- och bygglagen, plan- och byggförordningen samt Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd, BBR, och Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2011:10) om tillämpning av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder), EKS. Det ingår även krav på byggnader enligt annan lagstiftning, såsom krav på klimatdeklARATIONER. I arbetet ingår nationell och internationell samverkan med andra myndigheter, bransch och standardiseringsorgan. Arbetet innebär att ta fram regler, men även att ta fram kunskapsunderlag samt arbeta med digitalisering av och vägledning om reglerna. Miljöindikatorer tas fram årligen för uppföljning av sektorns miljöpåverkan på ett antal områden

Figur 4 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori. Fördelning 2021 inom parentes.



3.3.1 Byggregler

Boverket har gjort en ändring i allmänt råd om lämpligt täckande betongskikt och vattenbindemedelstal i EKS. Ändringen har gjorts för att öppna upp för att kunna använda betong med lägre klimatpåverkan med bibehållen beständighet, genom att kunna byta ut cement mot andra material såsom flygaska, slagg eller kalksten.

3.3.2 Möjligheternas byggregler

Boverket har under året arbetat med översyn av BBR och EKS. En översyn som syftar till att skapa ett förenklat, effektivt och konsekvent regelverk och tydliggöra rollfördelningen mellan relevanta aktörer. Projektet går under namnet Möjligheternas byggregler. Under året har arbetet inriktats på att ta fram förslag på författningsformuleringar och konsekvensutredningar inför remissutskick som ska ske under 2023. De nya författningarna beräknas träda i kraft i mitten av 2024. Diverse utredningar i form av djupintervjuer, litteraturstudier, beräkningar, nulägesanalyser och dialoger har genomförts under året som grund för arbetet. Boverket har bland annat haft kontinuerlig samverkan med samhällsbyggnadssektorns olika roller i bygg- och fastighetssektorn och roller inom kontroll och tillsyn. Genom referensgruppsmöten, seminarier, dialogmöten och diskussionstillfällen har olika fokusgrupper tidigt fått ta del av hur det kommande regelverket kan komma att se ut och fått möjligheten att ge inspel och synpunkter. Under Boverkets konferens Boverksdagarna gavs möjlighet att ställa frågor om regelutvecklingen direkt till Boverkets experter. Boverket har även deltagit i sammankomster arrangerade av externa aktörer, till exempel Samhällsbyggandets Regelforum, Föreningen byggnadsinspektörer (FSB), Sveriges kommuner och regioner (SKR), Svenska institutet för standarder (SIS), branschorganisationer och ett stort antal statliga myndigheter. Syftet var att bland annat diskutera hur samhällsbyggnadssektorn påverkas av nya byggregler, att jobba med standarder och branschregler i ett nytt regelverk där allmänna råd och hänvisningar till olika myndigheters och organisationers riktlinjer tas bort och nya sätt att

verifiera funktionskrav. Under mötena har även ny rollfördelning mellan staten och samhällsbyggnadssektorn diskuterats och behovet av kompetenshöjning inom sektorn har lyfts.

Information om projektets utveckling och resultat finns på Boverkets webbplats¹ där det under året även har publicerats ett antal ambassadörsfilmer med representanter ifrån branschen och Boverkets generaldirektör som berättar om bakgrund, syfte, mål och utmaningar med förändringen.

3.3.3 Certifierade byggprojekteringsföretag

Genom en ändring i PBL i augusti har byggherrar en möjlighet att använda ett certifierat byggprojekteringsföretag vid nybyggnad av vissa bostadshus. Vid samma tidpunkt fick Boverket bemyndigande att skriva föreskrifter om certifierade byggprojekteringsföretag och om vilka bostadshus som ska omfattas av reglerna om certifierade byggprojekteringsföretag. Boverket har inlett arbetet med en förstudie som tagits fram i samråd med ackrediteringsföretag och certifieringsföretag. Förstudien handlar om reglerna om certifierade byggprojekteringsföretag och Boverkets bemyndigande, hur föreskriften bör läggas upp, intressentanalys med mera. Boverkets certifieringsföreskrifter ska fokusera på vilka krav som kan ställas på de certifierade företagen. Hur certifieringsorganen sköter sin tillsyn av de certifierade företagen bör i första hand regleras inom ramen för Swedacs ackreditering av certifieringsorganen. Föreskrifterna bedöms kunna beslutas under senare delen av 2023.

3.3.4 Miljöindikatorer för bygg- och fastighetssektorn

Figur 5 Miljöindikatorerna.

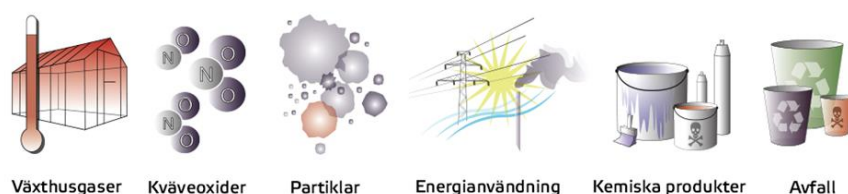


Illustration: Boverket

Boverket ansvarar för att bygga upp och sprida kunskap om bygg- och fastighetssektorns miljöpåverkan och utveckling.² Detta görs med hjälp av sju miljöindikatorer som utgår från de nationella miljökvalitetsmålen och som täcker in sektorns mest betydande miljöpåverkan ur ett livscykelperspektiv. Indikatorerna bygger på underlag från statistikmyndigheten SCB och används för uppföljning av miljökvalitetsmålet God

¹ Boverket (2022). Möjligheternas byggregler. <https://www.boverket.se/sv/byggande/uppdrag/mojligheternas-byggregler/> Hämtad 2022-12-01.

² Boverket (2021). Miljöindikatorer – aktuell status. <https://www.boverket.se/sv/byggande/hallbart-byggande-och-forvaltning/miljoindikatorer---aktuell-status/> Hämtad 2023-01-09.

bebyggd miljö. Inför årets revidering har Boverket gjort en större översyn av metoden för att skatta miljöpåverkan från bygg- och fastighetssektorn vilket gör att data skiljer sig mot tidigare år. Hela tidsserien räknas dock om så att det går att se en utveckling över tid.

Bygg- och fastighetssektorn står för en betydande del av samhällets miljöpåverkan. Sammantaget står sektorn för 5 till 40 procent av miljöpåverkan i Sverige under 2020 inom de områden som följs upp med Boverkets miljöindikatorer, se bild nedan.

Figur 6 Miljöindikatorerna, aktuell status.

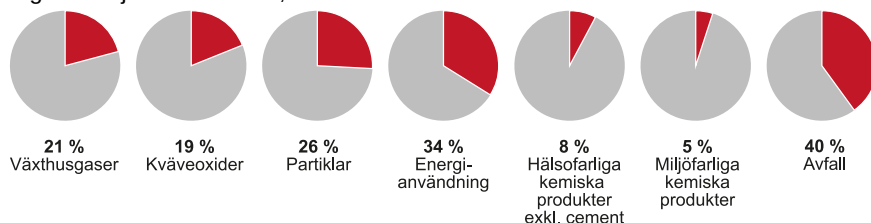


Illustration: Boverket

Dessutom bidrar sektorn till utsläpp i andra länder genom import av byggprodukter. När både inhemsk produktion och import läggs ihop visar den senaste beräkningen av bygg- och fastighetssektorns miljöpåverkan olika trender för de olika indikatorerna. Sedan 2008 visar utvecklingen av indikatorer på följande:

- en minskning av växthusgasutsläpp, kväveoxidutsläpp och användning av hälsofarliga kemikalier
- en ökning av partikelutsläpp, total energianvändning och användning av miljöfarliga kemikalier.

Miljöindikatorerna är beroende av konjunkturen i bygg- och fastighetssektorn. Boverket har därför tagit fram indikatorer för att skatta konjunkturen. De indikatorer som används är förädlingsvärde och sysselsättning. Vid analys av utvecklingen av miljöpåverkan används dessa för att bedöma miljöpåverkan i förhållande till konjunkturen. Under 2008–2020 har förädlingsvärdet och sysselsättning i bygg- och fastighetssektorn ökat med 22 respektive 27 procent. Minskade utsläpp av växthusgaser och kombinerat med en ökad produktion sedan 2008 innebär att man har lyckats frikoppla produktionen från bygg- och fastighetssektorns värdekedja från dess klimatpåverkan. Det innebär att klimatpåverkan minskar trots att produktionen ökar i sektorn. Detsamma gäller även för indikatorerna ”utsläpp av kväveoxider” och ”användningen av hälsofarliga kemikalier”.

Utveckling för indikatorerna sedan tidsseriens början

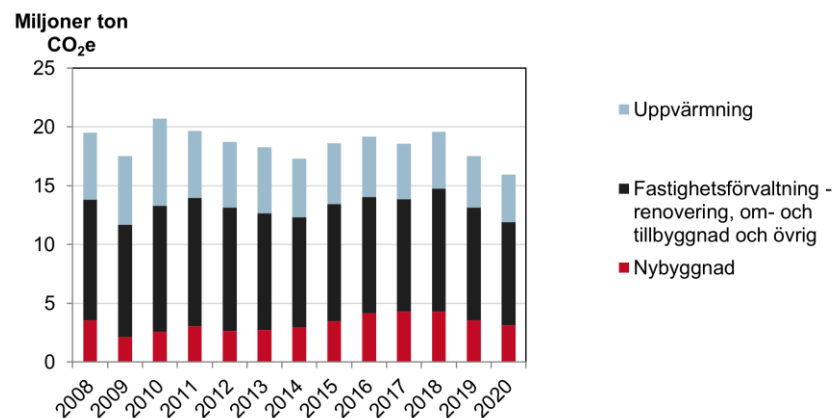
Tabell 5 Utveckling för indikatorerna sedan tidsseriens början

Typ av utsläpp	sedan 2008	3 -årssnitt	sedan 2019
Växthusgaser (tusen ton CO ₂ -ekvivalenter)	-18 %	-6 %	-9 %
NO _x (tusen ton)	-15 %	-4 %	-6 %
Partiklar (tusen ton)	3 %	-1 %	-1 %
Total energianvändning (TWh)	3 %	-2 %	-5 %
Miljöfarliga kemikalier (tusen ton)	201 %	10 %	29 %
Hälsofarliga kemikalier, exkl. cement (tusen ton)	-11 %	-3 %	-5 %
Sysselsättning (1000 anställda)	27 %	3 %	0,6 %
Förädlingsvärde (MSEK, 2015 års fasta priser)	22 %	5 %	0,9 %

Källa: SCB

Totala utsläpp av växthusgaser från bygg- och fastighetssektorn fördelat på branscher

Figur 7 Totala utsläpp av växthusgaser från bygg- och fastighetssektorn fördelat på branscher.

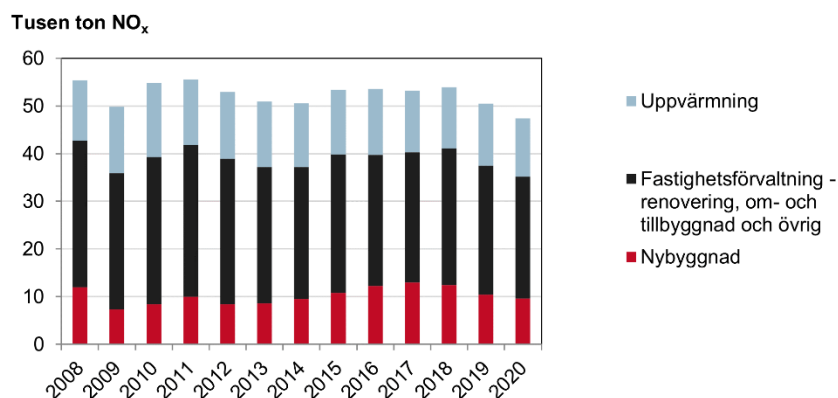


Källa och illustration: Boverket/SCB

Av de totala utsläppen från sektorn, både inhemska och import, står nybyggnad för knappt 20 procent år 2020, uppvärmning för 25 procent och fastighetsförvaltning (inklusive renovering, om- och tillbyggnad och övrig fastighetsförvaltning) för 55 procent. Jämfört med 2019 minskar utsläppen i alla tre delbranscherna.

Totala utsläpp av kväveoxider (NO_x) från bygg- och fastighetssektorn fördelat på branscher

Figur 8 Totala utsläpp av kväveoxider (NO_x) från bygg- och fastighetssektorn fördelat på branscher.

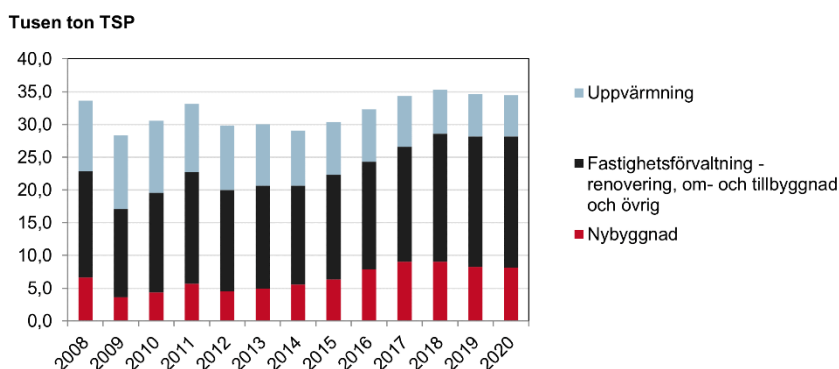


Källa och illustration: Boverket/SCB

Sett till vilken delbransch som bidrar är det främst fastighetsförvaltning (inklusive renovering, om- och tillbyggnad och övrig fastighetsförvaltning) som står för över 50 procent av de totala utsläppen. År 2020 var utsläpp av kväveoxider 17 procent lägre än 2019. Nybyggnad står för en liten andel av totalen för hela tidsserien, men har varierat relativt mycket under tiden.

Totala utsläpp av partiklar (TSP) från bygg- och fastighetssektorn fördelat på branscher

Figur 9 Totala utsläpp av partiklar (TSP) från bygg- och fastighetssektorn fördelat på branscher.

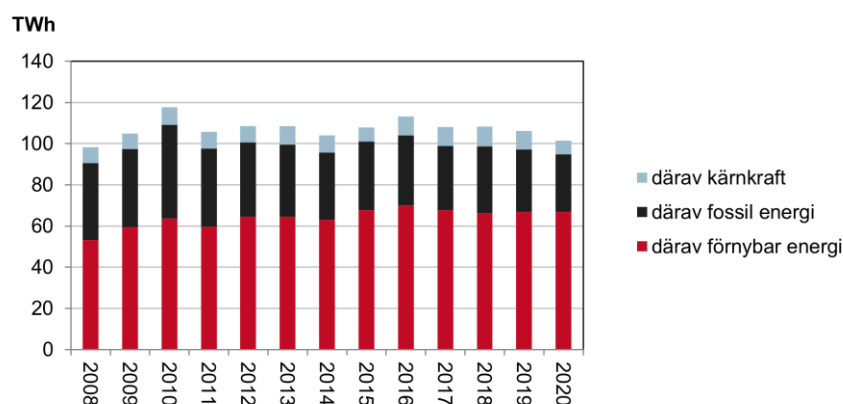


Källa och illustration: Boverket/SCB

Delbranschen som främst bidrar till mängden utsläpp av partiklar år 2020 är fastighetsförvaltning som står för drygt 58 procent av de totala utsläppen. Sett över tiden visar trenden att fastighetsförvaltnings bidrag till partikelutsläpp har ökat under åren från drygt 16,2 tusen ton 2008 till drygt 20 tusen ton 2020. Utsläppen från uppvärmning har en minskande trend från 11 tusen ton 2008 till 6 tusen ton 2020.

Total energianvändning i bygg- och fastighetssektorn fördelat på energislag

Figur 10 Total energianvändning i bygg- och fastighetssektorn fördelat på energislag

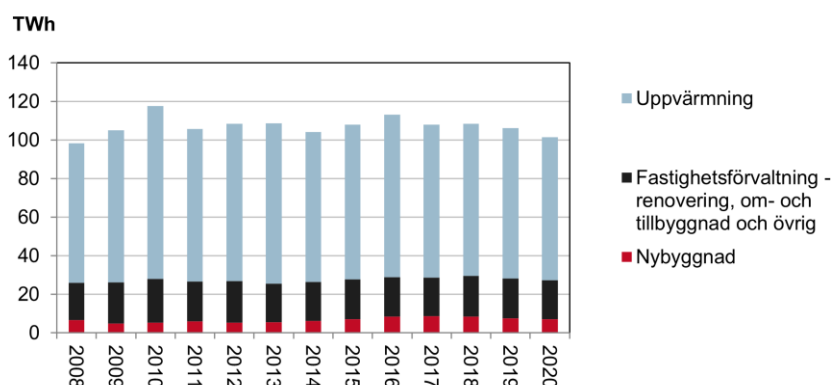


Källa och illustration: Boverket/SCB

Totala energianvändningen fördelat på energislag visar att cirka 66 procent av den totala nivån utgörs av förnybar energi. Av de 101 TWh kommer 67 TWh från förnybar energi, 28 TWh från fossil energi och 6 TWh från kärnkraft. Vi ser också att andelen förnybar energi ökar samtidigt som den fossila energianvändningen minskar långsamt. I fossil energianvändning ingår kol och koks, olja och petroleumprodukter, natur- och stadsgas samt torv, fossilt avfall med mera. I förnybar energi ingår fast biobränsle, flytande biobränsle, biogas och biogent hushållsavfall.

Total energianvändning i bygg- och fastighetssektorn fördelat på olika branscher

Figur 11 Total energianvändning i bygg- och fastighetssektorn fördelat på olika branscher



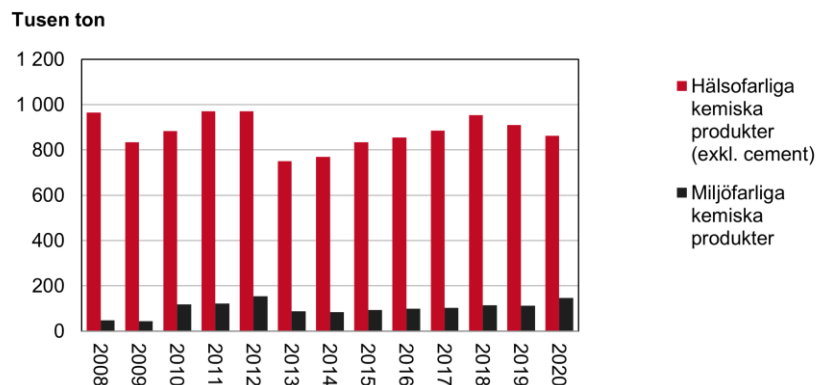
Källa och illustration: Boverket/SCB

Uppvärmning av byggnader står för majoriteten av energianvändningen i bygg- och fastighetssektorn. Totalt sett stod uppvärmning för cirka 73 procent av den totala energianvändningen 2020 medan nybyggnad stod för sju procent och fastighetsförvaltning stod för 20 procent.

Alla tre delbranscher uppvisar minskningar i energianvändning 2020 jämfört 2019.

Bygg- och fastighetssektorns totala användning av hälso- och miljöfarliga kemiska produkter

Figur 12 Bygg- och fastighetssektorns totala användning av hälso- och miljöfarliga kemiska produkter

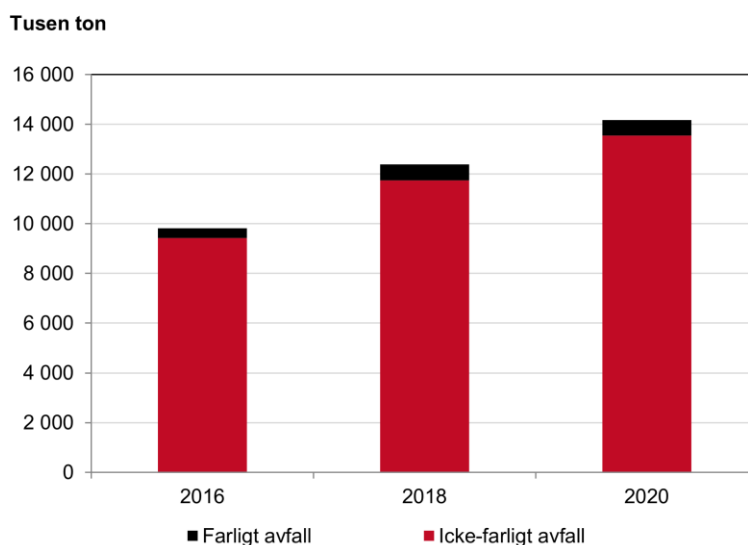


Källa och illustration: Boverket/SCB

Bygg- och fastighetssektorn totala användning av hälsofarliga kemiska produkter under 2020 låg på 862 tusen ton när cement exkluderas. Totala mängden miljöfarliga kemiska produkter uppgick till 142 tusen ton 2020. Användning som kopplas till import har här beräknats som om produktion skett i Sverige.

Total mängd uppkommet avfall från byggverksamhet

Figur 13 Total mängd uppkommet avfall från byggverksamhet. Källa: Statistikdatabasen, Statistiska Centralbyråns webb. Statistikansvarig myndighet är Naturvårdsverket.



Källa och illustration: Boverket/SCB

Den totala mängden bygg- och rivningsavfall har inte kvantifierats utifrån ett livscykelperspektiv som Boverkets övriga miljöindikatorer. Det beror dels på att detaljeringsgraden i avfallsstatistiken inte är tillräcklig, dels att en metod saknas för att beräkna den avfallsgenerering som sker utomlands från produktion av importerade produkter. Även avfall från anläggning av vägar och järnvägar och övriga anläggningar ingår då det inte varit möjligt att särredovisa detta.

3.3.5 Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet

Regeringsuppdrag som rapporterats 2022

- **Uppdrag med anledning av takraset i Tarfalahallen, Kiruna kommun**
Boverket (2022). Undersökning av frågor med anledning av takraset i Tarfalahallen. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2022/undersokning-av-fragor-med-anledning-av-takraset-i-tarfalahallen/> Hämtad 2022-12-06.
- **Uppdrag till Upphandlingsmyndigheten och Boverket att främja sociala hänsyn vid upphandling inom bygg- och anläggningssektorn**
Boverket (2021). Uppdrag att främja sociala hänsyn vid upphandling inom bygg och anläggningssektorn. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/boverkets-uppdrag/aktuella-uppdrag/uppdrag-hansyn-upphandling/> Hämtad 2022-12-06.
- **Uppdrag till Boverket att motverka arbetslivskriminalitet, fel, brister och skador inom byggsektor**
Boverket (2022). Uppdrag att motverka arbetslivskriminalitet, fel, brister och skador inom byggsektorn. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2022/motverka/> Hämtad 2023-01-26.
- **Uppdrag att vidta åtgärder för att underlätta införandet av krav på en klimatdeklaration vid uppförande av byggnader**
Boverket (2022). Slutrapport Uppdrag om att underlätta införandet av regler. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2022/slutrapport-uppdrag-underlatta-regler/> Hämtad 2023-01-26.
- **Uppdrag att utreda åtgärder för vissa säkerhetsbrister i äldre hissar**
Boverket (2022). Uppdrag att utreda åtgärder för vissa säkerhetsrisker i äldre hissar. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2022/sakerhetsrisker-hissar/> Hämtad 2022-12-06.

Pågående regeringsuppdrag

- **Uppdrag till Boverket att lämna förslag på hur införandet av gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan kan påskyndas och hur tillämpningen av klimatdeklarationer kan utvidgas**

Boverket har i ett tidigare regeringsuppdrag tagit fram en plan för den fortsatta utvecklingen av reglerna om klimatdeklaration för byggnader, Boverkets rapport 2020:13. Det nya regeringsuppdraget handlar om att Boverket ska göra en fördjupad utredning av vissa av de frågor och förslag som behandlats i rapporten som gäller utvecklingen av reglerna. Ett viktigt underlag i uppdraget att ta fram gränsvärden är studien om referensvärden. KTH har i samverkan med WSP och IVL Svenska Miljöinstitutet haft i uppdrag av Boverket att lämna underlag till Boverkets regeringsuppdrag om gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan. I augusti arrangerade Boverket en öppen hearing för att inhämta synpunkter på förslag till gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan och utveckling av klimatdeklaration för byggnader. Presentationerna finns på Boverkets webbplats i handboken om klimatdeklarationer. Boverket arbetar nu vidare med ytterligare utredningar, framtagande av författningsförslag och konsekvensutredning. Uppdraget ska slutrapporteras i maj 2023.

Boverket (2022). Uppdrag om hur påskynda införande av gränsvärden om klimatpåverkan från byggnader. <https://www.boverket.se/sv/byggande/uppdrag/gransvarde-byggnaders-klimatpaverkan/> Hämtad 2023-01-10.

- **Uppdrag till Boverket att förbättra kunskapsnivån om hantering av asbest i byggnader**

Boverket fick under sommaren 2022 i uppdrag att förbättra kunskapsnivån om hantering av asbest i byggnader. Uppdraget går ut på att bland annat kartlägga inom vilka områden kunskapsnivån om hantering av asbest i byggnader brister, föreslå hur information och kunskap ska spridas för att stärka kunskapen hos olika målgrupper och ta fram frågor och svar till Boverkets webbplats. Boverket har kartlagt kunskapsnivån om asbest hos olika målgrupper. Nu samlas underlag in och slutrapportering ska ske i mars 2023.

Boverket (2023). Uppdrag att förbättra kunskapsnivån om hantering av asbest i byggnader. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/boverkets-uppdrag/aktuella-uppdrag/uppdrag-att-forbatta-kunskapsnivån-om-hantering-av-asbest-i--byggnader/> Hämtad 2023-01-12.

- **Uppdrag att inrätta och förvalta ett informationscentrum för hållbart byggande med fokus på energieffektiviserande renovering (ICHB)**

Boverket fick uppdraget 2021 och det är en fortsättning på ett tidigare

regeringsuppdrag om samma fråga. Under 2022 har en förstudie genomförts och en förvaltningsorganisation beslutats. En målgruppsanalys och en marknadsundersökning har genomförts för att ICHB ska bli så användbart som möjligt för målgrupperna. Plattformen kommer att finnas på Boverkets webbplats och lansering beräknas bli under första kvartalet 2023. Uppdraget genomförs i nära samarbete med Energimyndigheten, och Boverket har deltagit och kompletterat Energimyndighetens kampanj "Varje kWh räknas" med frågor och svar kring risker med de vanligaste energisparåtgärderna för byggnader och inomhusmiljö.

Boverket (2022). Uppdrag att inrätta ett informationscentrum för hållbart byggande. <https://www.boverket.se/sv/byggande/bygg-och-renovera-energieffektivt/uppdrag-att-inratta-ett-informationscentrum-for-hallbart-byggande/> Hämtad 2022-12-06.

Rapporterade regeringsuppdrag 2022 av särskilt intresse

- **Uppdrag med anledning av takraset i Tarfalahallen, Kiruna kommun**

Boverket publicerade i januari rapporten Undersökning av frågor med anledning av takraset i Tarfalahallen, rapport 2022:1. Boverkets uppdrag som redovisas i rapporten var att utreda om Statens haverikommissionens rekommendationer om förstärkt kontroll av bärförmåga, stadga och beständighet, presenterade i kommissionens rapport RO 2021:01, kan vara samhällsekonomiskt motiverade. Boverkets slutsats var att korrekt formade åtgärder kan vara samhällsekonomiskt lönsamma genom att sådana åtgärder reducerar förekomster av byggnadsras och personsador. En särskild utredare utreder för närvarande hur en förstärkt kontroll av säkerhetsrelaterade egenskapskrav kan utformas och lämna nödvändiga författningsförslag.

3.3.6 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Stort fokus och mycket av verkets resurser har lagts under året på att utveckla Boverkets byggregler i projektet Möjligheternas byggregler. En översyn som på sikt förväntas ge ett mer effektivt och förenklat regelverk. Haverikommissionen utredde ett byggnadsverk, takraset i Tarfalahallen. Det ledde till att Boverket fick ett regeringsuppdrag kring frågan vilket redovisades under året. Arbetet har därefter övergått i en statlig utredning som ska utreda hur liknande händelser kan förebyggas. Under 2022 har information och kunskap utvecklats på boverket.se kring risker för byggfel som kan uppstå vid byggande och vilka konsekvenser det kan få. Vägledning, information och kampanjer kring god projektkultur i byggsektorn har publicerats som stöd för att bygga bättre med färre

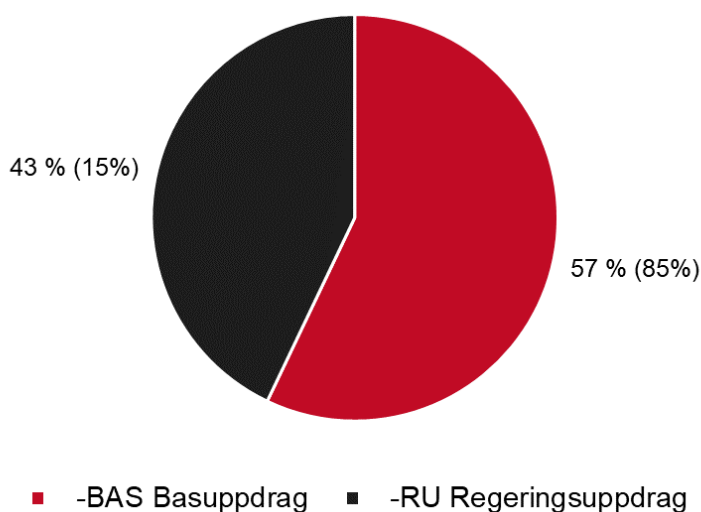
byggfel. Boverkets initiativ har nått ut i byggbranschen och lett till många aktiviteter och insatser som gjort nytta för en mer hållbar byggsektor.

Sammantaget bedömer vi att verkningsfulla insatser och stöd har levererats av Boverket för en mer hållbar byggsektor. Arbetet med att införa klimatdeklarationer och att utreda möjligheter till gränsvärden är exempel på det. Andra exempel är utvecklingsarbetet kring information om hållbart byggande, ICHB samt utvecklingen kring ett mer cirkulärt ekonomiskt perspektiv i byggsektorn. Boverkets miljöindikatorer 2022 visar trots det att byggsektorn fortsatt står för en betydande del av den totala miljö- och klimatpåverkan i Sverige. Den fördjupande utvärderingen av miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö, som levererades av Boverket under hösten, visar att målet inte är nått och att fler insatser och åtgärder är nödvändiga för att planering, byggande och boende ska bli mer långsiktigt hållbart

3.4 EU-rättsakter och standardisering

Detta verksamhetsområde omfattar rättsakter som bestäms på EU-nivå och som berör byggområdet. Begreppet rättsakter inkluderar EU-direktiv och EU-förordningar. Arbetet omfattar även strategier och riktlinjer från EU som på ett övergripande plan styr utvecklingen, exempelvis inom klimat- och energiområdet. Boverket är ansvarig myndighet för genomförande i Sverige av vissa av dessa rättsakter, exempelvis för byggprodukter och byggnaders energianvändning. Boverket deltar även i standardisering inom byggområdet. Boverket bidrar också med sakkunskap om Boverkets verksamhetsområde till andra myndigheter som ansvarar för rättsakter som i viss utsträckning tangerar byggområden, exempelvis direktiv för dricksvatten och strålning samt strategier och riktlinjer för cirkulärt byggande.

Figur 14 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori. Fördelning 2021 inom parentes.



Källa: Agresso

3.4.1 Hissdirektivet och linbaneförordningen

Boverket har regeringens uppdrag att delta i EU-kommissionens expertgrupper till EU:s hissdirektiv³ och EU-förordningen om linbaneanläggningar⁴. Boverket deltar även i samarbetsgrupperna mellan de europeiska marknadskontrollmyndigheterna för både hissdirektivet och linbaneförordningen och bevakar linbanefrågor på internationell nivå. Boverket har genomfört en digital bevakning av arbetet som pågått inom området.

3.4.2 EU-direktiv gällande klimat- och energiaspekter på byggområdet

Direktivet om byggnaders energiprestanda

Inom EU pågår en översyn av den gemensamma klimat-, energi- och transportlagstiftningen för att anpassa den till EU:s nya klimatmål till år 2030. Målet är att minska CO₂-utsläppen inom unionen med minst 55 procent till 2030 jämfört med 1990. Översynen av direktivet om byggnaders energiprestanda är en del av det så kallade 55 %-paketet. För att uppnå målet till 2030 föreslog EU-kommissionen att direktivet inte bara ska främja en bättre energiprestanda i byggnader, utan även främja minskningen av CO₂-utsläpp från byggnader. Det långsiktiga målet i direktivet föreslås vara att alla byggnader inom EU ska vara så kallade nollutsläppsbyggnader till år 2050. För att uppnå det långsiktiga målet föreslås framför allt skarpa krav på renovering av det befintliga byggnadsbeståndet, för att på så sätt minska utsläppen från byggnaderna.

³ Länk till: Webbplats <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A32014L0033> Hämtad 2021-12-27.

⁴ Länk till: Webbplats <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A32016R0424> Hämtad 2021-12-27.

Boverket har under hösten bistått Regeringskansliet i förhandlingarna mellan medlemsländerna inom rådsarbetsgruppen för energi, som är ett förberedande organ där förslagen framför allt diskuteras på teknisk nivå. Under hösten tog Rådet för transport, telekommunikation och energi ett beslut om allmän inriktning av det omarbetade direktivet om byggnaders energiprestanda. Förhandlingarna av direktivet förväntas därmed övergå till så kallade triloger, där det omarbetade direktivet diskuteras vidare mellan Rådet, EU-parlamentet och EU-kommissionen. Boverket kommer att fortsätta stödja Regeringskansliet i detta arbete under 2023.

3.4.3 Byggproduktförordningen

På uppdrag av regeringen representeras Sverige i EU-kommissionens arbete med byggproduktförordningen av medarbetare från Boverket. Byggproduktförordningen syftar till att främja den fria rörligheten för byggprodukter genom att föreskriva gemensamma sätt att bedöma och beskriva byggprodukters egenskaper. Boverket ansvarar för genomförandet av förordningen i Sverige och deltar i EU-kommissionens utveckling av delegerade akter samt svarar på frågor från branschaktörer genom den nationella kontaktpunkten för byggprodukter.

3.4.4 Övriga EU-rättsakter inom byggområdet

Dricksvattendirektivet

Boverket samarbetar med övriga berörda myndigheter och branschen vad gäller genomförande av dricksvattendirektivet. Boverket representerar Sverige i den av de expertgrupper som tillsatts av EU-kommissionen för att ta fram delegerade akter om material i kontakt med dricksvatten.

Ekodesigndirektivet

Boverket deltar sedan flera år i det myndighetsgemensamma arbetet som leds av Energimyndigheten, för att ge inspel vid frågor som särskilt berör Boverkets verksamhetsområde. Under året har även diskussioner förts om det förslag till en ny ekodesignförordning som EU-kommissionen presenterade i mars 2022.

Concerted action

Boverket deltar fortsatt som Sveriges representant i det europeiska samordningsprojektet för genomförande och utveckling av dagens EU-direktiv om byggnaders energiprestanda. Under 2022 har arbetet handlat om förslaget till ett nytt direktiv.

3.4.5 Standardisering

Samarbetet med standardiseringsorganisationen SIS har under året varit aktivt inom ramen för utvecklingen av byggreglerna. Boverket har deltagit i de tekniska kommittéer hos SIS där vi är medlemmar samt på begäran deltagit vid särskilda diskussioner inom andra tekniska kommittéer.

3.4.6 Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet

Pågående regeringsuppdrag

- **Uppdrag att förbereda Sveriges arbete med revidering av EU:s byggproduktförordning och Sveriges arbete med CPR Acquis**
Ett förslag till en ny byggproduktförordning presenterades av EU-kommissionen i mars. Förslaget innebär en väsentlig utökning av förordningens syfte från att endast omfatta fri rörlighet för byggprodukter till att även omfatta hållbarhet och i viss mån produktsäkerhet. Förhandlingar inleddes under andra halvåret och förväntas fortsätta under 2023. Uppdraget innebär att aktivt samarbeta med Regeringskansliet i beredning av förhandlingar och inför det kommande ordförandeskapet.

En grundförutsättning inom byggproduktförordningen är att det finns harmoniserade produktstandarder som anger hur byggprodukternas egenskaper ska bedömas och beskrivas. CPR Acquis handlar om att förnya dessa standarder genom att på nytt inventera medlemsstaternas behov av kunskap om standarder och beställa kompletteringar från standardiseringen. Boverket har i uppdrag att koordinera detta arbete på svensk nivå. Arbetet har under året berört produktgrupperna förtillverkade betongprodukter, bärande metallkonstruktioner, armeringsprodukter samt fönster och dörrar. Dessutom har ett horisontellt arbete med hållbarhetsfrågor inletts. Boverket har enligt uppdrag stöttat Regeringskansliet i de förhandlingar om byggproduktförordningen som inletts 2022 och fortsätter 2023. Boverket koordinerar det svenska deltagandet i EU-kommissionens utvecklingsarbete CPR Acquis.

3.4.7 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Inom området EU-rättsakter och standardisering har ett aktivt arbete utförts med syftet att utveckla extern dialog och samverkan. Boverket har som representant för Sverige deltagit i olika expertgrupper och arbetsgrupper för flera EU-rättsakter. Boverket har även bistått med expertkunskap och i förhandlingar om direktivet om byggnaders energiprestanda och byggproduktförordningen. Vi bedömer att kunskapen har ökat om området hos kommuner och andra myndigheter genom de olika former av informationsinsatser som genomförts. Under året har Boverket också samarbetat med andra myndigheter och bransch relaterat till flera EU-rättsakter.

3.5 Marknadskontroll

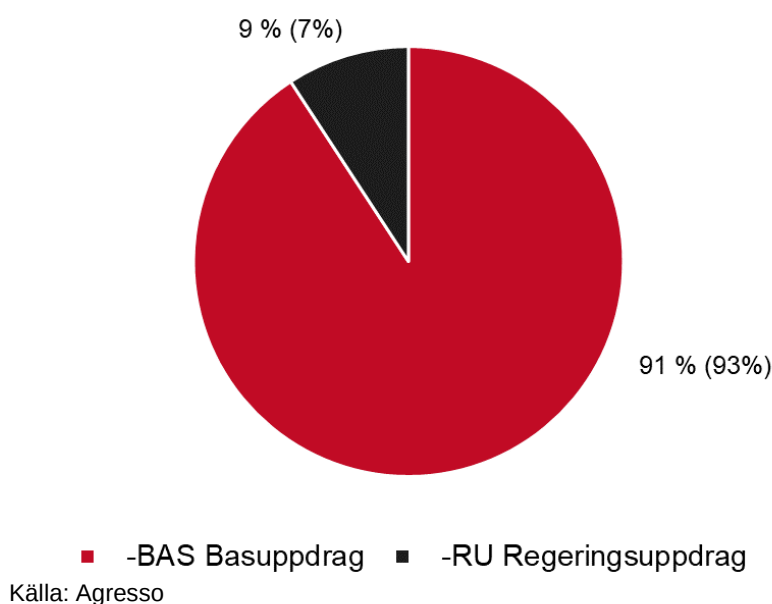
Arbetet inom verksamhetsområdet marknadskontroll innebär att Boverket kontrollerar att byggprodukter som finns på marknaden uppfyller gällande lagstiftning och att de är märkta och kontrollerade på föreskrivet

sätt. Sverige har som medlem i EU ett åtagande att bedriva marknadskontroll inom en rad olika områden och Boverket är ansvarig myndighet för marknadskontroll av byggprodukter på den svenska marknaden. Ansvaret inbegriper även marknadskontroll av vissa hissar och säkerhetskomponenter till hissar samt för delsystem och säkerhetskomponenter till linbaneanläggningar.

Boverket bedriver såväl reaktiv som proaktiv marknadskontroll av byggprodukter. Boverket tar emot information och anmälningar om befarade brister hos byggprodukter, vilket initierar reaktiva ärenden. För hissar och linbaneanläggningar bedriver Boverket främst reaktiv marknadskontroll. Eftersom dessa är besiktningspliktiga rapporterar besiktningsorganen in uppmärksammade brister till Boverket. Boverkets proaktiva marknadskontroll är egeninitierad och planerad utifrån omvärldsanalys. Ett offentligt marknadskontrollprogram för proaktiv marknadskontroll fastställs årligen. Den proaktiva marknadskontrollen av byggprodukter bedrivs i projektform och omfattar alltid en dokumentationskontroll samt inom vissa områden även provning. Enskilda provningsresultat och eventuella formella brister, exempelvis felaktig dokumentation, kommuniceras direkt med berörd ekonomisk aktör.

Målet med marknadskontrollen är att bidra till att skapa en bättre fungerande inre marknad. I sin tur leder det till en öppnare och mer rättvis konkurrens på marknaden för byggprodukter, vilket i förlängningen bidrar till ett mer kostnadseffektivt byggande och billigare bostäder.

Figur 15 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori. Fördelning 2021 inom parentes.



3.5.1 Marknadskontrollprojekt under året

Boverket avslutade under året två tidigare påbörjade marknadskontrollprojekt, och två nya marknadskontrollprojekt påbörjades.

Avslutade marknadskontrollprojekt⁵:

- Geotextilier – dokumentkontroll.
- Värmeisoleringsprodukter för byggnader (in-situ) – dokumentkontroll.

Aktiva marknadskontrollprojekt som påbörjades före och under 2022:

- Taksäkerhetsprodukter – dokumentkontroll och provning.
- Fästelement för bärande träkonstruktioner – dokumentkontroll och provning.
- Ytterdörrar med brandskyddande egenskaper – dokumentkontroll och provning.
- Bitumen och bituminösa bindemedel – dokumentkontroll.

Boverket konstaterar att det fortfarande finns skillnader i hur ekonomiska aktörer efterlever kraven i byggproduktförordningen. I ljuset av genomförda kontroller ser Boverket ett fortsatt behov av provningar samt tillsyn av byggprodukter hos ekonomiska aktörer för att säkerställa korrekt tillämpning av lagstiftningen.

Tabell 6 Marknadskontrollprojekt under året.

	2021	2020	2019
Kostnader i mnkr	-4,9	-5,1	-5,5
Antal avslutade proaktiva projekt	2	2	6
- varav proaktiva ärenden	21	56	160
Antal avslutade reaktiva ärenden	22	23	41

Källa: Agresso

3.5.2 Samarbete med andra svenska och europeiska myndigheter

Boverket samarbetar med de flesta svenska marknadskontrollmyndigheter och ingår i Marknadskontrollrådet som samordnas av Sveriges nationella ackrediteringsorgan Swedac. Under året har samarbete skett med flera svenska marknadskontrollmyndigheter samt på nordisk nivå med Norge och Finland som till viss del granskat samma produktområden. På EU-nivå har Boverket deltagit i samarbetsgrupper för marknadskontrollmyndigheter inom respektive marknadskontrollområde, så kallade AdCo-grupper. Syftet har varit att diskutera uppkomna frågeställningar och koordinera gemensamma marknadskontroller och bedömningar. Under 2022 avslutades ett europeiskt samarbete gällande tillsynen av kablar. Nya marknadskontrollprojekt har diskuterats med möjligheter för gemensam finansiering från kommissionen. Boverket har länge använt

⁵ Boverket (2022). Avslutad marknadskontroll. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/regler-om-byggande/byggprodukter/marknadskontroll/avslutad-marknadskontroll/> Hämtad 2022-12-01.

informationssystemet ICSMS för kommunikation och spridning av information till andra marknadskontrollmyndigheter på den inre marknaden, något som nu till följd av införandet av marknadskontrollförordningen måste tillämpas av alla marknadskontrollmyndigheter.

3.5.3 Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet

Pågående regeringsuppdrag

- **Uppdrag att genomföra den nationella strategin för marknadskontroll**

Strategin gäller för samtliga marknadskontrollmyndigheter och genomförandet samordnas av Swedac. Boverket har beaktat de förändringar som strategin medför gällande myndighetens rutiner för marknadskontroll.

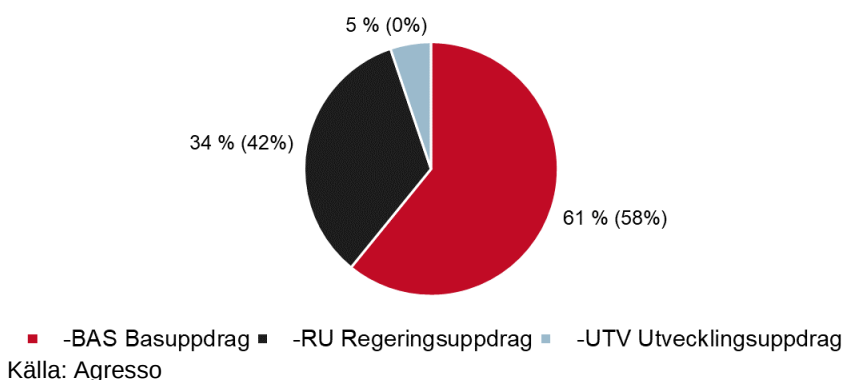
3.5.4 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Under året har Boverket arbetat med målet att öka kunskapen hos branschen, kommuner och andra myndigheter om marknadskontroll genom samarbete med andra marknadskontrollmyndigheter både internationellt och på europeiska nivå. Även informationsinsatser såsom informationsbrev och besök hos ekonomiska aktörer har genomförts. Arbetet med att genomföra reaktiv och proaktiv tillsyn har pågått under året dock med något lägre aktivitet än tidigare med anledning av att färre resurser har arbetat inom området. Antalet proaktiva projekt har varit något färre än tidigare år. Målet att säkerställa rättssäker hantering av styrmedel bedöms vara uppfyllt. Boverket konstaterar att det finns skillnader i hur ekonomiska aktörer efterlever kraven i byggproduktförordningen och ser ett fortsatt behov av att genomföra tillsyn och utföra informationsinsatser för att säkerställa korrekt tillämpning av lagstiftningen.

3.6 Nationell, regional och kommunal utveckling

Verksamhetsområdet innefattar huvudsakligen de strategiska, långsiktiga delarna av samhällsplaneringen. Här ryms kommunal översiktsplanering, regionplanering och även regionala utvecklingsfrågor i övrigt. Nationella värden, särskilt naturresurshushållning inklusive riksintressesamordning, hanteras inom verksamhetsområdet. Även utveckling av någon form av nationell planering, eller ett ramverk för statens anspråk på den fysiska miljön ingår i verksamhetsområdet. Internationell samverkan inom samhällsplaneringsområdet ingår liksom hantering av geodata och annan digital rumslig information.

Figur 16 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori. Fördelning 2021 inom parentes.



3.6.1 Översiktsplanering

Kommuners och länsstyrelser efterfrågan av information om planeringsstrategin och länsstyrelsernas underlag till denna har varit stort under året. Länsstyrelser, regioner och SKR har arrangerat möten med kommunerna där Boverket har deltagit och informerat och svarat på frågor om strategin och underlagen. Det är Boverkets uppfattning att kommuner och länsstyrelser i stort ser positivt på planeringsstrategins funktion och de menar att detta kan leda till en mer strategisk, kvalitativ och kontinuerlig översiktsplanering. Boverket har påbörjat framtagandet av en vägledning om förhållanden av väsentlig betydelse. Det har dock inte kommit in några frågor från kommunerna om hur de bör definiera dessa förhållanden och länsstyrelserna har upplevt detsamma. Därför ser Boverket att det är angeläget att vägleda om vad denna del av PBL innebär och har därför inlett en fördjupning av PBL kunskapsbanken kring denna del.

Boverket har genomfört utvecklingsmöten i flera län för att följa upp bland annat hur översiktsplaneringen bedrivs runt om i landet. Vid besöken har Boverket träffat kommuner, länsstyrelser och regioner för att diskutera aktuella planeringsfrågor. Intresset har varit stort för Boverkets besök och det är uppenbart att det finns ett behov av att föra en diskussion om översiktsplaneringen utifrån generella och regionala såväl som specifikt lokala frågeställningar.

3.6.2 Ramverk för nationell planering

Miljömålsrådet beslutade år 2020 att starta arbetet med Ramverk för nationell planering som slutrapporterades under året. Arbetet slutrapporterades våren 2022 då rapporten Ramverk för nationell planering – Förslag till utvecklad nationell planering i Sverige överlämnades till Miljödepartementet och Finansdepartementet⁶. Miljömålsrådet har beslutat att arbetet med ramverket ska fortgå under Miljömålsrådet under

⁶ Boverket (2022). Ramverk för nationell planering – Förslag till utvecklad nationell planering i Sverige. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2022/ramverk-for-nationell-planering/> Hämtad 2022-11-29.

programperioden 2022–2026. Arbetet har därmed övergått till en fas där ramverkets funktioner och former ska konkretiseras och fördjupas bland annat genom tematiska fördjupningar som utgår från faktiska planerings-situationer⁷. Vårens arbete inleddes med att utvärdera och dra lärdomar av det arbete som gjorts 2020–2022.

3.6.3 Riksintressesamordning

Utifrån Boverkets uppdrag att verka för en samordning av de statliga myndigheternas underlag för tillämpningen av bestämmelserna om riksintressen har Boverket genomfört två seminarier med riksintressemyndigheterna och representanter från länsstyrelserna och SKR. På seminarierna avhandlades bland annat riksintressen i Boverkets översiktsplanemodell och en enhetlig informationsstruktur för riksintressen för att underlätta en digital hantering av riksintressena. Mötena genomfördes som en del i arbetet med att ta fram en förstudie om Riksintresseunderlag i en digital miljö.

3.6.4 Nationell samordning av klimatanpassning

Boverket samordnar det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön tillsammans med fem myndigheter och SKR. Boverket har genom projektet vidareutvecklat och stärkt samverkan mellan myndigheterna. Det externa samarbetet har fokuserat på två arbetsspår, dels behovet av kunskap och utbildning, dels behoven hos kommunerna att ta sig an utmaningen att anpassa den byggda miljön till ett förändrat klimat. En utmaning för många kommuner och länsstyrelser är exempelvis planering av den byggda miljön utifrån en stigande havsnivå. Här kan statliga myndigheter göra skillnad genom att samordna kommunikation, stöd och resurser. Samordningsuppdraget har lett till bättre förståelse mellan myndigheter, branschföreträdare och kommuner för varandras uppdrag och förutsättningar. Samverkansmyndigheterna har formulerat en gemensam målbild och deltagande sker utifrån frivillighet. Boverket ser behov av en fortsatt och stärkt samverkan perioden 2023–2024.

Boverket har genomfört konferenser med fokus på ökad kunskap och dialog om klimatanpassningsåtgärder för den byggda miljön. Konferenserna har riktats mot kommuner, branschen samt länsstyrelser och andra statliga myndigheter och har publicerats som resultat på Boverkets webbplats för uppdraget⁸. Under 2022 genomförde Boverket tillsammans med bland

⁷ Boverket (2022). Utvecklad nationell planering i Sverige <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/sa-planeras-sverige/nationell-planering/ramverk-for-nationell-planering/> Hämtad 2022-12-06.

⁸ Boverket (2022). Samordna det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/uppdrag/klimatanpassningsarbete-for-den-byggda-miljon/> Hämtad 2022-11-21.

annat kommuner en konferens⁹ som kombinerades med lokala exkursioner. En vägledning om klimatrisker¹⁰ i översiktsplaneringen har publicerats liksom en uppdaterad rapport¹¹ med sammanställning över myndigheters arbete med klimatanpassning som är relevant för den byggda miljön. Under året har Boverket tillsammans med SMHI och Länsstyrelsen i Gävleborgs län arrangerat en ny kurs ”Hantering av osäkerhet i klimatunderlag” som var särskilt riktad till kommuner, konsulter och länsstyrelser. I samarbete med andra myndigheter har Boverket tagit fram en sammanställning av statliga karteringar och andra geodata¹² som är relevanta för bedömning av klimatrelaterade risker i kommunernas översiktsplanering.

3.6.5 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Inom verksamhetsområdet har arbetet fortsatt fokuserat på utveckling av nationell samverkan, både i samordningsarbetet kopplat till nationell klimatanpassning och i ramverket för nationell planering. Arbetet med Ramverk för nationell planering i Miljömålsrådets regi har resulterat i en slutrapport. Därefter har beslut tagits om fortsatt arbete under Miljömålsrådet fram till år 2026, med fokus på konkretisering och fördjupningar. Myndigheternas samverkan inom ramverket har inneburit en stärkt samsyn i frågor om markanvändning, resurshushållning och fysisk planering. Stort behov av utökad energiproduktion samt behov av ökad beredskap kopplad till förändringar i omvärlden under året som gått är frågor som tagits in i arbetet. Dessa utmaningar har ytterligare förstärkt betydelsen av utökad långsiktig strategisk samverkan och planering på nationell nivå.

Vi har även fokuserat på hur samordning mellan nationell, regional och kommunal planering kan utvecklas och effektiviseras kopplat till de stora utmaningar som samhället står inför. Samverkansmöten med riksintressemyndigheter samt strategiska utvecklingsmöten på kommunal och regional nivå har genomförts. Dessa har resulterat i kunskapsinhämtning vad gäller hinder och möjligheter till bättre samordning som kommer att användas i fortsatt arbete för att stödja arbetet med att utveckla hållbart samhällsbyggande.

⁹ Boverket (2022). Kommunkonferens 2022 - Gör plats för klimatanpassning! <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/uppdrag/klimatanpassningsarbete-for-den-byggda-miljon/resultat-i-uppdraget/kommunkonferens-2022/> Hämtad 2022-11-21.

¹⁰ Boverket (2022). Klimatrisker i översiktsplanering. https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/allmanna-intressen/hansyn/miljo_klimat/klimatrisker/ Hämtad 2022-11-21.

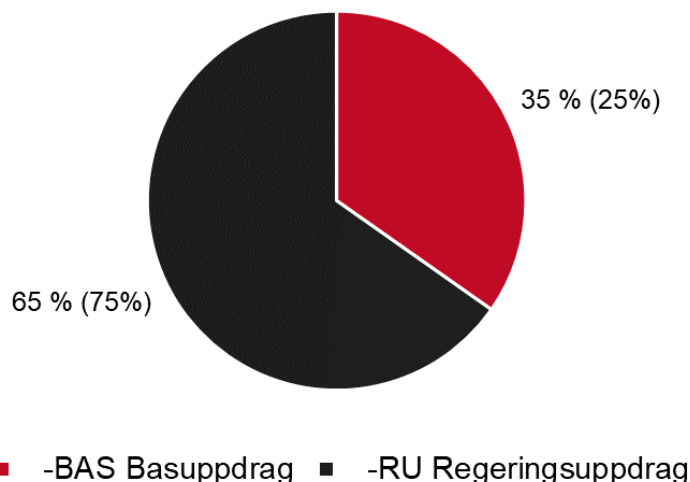
¹¹ Boverket (2022). Sammanställning av myndigheters arbete med klimatanpassning. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/uppdrag/klimatanpassningsarbete-for-den-byggda-miljon/resultat-i-uppdraget/sammanstallning-av-myndigheters-arbete-med-klimatanpassning/> Hämtad 2022-11-21.

¹² Boverket (2022). Sammanställning av statliga planeringsunderlag https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/planering/oversiktsplan/allmanna-intressen/hansyn/miljo_klimat/klimatrisker/statliga-underlag/ Hämtad 2022-11-24.

3.7 Hållbar bebyggelsestruktur och arkitektur

Detta verksamhetsområde handlar om insatser för att underlätta och förbättra innehållet i våra fysiska miljöer genom den fysiska samhällsplaneringen och genomförandet av planerna och andra åtgärder i hela landet. Frågor om gestaltning, arkitektur, kulturmiljö, grönplanering och ekosystemtjänster, urbana utemiljöer, skolmiljöer och vårdens miljöer, hälsa, risk och säkerhet samt barnkonventionen behandlas.

Figur 17 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori. Fördelning 2021 inom parentes.



Källa: Agresso

3.7.1 Hälsa, risk och säkerhet i samhällsplaneringen

Intresset och behovet av att arbeta med frågor kopplade till hälsa, risk och säkerhet i samhällsplaneringen ökar i samhället vilket har satt sina spår i Boverkets aktiviteter under året. Boverket ingår i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) arbetsgrupp mot naturolyckor. Inom ramen för myndighetsnätverket klimatanpassning deltog Boverket i projektet Myndighetssamverkan One Health – klimatanpassning med fokus på hälsorisker som delas av människor, djur och miljö.

Inom den nationella samordningen för omgivningsbuller har Boverket och Naturvårdsverket under året planerat och arrangerat ett idéseminarium om att skapa goda ljudmiljöer¹³. Syftet var att inspirera till att det med god planering och samverkan går att göra insatser som bidrar till bättre ljudmiljöer, till en relativt låg kostnad.

¹³ Boverket (2023). Idéseminarium om goda ljudmiljöer. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/sa-planeras-sverige/planeringsfragor/halsa-sakerhet-och-risk/information-om-buller-och-goda-ljudmiljoer/ideseminarium-om-goda-ljudmiljoer/> Hämtad 2023-01-16.

3.7.2 Fysiska samhällsstrukturer

Under året har Boverket genom remisser, samarbete med andra myndigheter, deltagande i konferenser och samtal verkat för hållbara och ändamålsenliga samhällsstrukturer. Främst har det handlat om frågor om gång-, cykel- och kollektivtrafik, folkhälsa och fysisk aktivitet, trafiksäkerhet och sjöfart.

Boverket har låtit göra en litteraturstudie av dagens kunskapsläge för cykling i landsbygder. Den tjänar som underlag till vidare arbete för att underlätta pendling och annan vardagscykling i och mellan mindre orter och landsbygder. Utmaningar som identifierades handlade bland annat om geografi (gleshet, avstånd, lutning), otydlig målbild över cyklingens utveckling, hög hastighetshållning av motorfordon, klimat (årstider, väder, mörker), spridd rådighet och utmanande aktörssamverkan. Möjligheterna som lyftes handlade bland annat om jämlika livsmiljöer med större hänsyn till jämställdhets- och tillgänglighetsaspekter, sommarcykelvägar, pilotprojekt och kunskapshöjande insatser samt att gestaltning kan förstärka cyklisters upplevelse.

Boverket har bistått Trafikverket när det gäller stadsmiljöavtalen samt i färdigställandet av Handbok för trafikstrategiskt arbete. Boverket har också bistått Regeringskansliet i förhandlingarna med EU:s medlemsstater gällande EU-kommissionens förslag till förordning om restaurering av natur. Boverket har även stöttat Kommittén för att främja ökad fysisk aktivitet i planering i frågor som rör barns och ungas utemiljöer som stimulerar till fysisk aktivitet.¹⁴

En webbaserad exempelsamling HÄLSA FÖRST!¹⁵ lanserades tillsammans med Naturvårdsverket i maj. I den visas exempel och inspiration på hur planering och byggande med utgångspunkt i folkhälsoperspektivet kan möta flera av våra utmaningar kring luftkvalitet, utanförskap, otrygghet och klimatfrågan samtidigt. Mottagandet av exempelsamlingen har varit positivt och samlingen har också spridits i sociala medier.

Boverket har låtit SCB kartlägga hur stora Sveriges skolgårdar är och hur arealerna har förändrats mellan åren 2014 och 2020 i Sveriges kommuner. Statistiken syftar till att ge en nationell bild av grundskoleelevernas tillgång till utomhusmiljön, hur tillgången varierar regionalt och hur den påverkas över tid i takt med att befolkningen och bostadsbyggandet ökar. Kartläggningen visar att trenden att skolgårdarna blir mindre fortsätter och att det är stor variation mellan kommuner, regioner och mellan skolor

¹⁴ Länk till: Webbplatsen <https://www.svd.se/a/pW8eq6/boverket-utan-for-rorelse-pa-skolgardarna-minskar> Hämtad 2023-01-18.

¹⁵ Boverket (2022). Hälsa först! <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/stadsutveckling/halsa-forst/> Hämtad 2022-11-17.

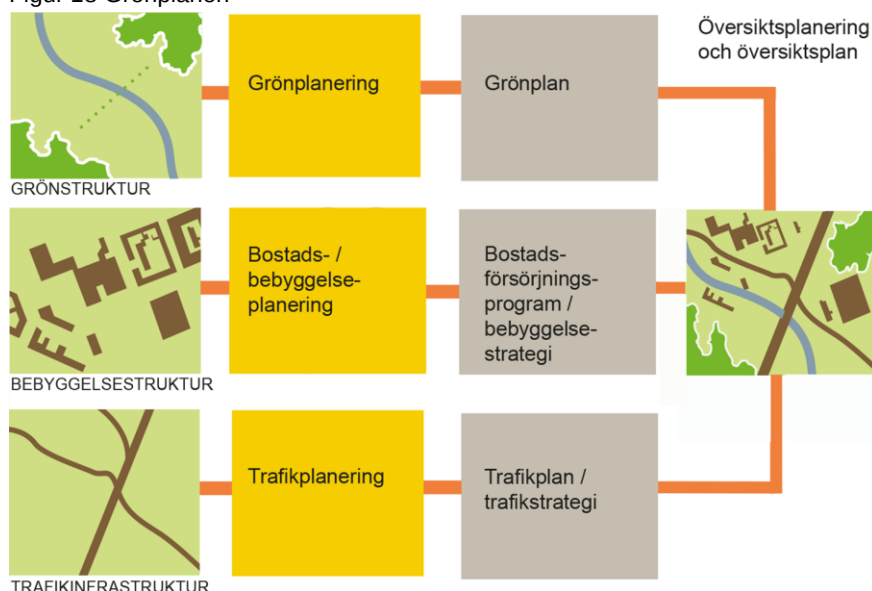
med olika huvudmän. Kartläggningen fick ett stort medialt genomslag när den presenterades.¹⁶

3.7.3 Ekosystemtjänster och grön infrastruktur

Boverket har fortsatt att utveckla verktyg och metoder för att integrera ekosystemtjänster och stadsgrönska i planering, byggande och förvaltning av den byggda miljön. Vi har även uppdaterat och reviderat vägledningen Ekosystemtjänster i stadsplaneringen samt arbetat med att sprida kunskap och information.

Boverket publicerade tillsammans med Naturvårdsverket en nationell vägledning för grönplanering på PBL kunskapsbanken med syftet att underlätta för planerare och kommuner att hantera grönska i planeringen. Under våren har Boverket och Naturvårdsverket anordnat tre seminarier om grönplanering i praktiken samt berättat om vägledningen på olika konferenser och seminarier.¹⁷

Figur 18 Grönplanen



Grönplanen har en viktig funktion som planeringsunderlag till översiktsplanen då grönstrukturen är en bärande struktur i fysisk planering enligt PBL. Grönplanering, bebyggelseplanering och trafikplanering pågår parallellt och arbetet styrs av grönplan respektive bebyggelsestrategi och bostadsförsörjningsprogram och trafikstrategi eller trafikplan. Alla dessa tre planer är viktiga underlag till översiktsplanen där de olika intressena ska vägas samman. Illustration: Ulrika Åkerlund/Boverket

Boverket har utvecklat ett verktyg för ekosystemtjänstanalys som är tänkt att användas i tidiga skeden av ett projekt eller ett planarbete, benämnt

¹⁶ Boverket (2022) <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/stadsutveckling/barns-och-ungas-utemiljo/nationell-kartlaggning-visar-att-skolgardarna-krymper/> Hämtad 2023-01-18.

¹⁷ Boverket (2022). Grönplanera! – En vägledning om kommunal grönplanering. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/nyheter-pa-pbl-kunskapsbanken/gronplanera/> Hämtad 2023-01-10.

ESTER, som är som är tänkt att användas i tidiga skeden av ett projekt eller ett planarbete.¹⁸ Under året gjorde Boverket en fördjupad metodstudie, med Skåne som pilotlän, för hur man med nationella marktäckedata och höjdmmodell kan mäta förekomsten av träd i svenska städer och tätorter och förändring i trädäckning över tid.

3.7.4 Arkitektur och gestaltad livsmiljö

Sedan 2018 samverkar Boverket, Riksantikvarieämbetet, Statens centrum för arkitektur och design (ArkDes) och Statens konstråd om politikområdet för gestaltad livsmiljö. Det långsiktiga målet är att öka kunskapen om och främja arbetet med arkitektonisk kvalitet och omsorgsfullt gestaltade livsmiljöer hos såväl offentliga som privata aktörer, vilket bland annat har genomförts med gemensamma föreläsningar. På samtliga myndigheter genomfördes under året en gemensamt framtagna kurs för alla anställda. Syftet är att skapa förståelse för gestaltningens inverkan på hållbara miljöer, ge insikter om politikområdet och om myndigheternas respektive ansvar samt öka förståelsen för hur det egna arbetet påverkar gestaltungsfrågan. Arbeta med att sprida kursmaterialet till andra offentliga aktörer har påbörjats.

Den sista delen av vägledningen om förskolor och skolors fysiska miljö publicerades i juni.¹⁹ Under hösten har dessutom en rad spridningsinsatser genomförts. Samverkan och kunskapsspridning sker också kring nationella vårdmiljöfrågor, främst genom aktörsnätverket Vårdens byggda miljöer där Boverket ingår. Anställda på kommuner och länsstyrelser har genom föreläsningar fått ökad kunskap om Boverkets vägledning kring gestaltad livsmiljö kopplat till PBL och lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU. Vägledningen om arkitekturstrategier har kompletterats med ytterligare lärande exempel. Boverket har även genom föreläsningar till tjänstepersoner och politiker på kommuner och länsstyrelser spridit information om vägledningen.

Under året har en större översyn av de delar som rör arkitektur och gestaltad livsmiljö på Boverkets webbplats boverket.se genomförts och en förvaltningsplan för dessa tagits fram. Genom en mängd föreläsningar har Boverket även spridit kunskap om politikområdet generellt till aktörer på lokal, regional och nationell nivå. Boverket har under året arbetat med att ta fram inspirerande och lärande exempel på gestaltade livsmiljöer som utvecklats på ett resurseffektivt sätt genom återbruk och cirkulära metoder. Resultatet ska sammanställas till ett väglednings- och

¹⁸ Boverket (2022). ESTER – verktyg för kartläggning av ekosystemtjänster. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/teman/ekosystemtjanster/verktyg/ester/> Hämtad 2023-01-10.

¹⁹ Boverket (2022). Utveckla förskolors och skolors fysiska miljö för att lyfta hela samhället. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/arbetsatt/skolors-miljo/> Hämtad 2023-01-11.

inspirationsmaterial på boverket.se. Syftet är att öka kunskapen om återbruk och cirkulära metoder i utvecklingen av gestaltade livsmiljöer hos våra målgrupper samt främja en resurseffektiv utveckling av gestaltade livsmiljöer.

3.7.5 Hållbar stadsutveckling

Boverket har under året ingått i Trygghetsberedningens expertgrupp och har där på olika sätt bidragit med inspel och underlag. Expertgruppens syfte är att bidra till att uppfylla de kriminalpolitiska målen om att minska brottsligheten och öka människors trygghet. I december överlämnades delbetänkandet Vägar till ett tryggare samhälle – en kraftsamling för barn och unga.²⁰

Boverket har på olika sätt arbetat med att öka kunskapen om kulturvärden i den bebyggda miljön hos privata och offentliga aktörer. Under Rådet för hållbara städers Mål 11-vecka genomförde Boverket och Riksantikvarieämbetet en session om att förvalta och utveckla kulturmiljöer på ett sätt som stödjer en hållbar utveckling.²¹ Tillsammans med Riksantikvarieämbetet har Boverket arbetat med de tre mål som ingår i myndigheternas samverkansavtal från 2021. Samverkansmålen ringar in väsentliga områden där myndigheterna ser ett gemensamt intresse av att arbeta tillsammans för att stärka och öka kunskapen om kulturmiljöarbetet internt och externt. Avtalet är ett sätt att uppnå den samverkan mellan myndigheterna som uttrycks i ”Strategi för Boverkets arbete med kulturmiljöfrågor”²². Boverket har under året även deltagit i Riksantikvarieämbetets uppföljning av kulturmiljöstatistikkens genomslag.

Boverket deltar i en arbetsgrupp knuten till Formas nationella forskningsprogram för hållbar samhällsutveckling där vi kontinuerligt bevakar vilken forskning som bedrivs inom området samt bidrar med Boverkets perspektiv. Boverket deltar också i Energimyndighetens programråd Spara och Bevara för energieffektivisering i kulturbyggnader.

3.7.6 Regional utvecklingspolitik och den sammanhållna landsbygdspolitiken

Boverket har ett återrappporteringskrav att redovisa hur vi bidragit till genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken. Som ett led i detta har Boverket genomfört intervjuer med regionala representanter för att få en lägesbild över samtliga regioners arbete med strukturbilder och regionplaner samt en

²⁰ Länk till: Webbplatsen <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2022/12/sou-202267/> Hämtad 2022-12-13.

²¹ Länk till: Webbplatsen <https://www.hallbarstad.se/mal-11-veckan-2022-inspelade-sessioner/> Hämtad 2022-12-07. Se sessionen ”Att kartlägga och följa upp kulturvärden”.

²² Boverket (2019). Strategi för Boverkets arbete med kulturmiljöfrågor. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2019/strategi-for-boverkets-arbete-med-kulturmiljofragor/> Hämtad 2023-02-10

överblick över vilka regionala perspektiv som står i fokus i respektive region. Studien visar att med ett par undantag har regionerna tagit fram rumsliga analyser och samverkansmodeller kopplat till regional rumslig planering. Bedömningen är att hos merparten av regionerna finns ett upp-arbetat rumsligt tänk, ett rumsligt arbetssätt, eller intention att arbeta rumsligt. Studien visar också att arbete med regional rumslig planering, strukturbilder och regionplaner sker över hela Sverige, från norr till söder och väst till öst. Regioner i södra delarna av landet tycks dock ha kommit något längre i arbetet än regioner i norra delarna av landet. Jämfört med för några år sedan ser flera regioner det som de tidigare benämnt struktur-bild snarare som en nulägesbild än en framtidsbild. Boverket kommer att sammanställa och kommunicera resultaten under 2023.

Boverket har utvärderat insatserna i projektet ”Duvedmodellen för lokal-samhällen 2.0: Hållbar landsbygds- och samhällsbyggnadsstyrning ge-nom lokal samverkan”, inom utlysningen utmaningsdriven innovation – steg 2.²³ Boverkets utvärdering baserades på de åtaganden som ingick i ansökan, och vad som var genomfört fram till augusti 2022. Projektet Du-vedmodellen avslutades i augusti. Utvärderingen visade bland annat att innovationsarbetet inte nått sina formulerade resultat och mål. Projektet har drivits utifrån en organisationsmodell med aktörer och planerade åtgärder i olika arbetspaket. Samverkansmodellen som är själva stommen och innovationen i Duvedmodellen skulle ha utvecklats ur denna modell, men har av vad Boverket har sett, varken utvecklats eller realiserats. Det beror delvis på att de medverkande i projektet inte har haft samma mål-bilder, utan har dragit åt olika håll vilket har försvårat samarbetet och ge-nomförandet.

Boverket har haft fortsatt samverkan med landsbygdslabbet som etablera-des av Tillväxtverket förra året. Landsbygdslabbet resultat presenterades vid en föreläsning på Boverkets konferens i november. Under året har ar-betet fortsatt med att utbyta erfarenheter mellan myndigheter. Flera med-verkande har valt att prova olika verktyg som tagits fram från lands-byggsdslabbet och dessa har i stort fungerat väl för att få mer fokus på landsbygdsfrågor.

3.7.7 Urban utveckling södra Afrika

Boverket ingår sedan 2018 i det SIDA-finansierade utvecklingsprogram-met Strengthened Institutions for a Sustainable Climate som leds av Na-turvårdsverket. Sju svenska myndigheter samverkar i programmet som pågår i Kenya, Uganda, Zimbabwe, Mocambique och Rwanda. Boverket har huvudansvar för projekt inom urban utveckling och klimatfrågor. Hu-vudinriktningen på de urbana projekten är att ta fram utbildning på

²³ Boverket (2022). Duvedmodellen. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2022/duvedmodellen/> Hämtad 2023-01-18.

universitetsnivå om sociala samhällsplaneringsmetoder som inkluderar medborgarmedverkan och samtidigt föra in klimatfrågor, både belastning och anpassning, i planeringsprocessen. Under året har vi arbetat med bland annat utveckling, godkännande och finansiering av pilotprojekt. En workshop med deltagare från urbanprojekten i Kenya, Uganda och Zimbabwe genomfördes i Sverige och bidrog till framdrift i projekten som stannat av på grund av pandemin.

3.7.8 Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet

Regeringsuppdrag som rapporterats 2022

- **Uppdrag att sammanställa en vägledning om tillämpningen av barnkonventionen vid fysisk planering och stadsutveckling**
Boverket (2022). Barnkonventionen i fysisk planering och stadsutveckling. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/teman/barnkonventionen/> Hämtad 2023-01-02.
- **Inrättande av ett Råd för hållbara städer**
Boverket (2022). Rådet för hållbara städer. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/natverk-och-samarbeten/radet-for-hallbara-stader/> Hämtad 2023-01-05.
- **Uppdrag att koordinera Sveriges deltagande i ett nytt europeiskt Bauhaus**
Boverket (2022). Koordinering av New European Bauhaus. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publicationer/2022/koordinering-av-new-european-bauhaus/> Hämtad 2023-01-10.

Pågående regeringsuppdrag

- **Ändring av uppdraget om inrättandet av Rådet för hållbara städer och av anknytande uppdrag**
Under 2022 stöttade kansliet Rådet för hållbara städer genom möteskoordinering, framtagande av underlag och verksamhetsplan samt utveckling av rådets gemensamma webbplats²⁴. Kansliet förberedde under året fyra möten med rådet, nio möten med expertnätverket samt ett stormöte i Skellefteå. I februari ansvarade kansliet i samskapande med rådet och expertnätverket för framtagande av rådets rapportering²⁵ till Regeringskansliet enligt tidigare uppdrag. Från mars och

²⁴ Länk till: Webbplatsen <https://www.hallbarstad.se/> Hämtad 2022-11-30.

²⁵ Länk till: Webbplatsen Rådet för hållbara städer (2022) Rapport 2022 Rådet för hållbara städer https://www.hallbarstad.se/wp-content/uploads/2022/03/2022-02-Arsrapport-Radet-for-hallbara-stader-2022-Rev5-HOGUPPLOST_tillganglig.pdf Hämtad 2022-11-30.

framåt ledde kansliet en process där rådet arbetade med att forma arbetssätt utifrån det förnyade uppdraget.

Boverket (2022). Rådet för hållbara städer. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/arkitektur-och-gestaltad-livsmiljo/natverk-och-samarbeten/radet-for-hallbara-stader/> Hämtad 2023-01-26.

- **Uppdrag om fortsatt koordinering av Sveriges deltagande i ett nytt europeiskt Bauhaus**

Uppdraget syftar till att stärka Sveriges bidrag i initiativet New European Bauhaus (NEB). Det ingår att sprida kunskap om NEB till berörda aktörer, att möjliggöra europeisk, nordisk och nationell samordning samt att vara svensk kontaktpunkt för EU kommissionens NEB-grupp. I regeringsuppdraget finns Rådet för hållbara städer inskrivet som en viktig samverkansaktör. Rådet har under 2021 och 2022 drivit initiativet Visioner i norr och rådet finns även med som en viktig samverkansaktör i Nordiska ministerrådets NEB-projekt ”Nordic Carbon Neutral Bauhaus”. Inom nordiska ministerrådets projekt har rådet varit delaktiga i konferensen Into the Woods som genomfördes i Helsingfors i november. Följdaktivitet av konferensen i Helsingfors är att projektet kommer att genomföra kunskapshöjande aktiviteter inom områdena skog, bygg och arkitektur inom ramen för EU:s temår Year of skills.

För att bidra till ökat intresse har Boverket under året utvecklat det koordinerande uppdraget i olika skalor. Centralt i det arbetet har varit att löpande följa utvecklingen av NEB för att kontinuerligt fungera som en faciliterande kontaktpunkt som sprider information från kommissionen. Detta arbete har dels skett genom samordning med officiella nationella partners, dels ett aktivt deltagande på nationella och internationella nätverksträffar. Koordineringsarbetet har även skett genom kunskapsspridning via deltagande på NEB-festivalen, hålla föreläsningar och driva det pågående samtalet om NEB.

- **Uppdrag att utveckla arbetet med omställning till en cirkulär ekonomi i byggsektorn**

En förstudie har genomförts där slutsatserna bland annat visade att det finns ett växande intresse för cirkulär ekonomi inom byggsektorn men marknaden är omogen och det finns en osäkerhet kring vad som är tillåtet och inte. Ekonomiska incitament saknas i stor utsträckning, men detta kan vara på väg att ändras med ökade energipriser, osäker omvärld och större medvetenhet om klimatförändringar och miljökonsekvenser av råvaruutvinning. Digitaliseringen har en stor potential för att underlätta cirkulära flöden och befintliga miljöindikatorer kan kompletteras med data för materialflöden. En målgruppsanalys har tagits fram och ett samarbete med IVL Svenska Miljöinstitutet

kring hinder och möjligheter inom befintligt regelverk har påbörjats. En vägledning om återbruk av bärverksdelar har tagits fram som ska vara helt klar i början av nästa år.

- **Uppdrag till Boverket om vägledning för planläggning enligt plan- och bygglagen (2010:900) intill transportleder för farligt gods**
Boverket fick uppdraget i juni och inledde arbetet med att formera en bred referensgrupp. Under hösten hölls ett inledande möte där en analys av uppdraget presenterades. Därefter togs ett förslag till innehåll i vägledningen fram samt inspel till uppdragsrapporten i form av frågor som skulle behöva utredas vidare. Inom ramen för uppdraget bjöd Boverket in forskare att presentera sin forskning inom området.
- **Uppdrag till Boverket och Sveriges Lantbruksuniversitet SLU (Tankesmedjan Movium) att arrangera en konferens med temat den gröna staden under Sveriges ordförandeskap i EU 2023**
Tankesmedjan Movium vid Sveriges lantbruksuniversitet och Boverket har i förening fått regeringens uppdrag att anordna en konferens i Malmö under juni 2023 inom ramen för det svenska ordförandeskapet i EU. Temautveckling, koordinering av deltagande aktörer och praktiska förberedelser har inletts i dialog med Regeringskansliet.
- **Nordisk samverkan biologisk mångfald**
Boverket har bistått den nordiska samarbetsgruppen för biologisk mångfald, kulturarv och friluftsliv inom Nordiska ministerrådet med sakkunskap om hållbara städer, framför allt vid bedömning av projektansökningar. Bakgrunden är Boverkets arbete 2019–2021 med att leda en nordisk ad-hoc-grupp för hållbara städer med fokus på stadsgrönska inom Nordiska ministerrådets miljö- och klimatsektor. Under 2022 har Boverket även arbetat med att sprida resultaten av ad-hoc-gruppens arbete såsom en nordisk verktygslåda²⁶, ekosystemberäkning²⁷ och idépapper²⁸ om grönare städer i Norden. Boverket och finska Miljöministeriet arrangerade i slutet av året en nordisk konferens Towards Greener, Healthier and Resilient Cities! där resultaten presenterades.²⁹
- **Delta i genomförandet av regionalfondsprogram under programperioden för 2021–2027**
Inom Europeiska regionala utvecklingsfonden 2021–2027 finns

²⁶ Länk till: Webbplatsen "[Stadsgrönska och ekosystemtjänster](https://norden.org/stadsgronska-och-ekosystemtjanster)" (norden.org) Hämtad 2023-02-10

²⁷ Länk till: Webbplatsen "[Urban experimental ecosystem accounting pilot in the Nordic cities](https://norden.org/urban-experimental-ecosystem-accounting-pilot-in-the-nordic-cities)" (norden.org) Hämtad 2023-02-10

²⁸ Länk till: Webbplatsen "[Policy Brief: Nordic Cities – Green, Resilient, Healthy](https://norden.org/policy-brief-nordic-cities-green-resilient-healthy)" (norden.org) Hämtad 2023-02-10

²⁹ Länk till: Webbplatsen "[Nordic conference 1-2 December in Stockholm, Sweden](https://delgia.com/nordic-conference-1-2-december-in-stockholm-sweden)" (delgia.com) Hämtad 2023-02-10

öronmärkta medel för insatser i hållbar urban utveckling. För att stötta genomförande av detta program ska en nationell plattform för erfarenhetsutbyte och samverkan etableras. Boverket har under året samordnat ett myndighetsgemensamt arbete med att ta fram en ansökan för att driva en sådan nationell plattform. Boverket föreslås vara projektägare och beslut om projektansökan förväntas fattas av Tillväxtverket under februari 2023.

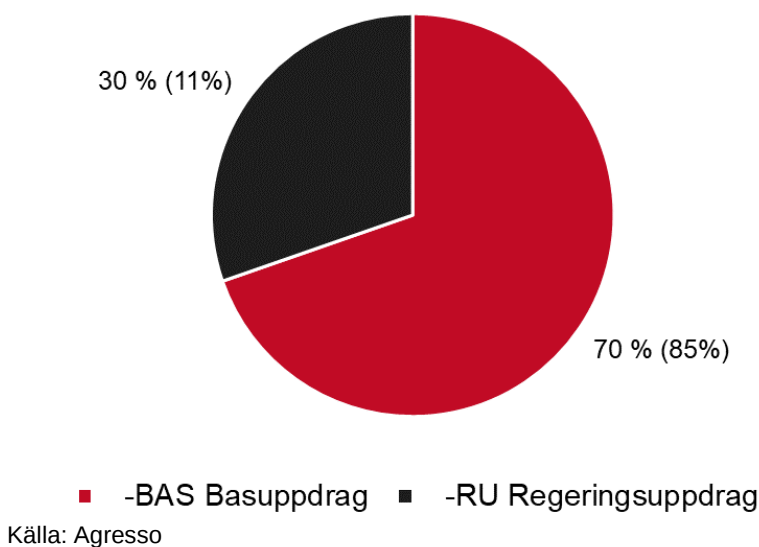
3.7.9 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Inom området Hållbar bebyggelsestruktur och arkitektur har ett aktivt arbete utförts för att utveckla extern dialog och samverkan och målet bedöms vara väl uppfyllt. Boverket har bidragit med expertkunskap till regeringen i bland annat frågor om biologisk mångfald och ekosystemtjänster och har svarat på regeringens remisser inom verksamhetsområdet. Boverket har både fortsatt med och utvecklat sitt samarbete och samverkan med andra myndigheter i såväl utredningsuppdrag som framtagande av vägledningar, samt både anordnat och deltagit i andras aktiviteter för att sprida resultat och kunskap. I samarbetet utvecklar myndigheterna gemensamma ståndpunkter och synsätt i olika frågor, vilket ger samhällsplaneringens olika aktörer klarare besked och bättre underlag till sina respektive planeringsinsatser och andra frågor som rör hållbara bebyggelsestrukturer och arkitektur. Särskilda insatser med inspiration och exempel om hur man med ganska små medel kan göra insatser som gynnar flera viktiga aspekter i hållbara livsmiljöer samtidigt har också genomförts under året. I arkitekturuppdraget har flera insatser för att öka kunskapen internt och externt om gestaltad livsmiljö och arkitektoniska kvaliteter utvecklats och genomförts. Genom dessa insatser ökar förutsättningarna att gestaltungsfrågor får ökat genomslag i hela planerings- och genomförandeprocessen av samhällsbyggandet.

3.8 Boende och bostadsmarknad

Detta verksamhetsområde innefattar frågor och uppdrag gällande boende och bostadsmarknad. Det innebär bland annat att Boverket följer och analyserar utvecklingen på bostadsmarknaden, hur tillgång och efterfrågan på bostäder utvecklas i olika delar av landet och för olika grupper. Ett annat del är att stödja kommunerna i deras bostadsförsörjningsansvar. Därutöver hör även verksamhet såsom tillsyn över intygsgivare och bostadsanpassningsbidrag till området.

Figur 19 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori. Fördelning 2021 inom parentes.



3.8.1 Regionala bostadsmarknadsanalyser

Boverket ska enligt förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar stödja länsstyrelserna i deras uppdrag att ta fram regionala analyser av bostadsmarknaden samt göra en sammanfattning och analys av resultaten i dessa. Av årets sammanställning framgår bland annat att länsstyrelserna ser ett allt större behov av regional samverkan, då kopplingarna mellan olika kommuner och regioner är starka och ingen kommun kan lösa bostadsförsörjningens utmaningar på egen hand.³⁰ En central fråga, som är viktig både för individ och samhälle, är hur kommunerna ska kunna lösa bostadsförsörjningen för grupper som har svårt att hävda sig på bostadsmarknaden. Kommunernas uppdrag försvåras särskilt av en bristande tillgång till ekonomiskt överkomliga, och många gånger stora, bostäder. Något annat som framkommer i de regionala bostadsmarknadsanalyserna är att kommuner i vissa regioner ser en ökad konkurrens mellan permanentboende, fritidshusboende, säsonsboende och uthyrning till turister, en trend som i någon mån har förstärkts i anslutning till pandemin.

3.8.2 Bostadsmarknadsenkäten

Boverket gör årligen en uppföljning av läget på bostadsmarknaden, bland annat genom bostadsmarknadsenkäten (BME).³¹ Den innehåller kommunernas bedömningar av det aktuella läget på bostadsmarknaden och undersöker omfattning och inriktning på bostadsbyggandet under de kommande åren. I enkäten ingår även frågor om kommunernas arbete med

³⁰ Boverket (2022). 2022 års bostadsmarknadsanalyser. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/bostadsmarknad/bostadsmarknaden/regionala-bostadsmarknadsanalyser/2022-ars-bostadsmarknadsanalyser/> Hämtad 2022-12-08.

³¹ Boverket (2022). Bostadsmarknadsenkäten 2022. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/bostadsmarknad/bostadsmarknaden/bostadsmarknadsenkaten/> Hämtad 2022-11-22.

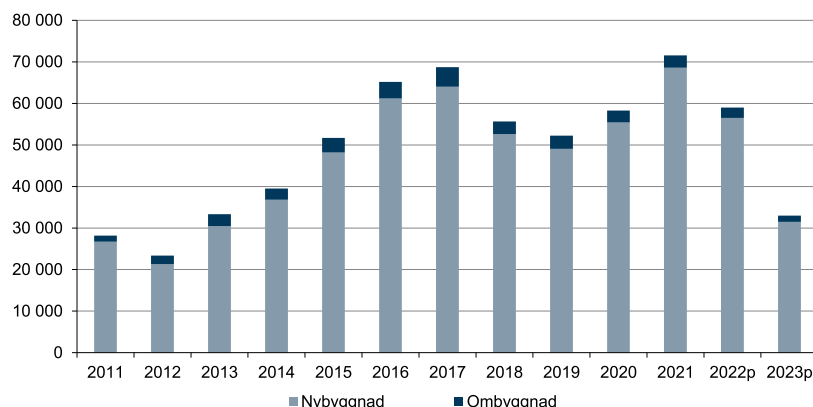
bostadsförsörjning och de bostadspolitiska verktyg som kommunerna förfogar över samt situationen för olika grupper på bostadsmarknaden. I 2022 års bostadsmarknadsenkät, som besvarades av 285 kommuner, bedömde 204 kommuner att det råder ett underskott på bostäder. Det är en minskning med tre kommuner på ett år och åtta kommuner på två år. En tredjedel av kommunerna uppgav att det saknas bostäder med rimliga boendekostnader. Antalet kommuner som uppgav underskott för ungdomar och nyanlända minskade för femte året i rad. Gällande utbudet av särskilda boendeformer för äldre så var det 83 kommuner som rapporterade underskott. Utan pandemin hade läget troligen sett annorlunda ut. Noteras bör att endast 23 kommuner har infört biståndsbedömt trygghetsboende. En vanlig uppfattning enligt enkäten är att denna boendeform inte behövs eller att vanliga trygghetsbostäder utan biståndsbedömning fyller behovet. Det var 152 kommuner som rapporterade underskott på bostäder för personer med funktionsnedsättning, vilket är i nivå med situationen före pandemin. Gällande boendelösningar för personer som inte blivit godkända på den ordinarie bostadsmarknaden: Cirka 17 500 lägenheter hyrdes ut i andra hand med stöd av socialtjänstlagen (2001:453) och cirka 6 900 lägenheter hyrdes ut i andra hand utan något biståndsbeslut.

3.8.3 Boverkets indikatorer med byggprognos

Boverkets indikatorer publiceras två gången om året, i juni och december, och innehåller beskrivningar och analyser av bostadsmarknaden, samhällsekonomin och befolkningsutvecklingen samt prognoser över bostadsbyggande. En målsättning med publikationen är att genom analys och ett flertal indikatorer bidra till en tydligare lägesbild över bostadsmarknad och byggande för regering, riksdag, länsstyrelser, aktörer på bostadsmarknaden, journalister, konsulter och andra intressenter. En översyn av rapporten initierades hösten 2022.

Året har präglats av kriget i Ukraina, som har medfört kraftigt ökad inflation och minskad köpkraft för hushållen, där kraftigt stigande elpriser i främst södra Sverige, fortsatt ökade byggkostnader och en snabb penningpolitisk åtstramning särskilt påverkar förutsättningarna för bostadsbyggande. Investeringsstödet för hyresbostäder stoppades vid utgången av året. Det starka läget på bostadsmarknaden bröts abrupt i slutet av februari, och utsikterna för bostadsbyggande har försvagats snabbt under loppet av år 2022. I oktober 2022 publicerades en extra prognosuppdatering mot bakgrund av de markant försvagade utsikterna för bostadsbyggandet. Enligt Boverkets prognos i december 2022 minskar antalet påbörjade bostäder år 2023 med cirka 45 procent jämfört med året före.

Figur 20 Påbörjade bostäder inklusive nettotillskott genom ombyggnad.



Källa: SCB samt Boverkets prognos.

Antalet färdigställda bostäder kan ha nått en topp år 2022 och vara på en hög nivå även 2023, men minska markant år 2024.

Jämfört med Boverkets prognos över antalet färdigställda bostäder, publicerad i december året före, blev utfallet 7 procent över prognosen år 2019, 2 procent under 2020 och 0,3 procent under 2021.

Boverkets prognoser inför åren 2019, 2020 och 2021 om påbörjad nybyggnad har haft en större träffsäkerhet än prognoser från Konjunkturinstitutet (KI), Byggföretagen och SBAB. Jämfört med Boverkets prognos för påbörjade bostäder 2019 blev utfallet två procent över prognosen år 2019 och 17 procent över år 2020. Ingen av prognosmakarna förutsåg den kraftiga uppgången av påbörjade bostäder under pandemin 2021, men Boverkets prognos hamnade närmast utfallet. Utfallet blev 35 procent högre än Boverkets prognos, 42 procent högre än Byggföretagens prognos, 57 procent högre än SBAB:s prognos samt 59 procent högre än KI:s prognos.

3.8.4 Boverkets byggbehovsbedömning

Boverket justerade i juni 2022 sin beräkning av det nationella bostadsbyggnadsbehovet³² fram till år 2030. Revideringen baserades på statistikmyndigheten SCB:s nya befolkningsframskrivning från april samma år. Behovet av nya bostäder beräknades till 63 400 årligen i genomsnitt de kommande nio åren att jämföra med 60 000 per år i förra årets beräkning. Huvudorsakerna till det stora behovet av nya bostäder är dels en förväntad stor befolkningsökning under perioden, dels ett lågt byggande i förhållande till befolkningsökningen under den senaste 15-årsperioden.³³

³² Boverket (2022). Behov av bostadsbyggande. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/bostadsmarknad/bostadsmarknaden/behov-av-bostadsbyggande/nationell-byggbehovsberakning-2022-2030/> Hämtad 2022-11-30.

³³ Till detta kan även läggas en åldrande befolkning vilket kan innebära särskilda utmaningar vilket i sin tur kan medföra ett ökat behov av bostäder i delar av landet.

Således tyder mycket på att de stora utmaningar bostadsmarknaden stått inför under lång tid riskerar att bestå även under denna beräkningsperiod.

3.8.5 Värdeöverföringar från de allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolagen

Enligt förordningen (2011:1159) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag ska Boverket varje år sammanställa uppgifter om värdeöverföringar från de allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolagen. Detta redovisades i rapporten Värdeöverföringar från allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag för räkenskapsåret 2020³⁴. Boverkets sammanställning visar att summan av otillåtna värdeöverföringar uppgår till cirka 320,5 miljoner kronor, varav två bolag stod för merparten av de otillåtna värdeöverföringarna. Summan av de otillåtna värdeöverföringarna är det största beloppet sedan bestämmelserna infördes.

Under räkenskapsåret 2020 överförde 102 av de 257 allmännyttiga kommunala bostadsbolag som lämnat uppgifter om värdeöverföringar, sammanlagt cirka 1 089 miljoner kronor till ägarna. Av de 257 bostadsbolagen hade 60 procent inte lämnat någon värdeöverföring, medan 33 procent hade lämnat värdeöverföringar med tillåtet belopp och sju procent utöver tillåtet belopp. Därmed kan vi i likhet med tidigare år konstatera att de flesta kommunala bostadsaktiebolag inte gjorde någon värdeöverföring och att de flesta av alla värdeöverföringar som gjordes var tillåtna.

3.8.6 Tillsyn avseende bostadsanpassningsbidraget

Bostadsanpassningsbidraget, reparationsbidraget och återställningsbidraget är kommunala bidrag som regleras i lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag. Boverket har tillsyn över hur lagen tillämpas. Under året inkom två tillsynsärenden där enskilda framförde klagomål på kommunens handläggning. Boverket prövade tre tillsynsärenden, varav två inkom 2021, i sak. Som konstaterats i tidigare årsredovisningar är det låga antalet anmälningar inte någon bra indikator på hur väl kommunernas handläggning fungerar. Under året har myndigheten fokuserat på regeringsuppdraget att utvärdera lagen. Någon proaktiv tillsyn har inte bedrivits och bara begränsade insatser har gjorts i Boverkets webbaserade handbok Bostadsanpassningsbidraget – en handbok.³⁵

3.8.7 Ekonomiska planer och intygsgivare

Boverket meddelar behörighet som intygsgivare och ska se till att det finns ett lämpligt antal. Boverket utövar också tillsyn över intygsgivarnas verksamhet. Det finns 105 intygsgivare med behörighet att intyga

³⁴ Boverket (2022). Värdeöverföringar från allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag för räkenskapsåret 2020. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2022/uppfoljning-allmannyttan-201920202/> Hämtad 2022-11-29.

³⁵ Boverket (2021). Bostadsanpassningsbidraget – en handbok. <https://www.boverket.se/sv/babhandboken/allmant-om-handboken/> Hämtad 2023-01-17.

ekonomiska planer för bostadsrättsföreningar och en intygsgivare med behörighet för kooperativa hyresrätter. Boverket planerar göra en proaktiv insats för att öka antalet intygsgivare med behörighet för kooperativa hyresrätter i början av 2023. Med anledning av fokus på regeringsuppdrag bedrevs ingen egeninitierad tillsyn utan endast reaktiv. Boverket har under året avgjort tre tillsynsärenden. Mindre insatser har gjorts i myndighetens webbhandbok Ekonomiska planer – en handbok.

3.8.8 Underlag till kommunernas riktlinjer för bostadsförsörjningen

Boverket har ett återrporteringskrav i regleringsbrevet där vi fått i uppdrag att redovisa de förberedelser som myndigheten har vidtagit inför ikraftträdandet av de ändringar i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar, med anslutande förordning³⁶ som föreslås i lagrådsremissen. Ett bättre underlag för åtgärder på bostadsmarknaden (Fi2021/03582).

Den 1 oktober trädde ändringarna i lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar i kraft. Enligt dessa ska Boverket förse kommunerna med ett underlag som ska användas för analysen av vilka bostadsbehov som inte tillgodoses på den lokala bostadsmarknaden. För att ta fram ett underlag till kommunerna utgick Boverket från rapporteringen av ett tidigare regeringsuppdrag (Fi2019/02440/BB) där Boverket år 2020 lämnade förslag på hur återkommande bedömningar av bostadsbristen ska utföras. Utifrån remissvaren på detta underlag och genom användandet av en mindre referensgrupp bestående av kommuner utvecklades underlaget med syfte att det skulle kunna fungera som ett underlag som kommunerna ska kunna använda i framtagandet av sina riktlinjer för bostadsförsörjningen. Underlaget³⁷ publicerades på Boverkets webbplats i september och är uppdelat i två delar, ett med tabeller där kommunerna själva sorterar fram den information de vill ha, och ett klickbaserat verktyg för att underlätta framtagandet av underlag för kommunerna. Underlagen består av åtta olika mått som beskriver hushållens boendesituation. Dessa beskriver exempelvis om hushållen har en ansträngd boendekonomi, om de är trångbodda eller om det finns hemmaboende vuxna barn i hushållet. Dessa mått kan jämföras regionalt och över tid men även mellan kommuner, hushållstyper, boendeformer och åldersgrupper. Efter publiceringen har resultaten presenterats på seminarium och träffar med regioner, länsstyrelser och kommuner. Dels sprida underlagen och hur kommunerna kan använda dem, dels för att få återkoppling på underlagen från

³⁶ Förordningen (2011:1160) om regionala bostadsmarknadsanalyser och kommunernas bostadsförsörjningsansvar.

³⁷ Boverket (2022). Öppna data – Bedömning av bostadsbrist. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/oppna-data/bedomning-av-bostadsbrist/>
Hämtad 2022-11-10.

användarna för hur den framtida utvecklingen ska se ut för att på bästa sätt möta de behov som finns.

3.8.9 Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet

Regeringsuppdrag som rapporterats 2022

- **Uppdrag till Boverket m fl om fördjupad kartläggning och analys av efterfrågan på cement i olika sektorer, tillgången till kalksten, klinker och cement samt förutsättningarna för import**
Boverket (2022). Efterfrågan på cement och möjliga klimateffekter av ökad import. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2022/efterfragan-pa-cement-och-mojliga-klimateffekter-av-okad-import/> Hämtad 2023-01-26.

Pågående regeringsuppdrag

- **Uppdrag om bostadsanpassningsbidrag**
Boverket ska utvärdera lagen om bostadsanpassningsbidrag och analysera hur den har påverkat utvecklingen av bidraget. Uppdraget omfattar bland annat att ta reda på varför kostnaden för bidraget liksom antalet ansökningar har minskat de senaste åren. Analysen är inte färdig, men Boverket har hittills inte kunnat göra någon koppling mellan nedgången och de förändringar som infördes med den nuvarande lagen år 2018. Under året har statistik och synpunkter samlats in genom enkätundersökningar till arbetsterapeuter, brukarorganisationer och handläggare.

Rapporterade regeringsuppdrag 2022 av särskilt intresse

- **Uppdrag att analysera och redovisa konsekvenser av en överföring av uppgifter mellan myndigheter för ett fortsatt kunskapsbaserat arbete för att minska och motverka segregation**
Boverket och Delegationen mot segregation (Delmos) fick i uppdrag att analysera och redovisa konsekvenserna av en överföring av uppgifter mellan myndigheterna för ett fortsatt kunskapsbaserat arbete för att minska och motverka segregation. Uppdraget omfattar bland annat förvaltning och utveckling av analysverktyget Segregationsbarometern och de mått som verktyget grundar sig på. Uppdraget redovisades i oktober. Arbetet med att förbereda för en uppgiftsöverföring mellan myndigheterna har fortsatt efter att uppdraget redovisades. Fokus i det arbetet har varit på Segregationsbarometern för att se till att Boverket kan överta och fortsätta arbetet med att tillhandahålla ett verktyg för platsbunden data från den 1 januari 2023.

Boverket (2022). Förslag till och förutsättningar för att överföra uppgifter från Delmos till Boverket. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2022/forslag-till-och-forutsattningar-for-att-overfora-uppgifter-fran-delmos-till-boverket/>
Hämtad 2022-12-05.

3.8.10 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

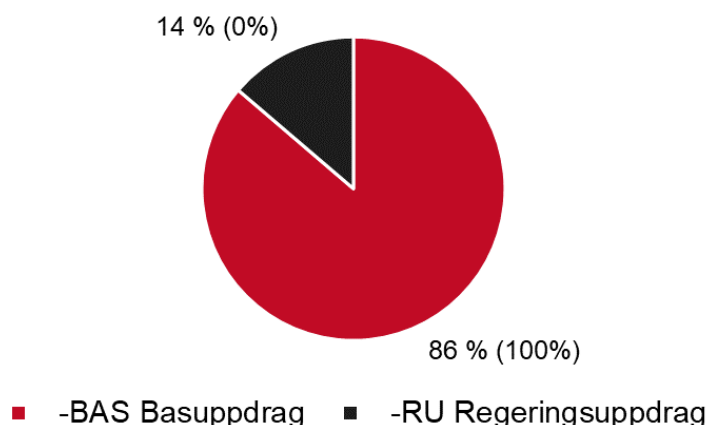
Boverket har under 2022 arbetat med målet att öka kunskapen hos såväl regeringen som andra myndigheter, kommuner och hos branschen. Det har varit ett år som har kantats av mycket osäkerheter, som till exempel det pågående kriget i Ukraina och stigande boräntor och en hög inflation, som har påverkat såväl bostadsförsörjning, bostadsbyggande och boende. Detta har gjort att Boverket har lagt extra fokus på Boverkets indikatorer, där vi redovisar och analyserar bostadsmarknaden samt kommer med en byggprognos för de närmaste åren. Boverkets byggbehovsberäkning har också uppdaterats så att det finns färsk siffror över vilket byggbehov Sverige har med anledning av demografiska förändringar fram till år 2030.

Från och med den 1 oktober trädde några ändringar i bostadsförsörjningslagen i kraft, bland annat ska Boverket förse kommunerna med underlag för kommunernas bostadsförsörjningsarbete. Underlaget finns Boverkets webbplats under öppna data. Tillsammans med det underlag som Boverket sedan länge har sammanställt genom bostadsmarknadsenkäten och de regionala bostadsmarknadsanalyserna blir de nya måtten ett bra komplement till såväl kommuner som länsstyrelser.

3.9 Energi

Detta verksamhetsområde är till stor del styrt av EU-direktiv och innefattar frågor och uppdrag som rör byggnaders energiprestanda och energideklarationers registervård, validering, tillsyn, information och vägledning. Här hanteras också utredningar kopplat till byggregler avseende energi samt förekommande ändringar med anledning av energieffektiviseringsdirektivet och andra direktiv och förordningar som påverkar byggnaders energiprestanda.

Figur 21 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori. Fördelning 2021 inom parentes.



Källa: Agresso

3.9.1 Energideklarationer

Under 2022 deklarerades 76 522 byggnader i Boverkets energideklarationsregister. Energideklarationen upprättas av en oberoende energiexpert på uppdrag av byggnadsägaren och har en giltighetstid om tio år. Boverket utövar tillsyn över att energideklaration upprättas och över energiexperts oberoende. Tillsynsarbetet sker både proaktivt och reaktivt. Den proaktiva tillsynen innebär att Boverket, efter kontroll i energideklarationsregistret, skickar ut förelägganden om att energideklarera till aktuella byggnadsägare som saknar energideklaration. Den reaktiva tillsynen innebär att Boverket, efter anmälningar från enskilda, skickar ut förelägganden.

Under året förelades ägarna till 10 905 byggnader, fördelade på alla län i Sverige, att energideklarera byggnader. Antalet förelägganden uppgick till 4 266. Av dessa var 2600 proaktiva och 1 166 reaktiva tillsynsärenden. Jämfört med föregående år utgör detta en ökning dels av det totala antalet förelägganden, vilka uppgick till 2 364 stycken år 2021, samt i synnerhet av antalet reaktiva tillsynsärenden, vilka uppgick till 126 stycken år 2021. Det ökade antalet reaktiva tillsynsärenden har även lett till en högre andel tillsynsärenden riktade mot privatpersoner.

Arbetet med effektivisering och digitalisering av ärendehantering har under året fortskridit. För att ytterligare förenkla och förbättra tillsynsarbetet har ett kontinuerligt arbete med interna rutiner samt uppdatering av den digitala handboken Energideklarationshandboken³⁸ på boverket.se skett under året. Detta har medfört att ett större antal tillsynsärenden har kunnat hanteras med befintliga resurser.

³⁸ Länk till: Webbplatsen <https://www.boverket.se/sv/energideklaration/> Hämtad 2022-11-30.

Intresset för uttag av data från energideklarationsregistret är fortsatt stort. Boverket hanterar löpande begäran av sådana uttag. Förutom uttag som sker via manuell hantering sker uttag även via Boverkets e-tjänst ”Sök och hämta energideklaration”³⁹ samt Boverkets API-tjänst för energideklarationer⁴⁰. Under året hämtades sammanlagt 136 301 energideklarationer via tjänsten ”Sök och hämta energideklaration”. Det totala antalet användare som ingått avtal för nyttjande av API-tjänsten uppgick till 121 stycken. Det totala antalet uppslag, där API-tjänsten har levererat tillbaka information om energideklarationen till användaren, uppgick till drygt 122 600 stycken år 2022. Under året har en översyn av samtliga tjänster för utlämnande av information från energideklarationsregistret genomförts för att säkerställa att dessa överensstämmer med gällande bestämmelser samt för att förebygga missbruk av tjänsterna.

Tabell 7 Antal energideklarerade byggnader - antal inregistrerade.

	2022	2021	2020
Antal per år	76 522	85 098	108 671
Ackumulerat antal	707 413	696 683	695 034

Källa: Energideklarationsregistret

3.9.1.1 Validering av energideklarationer

Validitetskontrollen är en årligt återkommande händelse.⁴¹ Den genomförs på de energideklarationer som utförts under det föregående året, i detta fall år 2021 och presenteras i rapporten Validitetskontroll av 2021 års energideklarationer. Underlaget för denna studie inkluderar samtliga energideklarationer utförda under året. Boverket valde i år liksom tidigare år att undersöka tre områden som kan ha påverkan på energiklassningen. Områdena behandlar rimligheten i angivna värden för energiprestanda, varmvatten och fastighetsel. Slutsatser som kan dras av 2022 års validitetskontroll, gällande 2021 års energideklarationer, är att Boverket kan se att införandet av Boverkets föreskrifter och allmänna råd om fastställande av byggnadens energianvändning vid normalt brukande och ett normalår gett fortsatt effekt i form av att en större andel av värdena hamnar inom rimliga intervall, och att införda spärrar och varningar i energideklarationsformuläret fått god effekt. På inrådan från förra årets validitetskontroll har en ny varning införts i energideklarationsformuläret för byggnader med nybyggnadsår 2000 eller tidigare och som har en energiprestanda som understiger 25 procent av kravnivån i BBR, det vill säga referensvärde 1. Detta för att ytterligare försäkra sig om att undvika felinmatade värden i dessa fall.

³⁹ Boverket (2022). <https://www.boverket.se/sv/energideklaration/sok-energideklaration/> Hämtad 2022-11-30.

⁴⁰ Boverket (2022). <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/oppna-data/publikt-api-for-energideklarationer/> Hämtad 2022-11-30.

⁴¹ Boverket (2022). Validitetskontroll. <https://www.boverket.se/sv/energideklaration/energideklaration/bakgrund/validitetskontroll/> Hämtad 2023-01-05.

3.9.2 Mätsystem för värme, kyla och vatten

Lagen (2022:333) om energimätning i byggnader trädde i kraft den 1 juni 2022. I samband med detta upphävdes befintlig lag med motsvarande namn. I lagen omfattas numera även alla nya flerbostadshus av krav på individuell mätning och debitering, det vill säga IMD, avseende varmvatten. Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2022:3) om energimätning i byggnader trädde i kraft den 1 juli 2022. Krav på IMD uppvärmning gäller för samma flerbostadshus som tidigare, det vill säga de energimässigt sämsta flerbostadshusen med centralvärme. Krav på IMD varmvatten gäller som tidigare de fall där en ombyggnad görs som innefattar en installation av system för tappvarmvatten eller där det görs en väsentlig ändring av befintlig installation av system för tappvarmvatten. I Boverkets föreskrifter och allmänna råd återfinns de tidigare föreskrifterna⁴² innehållsmässigt oförändrade. Det har tillkommit nya lydelse om fjärravläsning, information till de boende om energianvändningen i lägenheten, fakturainformation och kostnadsfördelning. Genom lagen och förordningen (2022:336) om energimätning i byggnader samt Boverkets föreskrifter och allmänna råd införlivar Sverige de ändringar kring IMD som gjordes i EU:s direktiv om energieffektivisering.

3.9.3 Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet

Regeringsuppdrag som rapporterats 2022

- **Statens roll inom taxonomin**

Boverket (2022). Statens roll inom taxonomin. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2022/statens-roll-inom-taxonomin/> Hämtad 2022-11-29.

Pågående regeringsuppdrag

- **Uppdrag att delta i gemensamma åtgärder beträffande direktivet om byggnaders energiprestanda CA EPBD**

Concerted action är ett europeiskt samordningsprojekt för genomförande och utveckling av EU-direktivet om byggnaders energiprestanda. Boverket har som Sveriges representant deltagit i projektet sedan starten.

Fas fem avslutades under året och övergår i fas sex. Första mötet i Aten hade tre olika inriktningar på sessionerna. Diskussionerna handlade om implementeringen av nuvarande direktiv, men även till viss del den kommande omarbetningen av direktivet. Andra mötet hölls i Amsterdam och hade benämningen Study Visit och var till största delen inriktat på goda exempel av direktivimplementeringar. Det har även varit ett möte med deltagande i Concerted Action Energy

⁴² Boverkets föreskrifter och allmänna råd (2020:3) om energimätning i byggnader.

Efficiency Directive, direktivet om energieffektivitet där en deltagare från varje medlemsstat fick möjlighet att delta. Där diskuterades det hur förberedda medlemsstaterna är på de kommande förändringarna av utökade krav på energieffektivisering i det reviderade EED, men även förändringarna i det omarbetade förslaget för EPBD, främst när det gäller finansiering.

- **Uppdrag att genomföra en kontrollstation av reglerna för byggnaders energiprestanda**

Uppdraget pågår och är i uppstartsfas och redovisas i mars 2023.

3.9.4 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Under året har särskilt strategierna från EU, Fit for 55 (55 %-paketet) och energipaketet RepowerEU, haft stor inverkan på Boverkets arbete inom området då Boverket sett behov av förberedelser och kunskapsinhämtning inför kommande regelförändringar samt genom att vara expertstöd till Regeringskansliet. Boverkets samverkan med Regeringskansliet och Energimyndigheten har därför utvecklats för att ta fram kunskapsunderlag och goda förutsättningar för kommande svenskt EU-ordförandeskap, och implementering av direktiv och förordningar som kommer ur pågående förhandlingar om EU:s energi- och klimatpaket. Flera myndigheter har också samverkat för att ta fram råd och stöd till privatpersoner och företag inom kampanjen varje kilowattimme räknas. Rapporten om taxonomi som genomfördes i samverkan med Energimyndigheten gav en klar och tydlig bild av vad myndigheterna gemensamt förordade som rimlig åtgärd för att de 15 procent mest energieffektiva byggnaderna kan anses vara entydigt utpekade och därmed rättssäkert.

Inom området energideklARATIONER har Boverket fortsatt arbetet med att digitalisera och förbättra processerna för att effektivisera arbetet och för att öka tillgången till energideklARATIONER på ett rättssäkert och kvalitativt sätt. För att ytterligare förenkla och förbättra tillsynsarbetet har ett kontinuerligt förbättringsarbete med interna rutiner och webbsidan för den externa EnergideklARATIONSHANDBOKEN utförts. Det har lett till effekter som att Boverket skickat ut en betydligt större mängd förelägganden om att energideklARERER byggnader och att tillsynshandläggningen skett med utökad kvalitet. Tjänster för att hämtning av data från energideklARATIONsregistret har vidareutvecklats och ökat i användning, vilket visar på ökat behov och intresse av energideklARATIONERNA. Undersökningar som gjorts inom ramen för återrapporteringskravet visar att energideklARATIONER används i betydande omfattning av flera olika aktörer i flera avseenden. Ungefär hälften av småhus- och flerbostadsägare använder energideklARATIONER som ett viktigt underlag vid beslut om inköp av hus, jämföra olika hus energiklass och energiprestanda och att planera åtgärder för investeringar i byggnader. Bankers intresse av tillgång av energideklARATIONSDATA

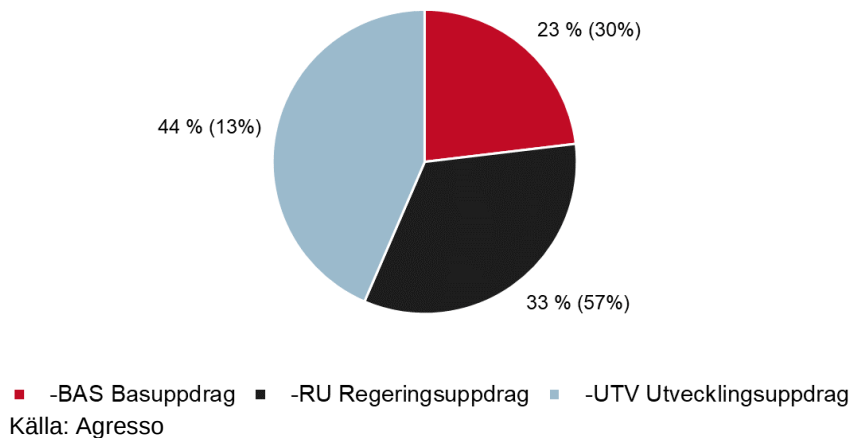
ökar då det utgör en garant för gröna lån. Energideklarationen används också i stor uträkning av landets energi och klimatrådgivare vid rådgivning och vid rekommendation om energieffektiviserande åtgärder till byggnadsägare. Undersökningen visar även att de flerbostadshus och småhus som genomfört två energideklarationer mellan 2017 och 2022 minskat energianvändningen med 1 746 GWh och år. Totalt har 10 171 byggnader bytt värmekälla till mer energieffektiva energikällor vilket resulterat i minskade utsläpp på 63,8 tusen ton CO₂e, år.

Boverkets föreskrifter och allmänna råd om energimätning i byggnader berör individuell mätning och debitering i flerbostadshus och trädde i kraft den 1 juli 2022. Genom föreskrifterna har Boverket utvecklat ändamålsenliga regler som leder till ökad energieffektivisering.

3.10 Bidrag

Detta verksamhetsområde innefattar Boverkets hantering av bidrag som handläggs både av Boverket och hos länsstyrelsen. Bidragsadministrationen består huvudsakligen av de bidragstyper som ligger inom Boverket huvuduppdrag – bostadsbyggande, energieffektivisering, stöd till civilsamhället och upprustning av utemiljöer. Under året har även coronastöd och krisstöd till lantbrukare hanterats.

Figur 22 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori. Fördelning 2021 inom parentes.



Tabell 8 Utbetalade bidragsbelopp under 2022.

Bidrag	Utbetalat belopp (mnkr)
Stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer	597,9
Stöd till icke-statliga kulturlokaler	9,0
Bidrag till allmänna samlingslokaler	107,3
Stöd till omstrukturering av kommunala bostadsföretag	0
Stöd ordna bostad	0,4
Stöd till byggemenskaper	1,0
Stöd för renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden	13,3
Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande	5 215,5
Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag	7,2
Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare	276,0
Omsättningsstöd till handelsbolag	41,1
Energieffektivisering av flerbostadshus	1 083,2
Stöd till gröna och trygga samhällen	155,1
Landsbygdsstöd - Krisstöd	1 585,6

Källa: Agresso

3.10.1 Stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer

Stödet till äldre bostäder lämnas genom förordningen (2016:848) om statligt stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer. Det lämnas för att bygga särskilda boendeformer för äldre, hyresbostäder för äldre personer på den ordinarie bostadsmarknaden, bostadsbedömt trygghetsboende och till åtgärder för anpassning av gemensamma utrymmen i befintliga hyres- eller bostadsrättshus. Stödet handläggs av länsstyrelserna.

Under 2022 kom totalt 540 ansökningar in till länsstyrelserna och 412 beviljades med sammanlagt 380 miljoner kronor. Totalt beviljat belopp har minskat kraftigt jämfört med 2021, då siffran låg på 1 606 miljoner kronor. Utbetalningarna till färdigställda projekt går också i en långsammare takt än tidigare år.

På grund av sänkt bemyndiganderam för anslagsposten hyresbostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarknaden kunde beviljande av nya ärenden ske först under juni månad. I början av december fanns en kö för tilldelning av medel för beviljande av dessa ärenden bestående av 26 ansökningar motsvarande 177 miljoner kronor. För övriga ärenden fanns ingen kö vid tilldelning av medel under året.

Tabell 9 Stöd för att anordna och tillhandahålla bostäder för äldre personer.

	2022	2021	2020
Antal utbetalningar	380	593	173
Utbetalt belopp mnkr	597,9	1 108,1	493,7

Källa: Agresso

3.10.2 Stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler

Stödet lämnas enligt förordningen (1990:573) om stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler och har kunnat sökas sedan början av 1990-talet. Beslut om fördelning fattas årligen av Samlingslokaldelegationen. Stödet brukar vara kraftigt översökt och bedöms även fortsättningsvis vara det, om nivån på tillgängliga medel är oförändrad. Stödet har även antalsmässigt sökts av fler under senare år. Till årets beslutsomgång kom det dock in genomsnittligt något färre ansökningar än under senare år, men beloppsmässigt var stödet även i år kraftigt översökt. Till beslutsomgången år 2022 kom det in 33 ansökningar med ett sammanlagt sökt belopp på drygt 57 miljoner kronor. Av dessa beviljades 13 ansökningar bidrag med ett totalt beviljat belopp på 9,85 miljoner kronor.

De vanligast förekommande åtgärderna som beviljats bidrag är ombyggnader, tillgänglighetsskapande åtgärder för personer med funktionsnedsättning och standardhöjande reparationer. Läns museer, som enligt förordningen ska prioriteras, har beloppsmässigt beviljats totalt mest, drygt 5,3 miljoner kronor.

Stödet utbetalas efter utfört projekt. Återkrav av redan utbetalat bidrag blir därför sällan aktuellt i samband med detta stöd.

Även i år har Boverket behövt avskriva beviljade bidragsprojekt som inte blivit utförda.

Tabell 10 Stöd till vissa icke-statliga kulturlokaler

	2022	2021	2020
Antal utbetalningar	14	10	11
Utbetalt belopp mnkr	9,0	6,3	9,5

Källa: Agresso

3.10.3 Bidrag till allmänna samlingslokaler

Bidrag lämnas enligt förordningen (2016:1367) om statsbidrag till allmänna samlingslokaler. Beslut om fördelning fattas årligen av Samlingslokaldelegationen. Till beslutsomgången för investeringsbidraget år 2022 kom det in 237 ansökningar, varav 84 beviljades bidrag med sammanlagt 28,4 miljoner kronor. Totalt sökt belopp var 124,3 miljoner kronor.

Till beslutsomgången för verksamhetsutvecklingsbidraget år 2022 kom det in 52 ansökningar, varav 17 sökande beviljades bidrag med sammanlagt 18,8 miljoner kronor. Totalt sökt belopp var 75 miljoner kronor.

Det tillfälliga bidraget som tillkom för att lindra konsekvenserna av pandemin, i form av organisationsbidrag till föreningar med allmänna samlingslokaler, har även under året haft en ansökningsomgång. För beslut år 2022 kom det in 116 ansökningar från fristående föreningar och stiftelser, vilket var färre än år 2021. De tre riksorganisationerna Våra Gårdar, Bygdegårdarnas riksförbund och Folkets Hus och Parker ansökte om organisationsbidrag till sina medlemmar. Totalt har 51,5 miljoner kronor i organisationsbidrag fördelats under året till lokala föreningar och stiftelser. Utöver detta har organisationsbidrag med totalt 9,98 miljoner kronor fördelats till de tre riksorganisationerna Våra Gårdar, Bygdegårdarnas riksförbund och Folkets Hus och Parker för organisationernas informations- och rådgivningsverksamhet om allmänna samlingslokaler samt verksamhet i anslutning till ansökningar om statligt stöd till allmänna samlingslokaler.

Både verksamhetsutvecklingsbidraget och investeringsbidraget till allmänna samlingslokaler var år 2022 kraftigt översökta. Med anledning av att dessa bidrag brukar vara översökta bedöms bidragen även fortsättningsvis bli det, såvida nivån på tillgängliga medel är oförändrad. Pandemin kan även i denna beslutsomgång tillfälligt ha påverkat söktrycket, avseende framför allt investeringsbidraget, men det är svårt att påvisa till vilken grad. Andelen ansökningar som kommit från lokaler vid områden med socioekonomiska utmaningar har bedömts högre för ansökningar om verksamhetsutvecklingsbidrag än ansökningar om investeringsbidrag. Anledningen till detta är oklar.

Flera projekt som beviljats investeringsbidrag eller verksamhetsutvecklingsbidrag har blivit försenade och behövt ansöka om anstånd med att komma in med slutredovisning. Anledningen till förseningen har ofta haft någon koppling till pandemin eller att en leverans försenats på grund av brist på material. De flesta av dessa ansökningar om anstånd med att komma in med slutredovisning har kunnat beviljas av Boverket på grund av att de rymts inom aktuellt anslag. Majoriteten av beviljade bidragsprojekt har kunnat utföras. Boverket har i vissa fall behövt fatta beslut om återkrav på grund av att projekt utförts till en lägre kostnad och en mindre omfattning. Beslut om återkrav har hittills fattats i huvudsak avseende projekt som beviljats verksamhetsutvecklingsbidrag. Först på senare tid har förskott avseende investeringsbidrag betalats ut. Detta kan förklara det större antalet beslut om återkrav av verksamhetsutvecklingsbidrag.

Tabell 11 Bidrag till allmänna samlingslokaler

	2022	2021	2020
Antal utbetalningar	328	274	356
Utbetalt belopp mnkr	107,3	98,0	121
- varav investeringsbidrag	26,5	26,7	25,3
- varav bidrag för verksamhetsutveckling	17,3	17,0	22,1
- varav organisationsbidrag	63,5	54,2	73,6

Källa: Agresso

3.10.4 Stöd till omstrukturering av kommunala bostadsföretag

Det har inte kommit in någon ansökan utifrån den nuvarande förordningen (2018:111) om statsbidrag till kommuner med svag bostadsmarknad. Det har under året inte heller skett några utbetalningar från förlängningsavtal utifrån den tidigare förordningen (2002:664) om statligt stöd för vissa kommunala åtaganden för boendet. Det enda kvarvarande åtagandet är på 4,7 miljoner kronor som kan betalas ut senast den 31 december 2023.

Tabell 12 Stöd till omstrukturering av kommunala bostadsföretag

	2022	2021	2020
Antal utbetalningar	0	2	0
Utbetalt belopp mnkr	0	3	0

Källa: Agresso

3.10.5 Stöd ordna bostad

Boverket administrerar bidraget till kommunala hyresgarantier med stöd av förordningen (2007:623) om statligt bidrag för kommunala hyresgarantier.

Under 2022 beviljade Boverket bidrag för 88 garantier till 11 kommuner. Detta medförde utbetalningar på 0,4 miljoner kronor. Söktrycket från kommunerna har under året varit något lägre jämfört med tidigare år. Boverket ser ingen tendens till någon framtida uppgång av bidraget.

Tabell 13 Stöd ordna bostad

	2022	2021	2020
Antal utbetalningar	24	27	34
Utbetalt belopp mnkr	0,4	0,4	0,73

Källa: Agresso

3.10.6 Stöd till byggemenskaper

Stöd till byggemenskaper regleras genom förordningen (2019:676) om stöd till byggemenskaper. Stöd kan lämnas med högst 400 000 kronor för initiala projektkostnader om byggemenskaper är organiserad i en ekonomisk förening där minst sex medlemmar har lämnat en insats om 10 000 kronor var. Kommunen ska ha lämnat sitt medgivande att flerbostadshus får byggas på den tilltänkta marken.

För år 2022 har 4 miljoner kronor varit avsatta för stödet och under året beviljades stöd till tre projekt. Samtliga byggemaskaper ansökte om och fick högsta möjliga belopp, 400 000 kronor. I samtliga fall är stödmottagarna baserade på mindre orter med lågt bostadsbyggande, vilket gör att projekten även främjar lokal utveckling och inflyttning till landsbygden. Gemensamt för byggemaskaperna är också att de fokuserar på hållbart bostadsbyggande genom till exempel klimatsmarta energilösningar, återbruk och social gemenskap. Under året skickade fem byggemaskaper in sina slutredovisningar, varav en fick beslut om återkrav på grund av att kostnaderna blev lägre än planerat i projektet.

För att öka kännedomen om stödet genomförde Boverket två kommunikationsinsatser under året.

Tabell 14 Stöd till byggemaskaper

	2022	2021	2020
Antal utbetalningar	3	4	8
Utbetalt belopp mnkr	1,0	1,6	3,0

Källa: Agresso

3.10.7 Stöd för renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden

Stödet enligt förordningen (2016:837) om stöd för renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden är under avveckling. Det som återstår är utbetalningar av stöd i ärenden som beviljats före den 1 januari 2019.

Tabell 15 Stöd för renovering och energieffektivisering i vissa bostadsområden

	2022	2021	2020
Antal utbetalningar	23	42	29
Utbetalt belopp mnkr	13,3	28,6	19,5

Källa: Agresso

3.10.8 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studerande

Investeringsstödet lämnas enligt förordningen (2016:881) om statligt investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande. Stödet handläggs av länsstyrelserna. Den 1 december 2021 beslutade riksdagen att avveckla investeringsstödet efter årsskiftet 2021/22. Beslutet innebär att en ansökan om stöd skulle ha kommit in till länsstyrelsen senast den 31 december 2021. Efter riksdagens beslut om avveckling inkom ett stort antal ansökningar till länsstyrelserna. Den 1 februari 2022 fanns det 1 211 ansökningar inkomna senast den 31 december 2021 som inte var beslutade.

Boverket lämnade i samband med utgiftsprognos 1 ett underlag till regeringen som visade vilka anslag och bemyndiganderamar som skulle krävas under åren 2022–2025 för att under 2022 kunna pröva, och i

förekommande fall bevilja, alla ansökningar om investeringsstöd som inkommit till länsstyrelsen senast den 31 december 2021. Enligt underlaget krävdes, för att kunna bevilja samtliga ansökningar, en bemyndiganderam på 23,4 miljarder kronor. Boverket informerade i juni 2022 riksdagens finansutskott om Boverkets bedömningar. Riksdagen beslutade den 21 juni att utöka anslaget med 3 114 miljoner kronor till 7 139 miljoner kronor för 2022. Beställningsbemyndigandet på 9 300 miljoner kronor ändrades inte.

Under 2022 fortsatte det att vara en lång kötid för ärenden som väntade på tilldelning av medel för beviljande av beslut om stöd. Från det att ett ärende var färdighandlagt hos länsstyrelsen dröjde det drygt ett år innan medel kunde tilldelas. Vid årets slut uppgick antalet färdighandlagda ärenden där medel äskats men där beslut om beviljande inte kunnat fattas till 371 stycken omfattande cirka 7,3 miljarder kronor.

Under år 2022 beviljades totalt 362 ansökningar för 15 631 stycken lägenheter, varav 1 817 lägenheter för studerande. Det totala antalet beviljade ansökningar för 2022 omfattade 5,7 miljarder kronor.

Riksdagen beslutade den 20 december 2022, efter regeringen förslag i budgetpropositionen för 2023, att fullfölja avvecklingen av investeringsstödet genom att stöd bara får lämnas till den som har fått ett beslut om beviljande före utgången av 2022.

Tabell 16 Investeringsstöd för anordnande av hyresbostäder och bostäder för studenter.

	2022	2021	2020
Antal utbetalningar	338	286	191
Utbetalt belopp mnkr	5 215,5	3 682,0	2 352,1

Källa: Agresso

3.10.9 Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag

I syfte att mildra effekterna av pandemin införde regeringen under år 2020 ett tillfälligt stöd till hyresvärdar när vissa lokalhyresgäster fick rabatt på hyran. Stödet förlängdes under 2021 för att gälla till och med den 30 september 2021. Stödet har handlagts av länsstyrelsen, vilken under 2022 slutfört hanteringen av stödet.

Tabell 17 Tillfälligt stöd för hyreskostnader för vissa företag

	2022	2021	2020
Antal utbetalningar	10	14 203	31 206
Utbetalt belopp mnkr	7,2	1 086,5	1 263,3

Källa: Agresso

3.10.10 Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare

I slutet av år 2020 införde regeringen ett stöd till enskilda näringsidkare vars nettoomsättning minskade på grund av pandemin. Stödet förlängdes under år 2021 och år 2022 för att gälla till och med den 28 februari 2022.

Stödet har handlagts av länsstyrelsen, vilken under år 2022 slutfört hanteringen av stödet.

Under år 2022 inkom sammanlagt 6 229 ansökningar om omsättningsstöd.

Tabell 18 Omsättningsstöd till enskilda näringsidkare

	2022	2021	2020
Antal utbetalningar	7 604	29 207	4 171
Utbetalt belopp mnkr	276,0	2 057,4	339,2

Källa: Agresso

3.10.11 Omsättningsstöd till handelsbolag

I slutet av år 2020 införde regeringen ett stöd till handelsbolag och kommanditbolag vars nettoomsättning minskade på grund av pandemin. Stödet förlängdes under år 2021 och år 2022 och gällde till och med den 28 februari 2022. Stödet har handlagts av länsstyrelsen, vilken under år 2022 slutfört hanteringen av stödet.

Under år 2022 inkom sammanlagt 550 ansökningar om omsättningsstöd.

Tabell 19 Omsättningsstöd till handelsbolag

	2022	2021
Antal utbetalningar	565	2 002
Utbetalt belopp mnkr	41,1	363,7

Källa: Agresso

3.10.12 Stöd för energieffektivisering av flerbostadshus

Stödet, som infördes den 1 oktober 2021, lämnas enligt förordningen (2021:664) om stöd till energieffektivisering i flerbostadshus. Stödet handläggs av länsstyrelserna. Den 1 december 2021 beslutade riksdagen att avveckla stödet efter årsskiftet 2021/22. Beslutet innebar att en ansökan om stöd skulle ha kommit in till länsstyrelsen senast den 31 december 2021. Boverket lämnade i samband med utgiftsprognos 1 ett underlag till regeringen som visade vilka anslag och bemyndiganderamar som skulle krävas under åren 2022–2025 för att under 2022 kunna pröva, och i förekommande fall bevilja, alla ansökningar om stöd som inkommit till länsstyrelserna senast den 31 december 2021. Boverket informerade i juni 2022 riksdagens finansutskott om Boverkets bedömningar.

På grund av den stora mängden ansökningar tog anslaget på 265 miljoner kronor slut under våren och utbetalningarna av förskott stoppades under en kortare period. Den 21 juni 2022 beslutade riksdagen, efter utskottsinitiativ från finansutskottet, om tillskott av medel med 1 177 miljoner kronor för 2022. Tillskottet av medel innebar att länsstyrelserna kunde betala ut såväl förskott som slutbetalningar under året. Under 2022 beviljades totalt 1 437 ansökningar omfattande 2,2 miljarder kronor varav 1,1 miljarder betalades ut i förskott.

Riksdagen beslutade i december 2022 att fullfölja avvecklingen av energieffektiviseringsstödet genom att stöd bara får lämnas till den som har fått ett beslut om beviljande före utgången av 2022.

Tabell 20 Stöd för energieffektivisering av flerbostadshus

	2022	2021	2020
Antal utbetalningar	1 550	100	-
Utbetalt belopp mnkr	1 083,2	39,8	-

Källa: Agresso

3.10.13 Stöd till gröna och trygga samhällen

Anslaget Stöd till gröna och tryggare samhällen avser två olika stöd, dels förordningen (2017:1337) om bidrag för gröna städer, dels förordningen (2020:1202) om stöd till gröna och trygga samhällen.

Förordningen om bidrag för gröna städer trädde i kraft den 1 februari 2018. Syftet med bidraget var att utveckla städer till gröna och hälsosamma platser och bidra till att nå miljö kvalitetsmålet god bebyggd miljö. Bidrag har beviljats för nyanläggning och omgestaltning av parker, dagvattenanläggningar och plantering av grönska i stadsmiljöer där hårdgjorda ytor dominerar. Bidraget har kunnat sökas av kommuner och skulle vara till nytta för allmänheten utan krav på motprestation. Riksdagen beslutade, i samband med beslut om statens budget för år 2019, att avveckla bidraget. Boverket har under året handlagt slutrapporter i tidigare beviljade ärenden och 24 utbetalningar har genomförts.

Stödet till gröna och trygga samhällen var sökbart under år 2021. Stödet syftar till, enligt förordningen om stöd för gröna och trygga samhällen, att utveckla områden med socioekonomiska utmaningar i en grön och hälsofrämjande riktning samt bidra i arbetet med att nå God bebyggd miljö samtidigt som det skapas trygga trivsamma och inkluderande utemiljöer. Stöd har beviljats för bland annat omgestaltning av parker, plantering av grönska, gröna tak och väggar och belysning. Regeringen beslutade under 2021 om ändringar i förordningen. Ändringarna innebär att Boverket fick möjlighet att betala ut 100 procent i förskott i ärenden där åtgärderna skulle vara slutförda den 1 oktober 2022 eller senare. Boverket har under året beslutat om stöd, handlagt slutrapporter i tidigare beviljade ärenden samt genomfört utbetalningar i 134 ärenden där åtgärderna beräknas vara slutförda den 1 oktober 2022 eller senare.

Tabell 21 Stöd till gröna och trygga samhällen

	2022	2021	2020
Antal utbetalningar	158	30,0	15
Utbetalt belopp mnkr	155,1	144,7	7,9

Källa: Agresso

3.10.14 Landsbygdsstöd – Krisstöd

Sommaren 2022 införde regeringen ett stöd – förordningen (2022:1365) om statligt stöd för ökade kostnader i jordbrukssektorn – i syfte att stärka likviditeten hos företagen inom jordbrukssektorn med anledning av ökade kostnader för insatsvaror orsakade av kriget i Ukraina. Stödet gick att söka den 9 augusti–20 september 2022.

Boverket har byggt systemstödet för att ta emot ansökningar via e-tjänst. Stödet handläggs dock av länsstyrelsen, som även har svarat för all information om stödet och uppföljning av detta.

Söktrycket har varit högt och anslaget har i stort sett gått åt. Det har kommit in sammanlagt 13 655 ansökningar under ansökningsperioden.

Tabell 22 Landsbygdsstöd – Krisstöd

	2022	2021	2020
Antal utbetalningar	13 424	-	-
Utbetalt belopp mnkr	1 585,6	-	-

Källa: Agresso

3.10.15 Regeringsuppdrag inom verksamhetsområdet

Pågående regeringsuppdrag

- **Uppdrag till Boverket att delta i genomförandet av Sveriges återhämtningsplan, avseende åtgärderna stöd till energieffektivisering av flerbostadshus och investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande**

Under år 2021 fick Boverket i uppdrag att delta i genomförandet av Sveriges återhämtningsplan. Bakgrunden var att investeringsstödet för hyresbostäder och bostäder för studerande samt energieffektiviseringsstödet för flerbostadshus till del finansieras genom medel från EU:s återhämtningspaket, kallat Next Generation EU (NGEU), som syftar att bidra till att reparera de akuta ekonomiska och sociala skadorna till följd av spridningen av covid-19. Uppdraget innebär att Boverket ska säkerställa att processer för användning av EU-medel och tillhörande villkor motsvarar de krav som ställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 om inrättande av faciliteten för återhämtnings och resiliens (RRF-förordningen). Det innebär bland annat att Boverket ska säkerställa att EU-medel hanteras med sund ekonomisk förvaltning och att kontrollsystem för förebyggande

arbete mot bedrägerier, korruption och dubbel finansiering är implementerat. Vidare ska Boverket varje år lämna en förvaltningsförklaring samt rapportera om uppfyllande av mål och delmål och gemensamma indikatorer för respektive åtgärd. Uppdraget sträcker sig till och med år 2025 och Boverket rapporterar löpande till Ekonomistyrningsverket (ESV) och Regeringskansliet.

Boverket har under året levererat underlag till ESV och Regeringskansliet enligt plan samt bistått Ekonomistyrningsverket i en påbörjad men inte slutförd revision.

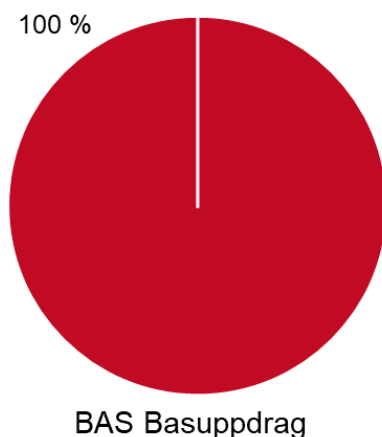
3.10.16 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Under första halvåret har arbetet med coronastöd till civilsamhället och näringslivet fortsatt, men med en minskad efterfrågan i takt med upphävande av restriktioner i samhället. Året har också präglats av utfasning av investeringsstödet för hyresbostäder samt bidrag till energieffektivisering i flerbostadshus utifrån riksdagens beslut i december 2021. Under sommaren ansvarade Boverket för framtagande av krisstöd till lantbrukare tillsammans med länsstyrelsen. Stödet som syftar till att minska effekterna av högre priser på insatsvaror gick att söka under augusti och september. Arbetet med implementering av nytt bidragssystem har fortskridit enligt plan. Ett stöd som Boverket hanterar är infört i systemet och arbetet med kommande införande av bidrag som hanteras av länsstyrelsen är inlett. Boverket har, med anledning av hantering av EU-medel, numera en representant i SEFI-rådet, som arbetar med skydd av EU:s finansiella intressen.

3.11 Garantier

Verksamhetsområdet hanterar arbete med kreditgarantier.

Figur 23 Verksamhetsområdets resursförbrukning utifrån kategori. Fördelning 2021 inom parentes.



Källa: Agresso

3.11.1 Kreditgarantier för lån till bostadsbyggande

Boverkets kreditgaranti kan lämnas för lån till nybyggnad och anordnande av bostäder enligt förordningen (2020:255) om statlig kreditgaranti för lån för bostadsbyggande. Kreditgaranti kan lämnas både under byggtid och efter färdigställande till kreditinstitut som har ramavtal med Boverket. Förenklat fungerar kreditgarantin som en försäkring som ersätter kreditgivarens ekonomiska förluster i de fall fallissemang uppstår. Verksamheten finansieras med avgifter som ska vara marknadsmässiga och täcka statens förväntade förlust och Boverkets administrationskostnader.

Tabell 23 Antal nya kreditgarantier under år 2022, belopp i mnkr

	Antal kreditgarantier	Antal lägenheter	Garanterat belopp	Maximalt garanterat belopp
Kreditgarantier under byggtid	56	2 255	1 083	3 845
Kreditgarantier efter färdigställande	4	87	24	24
Totalt	60	2 342	1 107	3 869

Källa: Kreditgarantisystemet Gamen

Tabellen visar antalet nya kreditgarantier som aktiverats av kreditgivarna i Boverkets e-tjänst för kreditgarantier. Garanterat belopp visar det belopp som var garanterat vid årsskiftet. Maximalt garanterat belopp för kreditgarantier under byggtiden avser det belopp som garantin maximalt medger under garantins löptid.

Som framkommer i tabellen ovan är det kreditgarantier under byggtiden som efterfrågas mest av kreditgivarna. Under år 2022 aktiverades 56 nya kreditgarantier under byggtiden, vilket innebär en nedgång jämfört med 65 garantier under år 2021 och 62 garantier år 2020. Det maximalt garanterade beloppet var 3 845 miljoner kronor jämfört med 4 846 miljoner kronor år 2021, vilket innebär att de nya kreditgarantierna avser mindre nybyggnadsprojekt än föregående år. Lägenheterna fördelas på 903 bostadsrätter och 1 334 hyresrätter vilket innebär en fortsatt dominans för hyresrätter.

Tabell 24 Utestående garantiåtagande per den 31 december (mnkr)

	Garanterat belopp	Maximalt garanterat belopp
Kreditgarantier under byggtid	5 143	6 703
Garantier efter färdigställande	410	410
Totalt	5 553	7 113

Källa: Kreditgarantisystemet Gamen

Beviljanderamen var under år 2022 åtta miljarder kronor. I tabellen ovan ingår även tidigare utställda garantier enligt förordningen (2004:105) om statlig kreditgaranti för lån för bostadsbyggande m.m., förordningen (2007:624) om statliga ersättningsgarantier för bostäder och förordningen (2002:664) om statligt stöd för vissa kommunala åtaganden för boendet.

Tabell 25 Årets värdering av den förväntade förlusten i garantistocken

	2022	2021	2020
Antal garantier	126	128	138
Garanterat belopp, mnkr	5 553	4 376	2 731
- varav skador	0	0	-
Förväntad förlust, mnkr	103	128	107
Förväntad förlust av garanterat belopp	1,9 %	2,9 %	3,9 %
Avsättning, mnkr	103	128	107

Källa: Kreditgarantisystemet Gamen

Vid varje årsskifte beräknas den förväntade förlusten i kreditgarantistocken genom en omvärdering av samtliga garantier. Först beräknas aktuellt marknadsvärde och för kreditgarantier efter färdigställande inhämtas uppgifter om hyresintäkter, kostnader för drift och underhåll och total kapitalskuld från kreditgivarna. Kreditgarantier under byggtiden har en kortare genomsnittlig löptid och därför används samma uppgifter som när garantiavtalet tecknades. Därefter beräknas förlustrisken för varje enskild garanti genom den riskmodell som används för nytecknade kreditgarantier. Resultatet summeras och beräkningen för hela kreditgarantistocken redovisas i tabellen ovan.

Den förväntade förlusten i förhållande till garanterat belopp uppgick år 2022 till 1,9 procent vilket är lägre jämfört med föregående år. Detta beror främst på att det garanterade beloppet för garantier under byggtiden är klart högre än föregående år. I övrigt är det inga stora förändringar för de olika garantiformerna.

Tabell 26 Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras (tkr)

	Budget 2022	2022	2021	2020
Kreditgarantier för ny- och ombyggnad samt avlösen av kommunal borgen				
Tidigare års över-/underskott	36 298	37 202	36 416	35 488
Intäkter	3 917	4 705	4 698	5 321
Kostnader	5 151	4 099	3 912	4 394
Utfall	-1 234	605	786	927
Ackumulerat över-/underskott	35 064	37 807	37 202	36 416

Källa: Agresso

Boverket har för avsikt att över tid minska det förhållandevis stora ackumulerade överskottet genom att årligen justera de administrativa avgifterna för kreditgarantiverksamheten. Under året genererades dock ett överskott på grund av det stora antalet nytecknade garantier under årets tre första kvartal.

Tabell 27 Avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna ej disponeras (tkr)

	Budget 2022	2022	2021	2020
Kreditgarantier för ny- och ombyggnad samt avlösen av kommunal borgen				
<i>Tidigare års över-/underskott</i>	0	0	0	0
Intäkter	600	1 056	0	0
Kostnader	600	1 056	0	0
Utfall	0	0	0	0
<i>Ackumulerat över-/underskott</i>	0	0	0	0

Källa: Agresso

Under 2021 beslutade Boverket om en ny riskmodell för kreditgarantier, med start den 1 januari 2022, där riskpremien kompletteras med ett marknadsmässigt påslag i syfte att tydliggöra att avgifterna är marknadsmässiga. Det marknadsmässiga påslaget motsvarar ett teoretiskt avkastningskrav för en privat garantigivare och beräknas som avkastning på det belopp som skulle behöva hållas i kapitalbuffert för att kunna bedriva motsvarande verksamhet.

3.11.2 Resultatbedömning av verksamhetsområdet

Enligt regleringsbrevet får Boverket ställa ut kreditgarantier, inklusive tidigare utfärdade garantier, för ett belopp om högst 8 000 miljoner kronor. Vid årsskiftet var det utestående garanterade beloppet 5 553 miljoner kronor med ett maximalt garanterat belopp på 7 113 miljoner kronor. Kreditgarantier utgör därmed ett ändamålsenligt styrmedel för ett långsiktigt samhällsbyggande. Det är även ett rimligt antagande att en del av de byggprojekt som garanterats inte hade kunnat genomföras utan att kreditgivaren tecknat en kreditgaranti.

3.12 Internationellt arbete

3.12.1 Nordiskt samarbete

Boverkets nordiska samarbete sker dels med koppling till Nordiska ministerrådet, dels som samarbete med systemmyndigheter i våra nordiska grannländer. Störst fokus har under året legat på arbete kopplat till Nordiska ministerrådets styrgrupp för byggregelharmonisering. Arbetet sker i fem arbetspaket: harmoniserade livscykelanalyser för byggnader, affärsmodeller för cirkulär ekonomi inom byggsektorn, hållbara konstruktionsmaterial och arkitektur, utsläppsfria byggarbetsplatser, sekretariat och kommunikation. Boverket är särskilt aktivt i arbetet med livscykelanalyser för byggnader och cirkulär ekonomi inom byggsektorn.

Boverket och motsvarande nordiska myndigheter möts och sammanträder löpande för gemensamt lärande och utveckling inom områdena bygg, plan och bostad. Vid de nordiska byggmyndigheternas årsmöte i Oslo

presenterade Boverket arbetet med att förenkla de svenska nationella byggreglerna. Vid de nordiska planmyndigheternas årsmöte i Bergen presenterades arbetet med hur fysisk planering skulle kunna utvecklas på nationell nivå. Under året genomfördes ett möte med tema digitalisering inom fysisk planering och byggande. Deltagare från Sverige, Danmark, Estland, Finland och Tjeckien möttes för att utbyta erfarenheter om hur administrativa och tekniska lösningar utvecklas i respektive länder.

3.12.2 EU-samarbete

Boverket har under året gjort flera förberedande insatser inför Sveriges EU-ordförandeskap och flera utbildningar har genomförts. Boverket har även deltagit i ett möte med European Directors of Architecture i Prag i oktober. Syftet var att inhämta kunskap om hur dessa träffar arrangeras, eftersom Sverige kommer att vara värd för nästkommande möte under ordförandeskapsåret 2023.

Nödförordning

På Boverkets webbplats finns information till kommunerna om hur handläggning av bygglov för viss solenergiutrustning och samlokaliserade energilagringstillgångar påverkas av den nödförordning som Europeiska unionens råd antog i december 2022 och som gäller i 18 månader.⁴³ Nödförordningen innebär bland annat att för vissa solenergianläggningar ges bygglov med startbesked automatiskt om byggnadsnämnden inte återkopplar till sökanden inom en månad från det att en ansökan har lämnats in.

3.12.3 Övrigt internationellt samarbete

Inter-jurisdictional Regulatory Collaboration Committee (IRCC) är ett internationellt nätverk för länder med funktionsbaserade byggregler. Boverket deltog vid årskonferensen i Tyskland. Mötet avhandlade nyttan av samarbetet kring byggregler under de gångna tjugofem åren. Andra aktuella ämnen som avhandlades var livscykelanalyser och system för byggnader och byggprodukters koldioxidavtryck, laddning av elbilar i garage och digitalisering av bygglovsansökningar.

Boverket deltog i European Network on Housing Researchs (ENHR) årskonferens i Barcelona, Spanien. Temat för konferensen var ”The struggle for the right to housing: the pressures of globalisation and affordability in cities today”. Det valda temat belyser en internationell trend, där ett minskande bestånd av sociala och ekonomiskt överkomliga bostäder utmanar i synnerhet de stora städerna.

⁴³ Boverket (2022). EU-förordning påverkar handläggning. <https://www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/lov--byggande/handlaggning/solenergianlaggningar/>
Hämtad 2023-01-10.

3.13 Sektorsövergripande verksamhet

3.13.1 Mänskliga rättigheter och universell utformning

Boverket ska beakta de konsekvenser som beslut och verksamhet kan få för personer med funktionsnedsättning, barn, ungdomar och äldre samt för integration, boendesegregation, folkhälsa och jämställdhet. Under året har Boverket därför fokuserat på att integrera frågorna i våra verksamhetsprocesser. Boverket har tagit fram en uppföljning och utvärderat ett antal rapporter för att få en indikation på hur väl jämställdhetsintegrering har tillämpats i den löpande verksamheten. Resultatet från utvärderingen spreds brett över myndigheten för att öka kunskapen, visa nyttan och behovet av att ha med sig perspektiven jämställdhet, intersektionalitet och normmedvetenhet i allt arbete. Resultatet visade även att könsuppdelad statistik är ett viktigt instrument för att belysa skillnader mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Gällande funktionshinderspolitiken har Boverket hållit regelbundna samrådsmöten med funktionshinderförbunden. Boverket har även genomfört en serie webbseminarier om universell utformning⁴⁴.

3.13.2 Miljömålet God bebyggd miljö

Miljömålsrådet

Boverket har ett uppdrag att bistå Miljömålsrådet i arbetet med att identifiera effektiva samarbeten och åtgärder inom myndigheternas verksamhetsområden, med syftet att på ett kostnadseffektivt sätt öka takten i arbetet med att nå miljökvalitetsmålen och generationsmålet. I december tog rådet beslut om att fastställa följande programområden: Samverkan för ett hållbart livsmedelssystem, Hälsa som drivkraft för miljömålen och hållbar utveckling, Cirkulärt i klimatomställningens materialflöden. Rådet ställde sig även bakom fortsatt arbete med programområdet Ramverk för nationell planering som Boverket ansvarar för.

Miljömålsuppföljning

Under våren levererade Boverket underlag till årlig uppföljning av miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö samt etappmålet om integrering av stadsgrönska och ekosystemtjänster i planering av urbana miljöer till Naturvårdsverket. Boverket konstaterade att det inte går att se en tydlig riktning för utvecklingen i miljötillståndet nu eller framåt de närmaste åren för miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö. Statliga satsningar på god gestaltad livsmiljö, vägledning inom grönplanering, samt kunskapshöjande satsningar om god inomhusmiljö kan på sikt bidra positivt till målet. Allt hänger på implementeringen hos kommunerna, bygg- och

⁴⁴ Boverket (2022). Strategin för funktionshinderspolitiken 2021–2031. <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/uppdrag/strategin-for-funktionshinderspolitiken/> Hämtad 2023-01-17.

fastighetsbranschen och andra aktörer. Många kommuner saknar aktuella planeringsunderlag och har begränsad tillgång till kompetens för grönsstruktur eller kulturmiljö. Samtidigt genomförs många satsningar lokalt och regionalt för att öka andelen resor med gång, cykel och kollektivtrafik, och för att förbättra tillgång till och kvalitet i tätortsnära grönområden. Bygg- och fastighetsbranschen står för en betydande del av samhällets miljöpåverkan. Utsläppen av växthusgaser minskar långsamt och från väldigt höga nivåer, medan utsläppen av partiklar och användningen av miljöfarliga kemikalier ökar. Införda krav på klimatdeklarationer av byggnader, systematiskt arbete för att minska fel brister och skador i byggandet, samt mätsystem för värme, kyla och vatten är några av de satsningar som kan bidra till att minska den negativa miljöpåverkan.

När det gäller etappmålet om att integrera stadsgrönska och ekosystemtjänster i planering i urbana miljöer gjorde Boverket bedömningen att det finns relativt goda förutsättningar att nå etappmålet på så sätt att det finns en hel del vägledning och verktyg. För att nå målet krävs emellertid också att vägledning och verktyg används i praktiken, det vill säga ett utvecklat arbetssätt. För att det ska ske krävs ökad kunskap om och ökad förståelse för att människors överlevnad och välmående är beroende av de tjänster som ekosystemen ger. I samband med detta har Boverket även uppdaterat indikatorer för God bebyggd miljö på Naturvårdsverkets miljömålsportal sverigesmiljomal.se. Indikatorerna beskriver bland annat hur stor andel av tillkommande bostäder och hur stor andel av befolkningen som finns inom 400 meter från hållplats för kollektivtrafik. Hur människor transporterar sig mellan bostaden och olika målpunkter har en betydande påverkan på miljön. För att uppnå God bebyggd miljö är minskat bilresande en viktig faktor. Val av trafikslag för olika typer av resor styrs av hur bebyggelsen är lokaliserad och tillgängligheten till andra trafikslag än personbilen. För att människor ska välja kollektivt resande framför egen bil är närheten till kollektivtrafik från bostaden viktig. Andelen bostäder och boende i tätorter med en hållplats inom 400 meter ligger över 80 procent.

Tabell 28 Andel av befolkning inom tätort som har tillgång till hållplats inom 400 meter

	2020	2019	2018
Andel av befolkning inom tätort som har tillgång till hållplats inom 400 meter	83,9	84,5	84,1

Källa: Miljömålsportalen/SCB

Tabell 29 Andel nybyggda bostäder inom 400 meter från hållplats

	2020	2019	2018
Andel nybyggda bostäder inom 400 meter från hållplats	83,8	84,2	85,1

Källa Miljömålsportalen/SCB

Under året har arbetet pågått med fördjupad utvärdering av miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö.⁴⁵ Rapporten God bebyggd miljö – Fördjupad utvärdering 2023 lämnades över till Naturvårdsverket i oktober. Rapporten innehåller en beskrivning av förutsättningar för målet samt bedömning om utvecklingen framöver. Boverket gjorde bedömningen att målet inte är nått och kommer inte kunna nås till år 2030 utifrån de befintliga och planerade styrmedel som finns. Utvecklingen för målets miljötillstånd fram till 2030 bedöms vara neutral. Detta innebär att det inte går att se en tydlig riktning för utvecklingen i miljön nu eller till 2030. Utvecklingen för målets olika aspekter går åt olika håll. Utvecklingen i miljötillståndet är negativ för bland annat tätortsnära grönytor, infrastruktur, kulturmiljövärden och bullerstörning hos människor. Flera statliga satsningar genomfördes under de senaste fyra åren, bland annat vägledning för ekosystemtjänster och grönplanering, god gestaltad livsmiljö och god inomhusmiljö som på sikt kan bidra positivt till målet. Det är dock oklart när dessa får genomslag i miljön eller hur långt de räcker. Å andra sidan är våra byggnader alltmer energieffektiva, bygg- och fastighetsbranschens utsläpp av växthusgaser, kväveoxider samt total energianvändning minskar över tid. Satsningar på en mer effektiv användning av energi och resurser på nationell och EU-nivå kan bidra framöver till en snabbare utveckling för målet.

Boverket har även i uppdrag att ta fram en miljöindikator för inomhusmiljö.⁴⁶ Indikatorn bör utformas så att den kan bidra till att ge en tydligare bild av utvecklingen mot de nationella miljökvalitetsmålen och hållbarhetsmålen inom Agenda 2030. Boverket ansvarar för miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö och det är främst preciseringen om hälsa och säkerhet som indikatorn ska följa upp. Under år 2022 arbetade Boverket vidare med att ta fram underlag för det fortsatta arbetet. Arbetet synkroniseras med programområdet Hälsa som drivkraft i miljömålen i miljömålsarbetet och med arbetet med kontroll av faktorer som påverkar inomhusmiljön.

⁴⁵ Boverket (2022). God bebyggd miljö – fördjupad utvärdering av miljökvalitetsmålet. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/publikationer/2022/god-bebyggd-miljo--fordjupad-utvardering-av-miljokvalitetsmalet/> Hämtad 2023-01-05.

⁴⁶ Boverket (2022). Kontroll av faktorer som påverkar inomhusmiljön i drift. <https://www.boverket.se/sv/byggande/forebygg-fel-brister-skador/kontroller/kontroll-av-inomhusmiljo/> Hämtad 2023-01-13.

3.14 Samverkan med andra myndigheter och organisationer

Samverkan och samarbete med andra aktörer inom samhällsbyggnadssektorn är ett viktigt arbete dels för att öka kunskapen om vårt verksamhetsområde hos kommuner, regioner, statliga myndigheter och andra berörda, dels för att fånga upp behov och krav från myndighetens intressenter så vi tillsammans kan hitta bra lösningar. Under året har Boverket samverkat inom flera områden samt deltagit och arrangerat konferenser och möten för samverkan och samsyn.

3.14.1 Boverkets samverkan i andras uppdrag

Boverket är en viktig samverkanspart och har en mängd åtaganden i olika sammanhang. Under året har Boverket varit utvald som samverkanspart i flera regeringsuppdrag som andra myndigheter ansvarar för. Boverket har även en aktiv roll i andra sammanhang och grupperingar i specifika frågor.

Expertstöd till Regeringskansliet

Som exempel kan nämnas:

- Boverket har varit expertstöd i frågor om energiprestandadirektivet som är under revision. Under året har särskild uppmärksamhet getts till förberedelser inför Sveriges ordförandeskap.

Expertstöd till särskilda utredningar

Boverket har under året bidragit med experter med mera i följande utredningar:

- Utredningen om kommunernas Trygghetsberedningen (Ju 2020:09)
- Kommittén för främjande av ökad fysisk aktivitet (Dir. 2020:40)
- Civilbefolkningens skydd vid höjd beredskap (Dir: 2021:30)
- Ett register för alla bostadsrätter (Fi 2020:10)
- Startlån till alla förstagångsköpare av bostad (fi 2020:12)
- Sänk tröskeln till en god bostad (Fi2020:06)
- Uppsägning av hyresgäster som begår brått (Dir. 2022:105)
- Motverka social dumpning (Dir. 2022:56) tillfrågade
- En ny förköpslag (Dir 2022:48)
- Stärkta incitament för utbyggnad av vindkraft (Dir: 2022:27)
- Förstärkt byggkontroll för att förhindra allvarliga personskador (Dir. 2022:43)

Deltagande i andra myndigheters uppdrag

Som exempel kan nämnas:

- **Analysera näringslivets klimatomställning**
Ett regeringsuppdrag som avslutats under hösten ställt till Tillväxtanalys där Boverket var en av sex myndigheter som samarbetat för att föreslå styrmedel och andra åtgärder som bidrar till näringslivets klimatomställning och som medger möjlighet att utveckla nya hållbara affärsidéer.
- **Kommuners och regioners klimatomställning**
Ett regeringsuppdrag som avslutats under hösten ställt till Länsstyrelsen i Uppsala län med medverkan av bland andra Boverket som syftat till att stimulera klimatomställningen i kommuner och regioner.
- **Uppföljning av funktionshinderspolitiken**
Ett regeringsuppdrag ställt till Myndigheten för delaktighet. Boverket, som en av 28 myndigheter, ska följa upp funktionshinderspolitiken utifrån det nationella målet inom sina respektive ansvarsområden. Läs mer i bilaga 2.
- **Nationell hemlöshetsstrategi**
Boverket medverkar i Socialstyrelsens regeringsuppdrag att samordna arbete mot målen i regeringens nationella hemlöshetsstrategi och analysera hur kommunernas akuta boendelösningar används.

Medverkan i andra myndigheters råd eller grupper

Som exempel kan nämnas:

- **Nationella samordningsgruppen för dricksvatten**
Boverket medverkar i nationella samordningsgruppen för dricksvatten. Samordningsgruppens syfte är att verka för en trygg och säker dricksvattenförsörjning, ge regeringen en aktuell lägesbild samt att identifiera olika insatsbehov för att säkra dricksvattentillgången i nationellt perspektiv.
- **Nationella bullersamordningen**
Naturvårdsverket har löpande i uppdrag att samordna sex myndigheters arbete om omgivningsbuller. Boverket deltar aktivt sedan starten 2010. Samordningen omfattar frågor som gemensamma definitioner, samordning av regler och åtgärder, allt för att skapa goda ljudmiljöer i samhället.
- **Samarbetspartner med Trafikverket**
Boverket samarbetar med Trafikverket i frågor som rör sambanden

mellan fysisk planering och infrastrukturplanering, samt bedömer ansökningar till stadsmiljöavtalen.

- **Representant i Rättsinformationsrådet**
Domstolsverket är samordningsmyndighet för rättsinformationssystemet enligt rättsinformationsförordningen (1999:175). Rättsinformationssystemet ska bland annat innehålla de gällande författningar som offentliga myndigheter är skyldiga att tillhandahålla. Enligt förordningen ska det finnas ett råd, rättsinformationsrådet. Boverkets rättschef är representant i rådet.
- **Expertstöd till Socialstyrelsen**
Boverket har deltagit i en expertgrupp i Socialstyrelsens uppdrag att stärka kommunernas arbete med att hjälpa våldsutsatta att ordna stadigvarande boende 2022–2025.
- **Representant i SGU:s samhällsbyggnadsråd**
Boverket bidrar sedan lång tid tillbaka med en representant i Sveriges geologiska undersöknings (SGU) råd för dialog med särskilt fokus på målgruppsanpassning av den egna verksamheten.
- **Representant i samordningsrådet för Hallå konsument**
Ett regeringsuppdrag ställt till Konsumentverket att driva en webbplats för konsumentfrågor där Boverket har en rådgivande roll.
- **Expertstöd till Smart city Sweden**
Ett regeringsuppdrag ställt till Energimyndigheten där Boverket har lämnat expertstöd inom områdena stadsplanering inklusive klimatanpassning, gröna offentliga rum och socialt hållbar stadsutveckling; bostadshus, renovering och träbyggande.
- **Medverkan i MSB:s arbetsgrupp om naturolyckor**
Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) arbetsgrupp tar årligen fram en gemensam aktivitetsplan med syftet att prioritera och samordna det myndighetsgemensamma arbetet för att göra Sverige mindre sårbart för allvarliga naturolyckor och naturhändelser i nuvarande klimat och vid ett klimat i förändring.
- **Medverkan i SGI:s Delegationen för ras och skred och myndighetsnätverk om stranderosion**
Både delegationen och myndighetsnätverket utgår från Statens geotekniska instituts (SGI) instruktion. Delegationen är ett kontakt- och samverkansorgan för myndigheter som berörs av frågor inom ras, jordskred och erosion.
- **Representant i nationell vägledning om hållbar dagvattenhantering**
Boverket har deltagit aktivt i Naturvårdsverkets regeringsuppdrag att ta fram nationell vägledning om hållbar dagvattenhantering. Vägledningen publicerades på Naturvårdsverkets webbplats hösten 2022.

3.14.2 Boverkets konferenser

Som ett led i Boverkets arbete med att sprida kunskap och skapa dialog om ett hållbart samhällsbyggande anordnar vi konferenser och event på egen hand och i samverkan med andra. Under året håller vi också löpande flera webbsändningar och andra dialogmöten. Nedan följer ett urval av konferenser under året.

Mål 11-veckan 2022

I januari anordnade Rådet för Hållbara städer i samarbete med Boverket, Formas och ArkDes en digital konferens för att stärka kopplingen mellan forskning och praktik och skapa omställningskraft i kommunerna för hållbara städer och samhällen. Under tre dagar sändes ett antal valbara sessioner utifrån olika perspektiv på mål 11 i Agenda 2030 och dess delmål. Flera tillfällen till dialog genom samtal gavs, del av den senaste forskningen och goda exempel delades på hur kommuner och regioner har arbetat tillsammans med myndigheter och forskare.

Kommunkonferens 2022 – Gör plats för klimatanpassning!

I maj anordnade Boverket i samarbete med Göteborgs stad, IVL svenska miljöinstitutet, Lunds kommun, Länsstyrelsen i Jönköpings län och Statens geotekniska institut en digital konferens kombinerad med lokala excursioner i Göteborg med fokus på klimatanpassning för den byggda miljön. Syftet med årets kommunkonferens var att erbjuda en plattform för erfarenhetsutbyte, nätverkande och stärkt samverkan mellan kommuner och viktiga centrala myndigheter och länsstyrelser om klimatanpassning för den byggda miljön.

Gestaltad livsmiljö – när allt ställs på sin spets

Boverket, Riksantikvarieämbetet, ArkDes och Statens konstråd genomför varje år en konferens med avstamp i politiken för gestaltad livsmiljö. Årets konferens tog upp frågor som vilka värden och kvaliteter i våra gestaltade miljöer är betydelsefulla att bevara och utveckla när stora utmaningar som väpnad konflikt, klimatförändringar, hotat kulturarv, resurshushållning, ohälsa, segregation med mera. Vid konferensen presenterades även utmärkelsen Årets strålkastare. Med utmärkelsen vill myndigheterna uppmärksamma inspirerande lokala och regionala initiativ kopplade till gestaltad livsmiljö.

Idéseminarium och goda ljudmiljöer

Tillsammans med Nationella bullersamordningen arrangerade vi ett inspirerande idéseminarium om hur vi kan skapa goda ljudmiljöer både vid byggande och i befintliga miljöer. Både inspirerande seminarier och intressanta diskussioner hölls om möjligheterna att förena kravet på ökat bostadsbyggande och förtätning med en god ljudmiljö både ute och inne. Eventet vände sig till bygg- och fastighetsbranschen, planerare, beställare, exploaterar, arkitekter kommun, länsstyrelse och statliga myndigheter.

Boverksdagarna 2022

Boverksdagarna 2022, vår återkommande digitala konferens gick av stapeln i november med temat "Så bygger vi framtidens samhälle". Konferensen tog avstamp i de samhällsutmaningar vi befinner oss i. Allt från brist på byggmaterial och ökade byggkostnader till utmaningar kopplat till klimatet, energifrågor och behov av bostäder för alla med mera. Dagarna var kostnadsfria och vände sig till alla som arbetar inom samhällsbyggnadssektorn. Hela 1 831 personer deltog på konferensens olika föreläsningar, panelsamtal och besökte vår digitala mäss för att träffa Boverkets experter och förkovra sig inom flera olika ämnen.

Nordisk konferens – Towards Greener, Healthier and Resilient Cities!

I december anordnades en konferens om hur nordiska städer kan förbereda sig för att möta nya mål och för omställningen mot grönare, mer hälsosamma och resilienta städer och samhällen. Fokus var att dela kunskap och erfarenheter, inspireras av varandra, diskutera nästa steg, bygga nätverk mellan de nordiska länderna. Konferensen genomfördes på plats i Stockholm och det gick att delta dag ett digitalt via en interaktiv konferensplattform. Konferensen hade totalt 330 deltagare. Eventet arrangerades av Boverket tillsammans med Finska Miljöministeriet, Finska Miljöcentralen, föreningen C/O City, Folkhälsomyndigheten, Finska kommunnätverket, Naturvårdsverket, Nordiska ministerrådet och Tankesmedjan Movium.

3.15 Extern digital kommunikation

Arbetet med webbplatsen boverket.se, som är Boverkets främsta kommunikationskanal, har under året präglats av åtgärder för att öka säkerheten och säkerställa förenlighet med lagar som webbplatsen omfattas av. För att efterleva GDPR och hantera personuppgifter på ett korrekt sätt utvecklades och implementerades under våren en ny funktion för att hantera cookies/kakor på boverket.se. Det är en funktion där besökaren tydligt får ge eller avböja samtycke till vilken typ av kakor Boverket får spara: endast de nödvändiga eller även kakor för till exempel statistik. Det här har medfört att många av våra besökare väljer bort kakor som används för att vi ska kunna mäta och se statistik. Det gör att vi inte längre får en tillförlitlig bild av hur många som egentligen besöker vår webbplats och därmed blir det också missvisande att jämföra 2022 års antal besökare med tidigare år.

Vi har fortsatt arbeta med åtgärder för att uppfylla lagen om tillgänglighet till digital offentlig service. Vid en ny mätning som Funka genomförde bland 1 785 webbplatser startsidor för att se om de möter upp kraven i lagen hamnade Boverkets webbplats på en delad förstaplats och inga tillgänglighetsbrister hittades i mätningen.

Nyheter bland innehållet på webbplatsen är till exempel nya vägledningar inom arkitekturområdet, en webbguide som beskriver de olika skedena i en byggnads liv och samlad information till följd av flyktingsituationen om till exempel byggregler för tillfälliga anläggningsboenden. Dessutom en ny vägledning om klimatrisker i översiktsplanering, en ny vägledning om barnkonventionens tillämpning i fysisk planering och stadsutveckling samt exempelsamlingen Hälsa först! som Boverket och Naturvårdsverket tagit fram tillsammans. I början av året publicerades även en ny tjänst, Ändamålskatalogen, som är ett verktyg för att benämna olika byggnadsdelar utifrån vad byggnadsdelarna har för ändamål. Syftet med tjänsten är att klassa byggnadsdelars ändamål på ett enhetligt sätt.

Tabell 30 Totalt antal besök till webbplatsen boverket.se

	2022	2021	2020
Totalt antal besök	2 827 487	6 356 773	5 798 437
Antal sidvisningar	9 734 095	19 515 517	19 160 224

Källa: boverket.se

Observera att statistiken inte är jämförbar med tidigare år då vi sedan februari 2022 begär in samtycke från användaren för att kunna registrera besöket. Detta medför att inte samtliga besök kan registreras och mätas.

Webbplats för utländska byggherrar

Under 2018 lanserade Boverket en webbplats, buildinginsweden.se, som ska underlätta för utländska byggherrar och byggföretag som vill bedriva verksamhet i Sverige. Webbplatsen är på engelska och utgör en del av sidorna på engelska på boverket.se. Buildinginsweden.se upplyser om vad som gäller i Sverige, bland annat byggregler. Våra besökare på webbsidorna kommer från hela världen och de allra flesta hittar dit genom sökmotorer. Boverket har under 2022 inte fått in några specifika önskemål eller problemområden när det gäller dessa sidor. En extern översyn har genomförts av konsult för att se om det finns behov av utveckling av innehållet, översynen visade att sidorna fortfarande är aktuella och ingen utveckling har därför genomförts.

Tabell 31 Totalt antal besök på webbplatsen buildinginsweden.se

	2021	2020	2019
Totalt antal besök	20 799	45 792	36 027
Antal sidvisningar	59 147	118 679	99 852

Källa: buildinginsweden.se

Observera att statistiken inte är jämförbar med tidigare år då vi sedan februari 2022 begär in samtycke från användaren för att kunna registrera besöket. Detta medför att inte samtliga besök kan registreras och mätas.

3.16 Måluppföljning och resultatindikatorer

Boverket ska redovisa väsentlig information om vad vi har presterat i förhållande till de uppgifter och mål som regeringen har beslutat för myndighetens verksamhet. Boverket har inga mål formulerade i vår instruktion. I stället arbetar vi med egna definierade mål som följs upp löpande. Grunden är en målkarta och mål är framtagna såväl för den externa

verksamheten som den interna. För att säkerställa att Boverket rör sig i rätt riktning samt för att påvisa att det sker en löpande utveckling används resultatindikatorer. Nedan följer Boverkets bedömning utifrån dessa mål.

Figur 24 Boverkets målkarta.

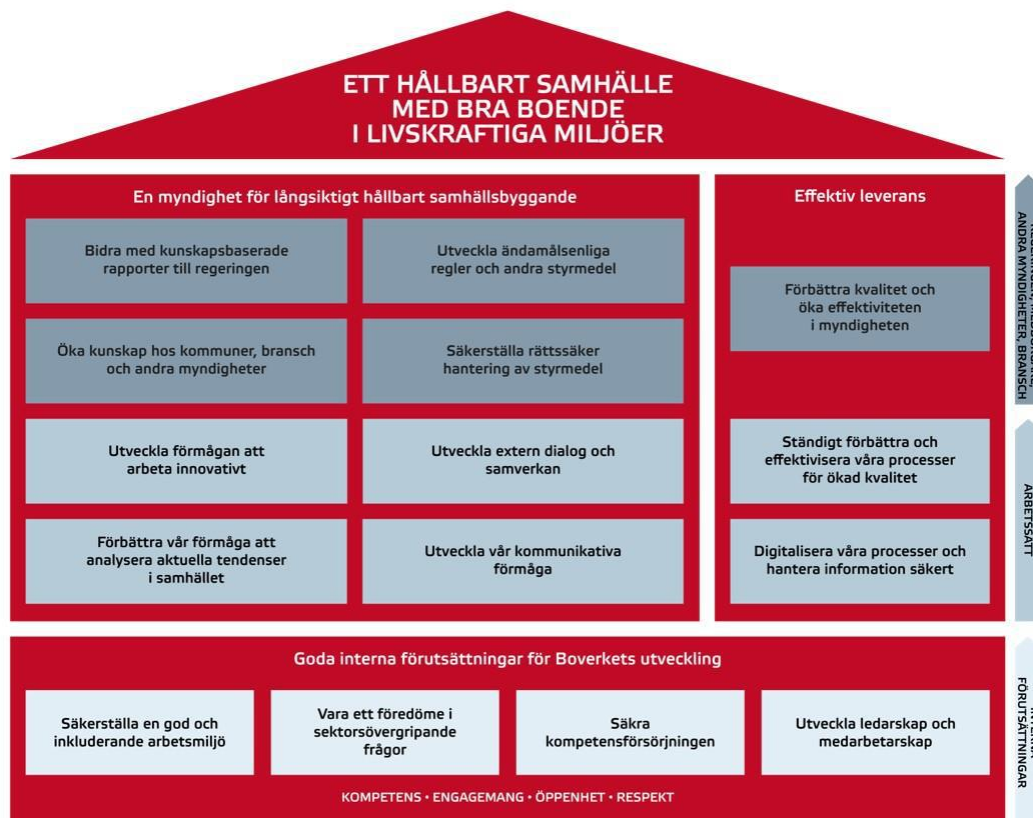


Illustration: Boverket

Måluppföljning av interna mål

- Bedömningen är att Boverket ökat kunskapen hos branschen, kommuner och andra myndigheter**
 Boverkets information på PBL kunskapsbanken med vägledningar, planbestämmelsekatalogen, webbutbildningar och webbseminarier har skapat en ökad kunskap om plan- och bygglagen hos målgrupperna, främst kommuner. Mätningar visar på en fortsatt efterfrågan, nöjdhet och upplevd nytta av webbutbildningar. Under året har nya metoder för att producera vägledningar skapats i samarbete och finansiering med EU-medel. Myndigheten har deltagit i seminarier, konferenser och nätverk för att främja spridning av PBL-kunskap. Boverket har fortsatt producerat främst digitala konferenser i stället för fysiska. Konferenserna har fortsatt positiv utveckling med fler deltagare och större geografisk spridning till en lägre kostnad per person jämfört med tidigare år. På så sätt har myndigheten uppfyllt syftet med PBL kunskapsbanken och överträffat förväntningar och mål med att sprida PBL-kunskap.

- **Bedömningen är att Boverket utvecklat förmågan att arbeta innovativt**
Boverket har fortsatt arbetet med att utveckla och ta fram digitala tjänster såsom e-tjänster, öppna data och API. Främst har agilitet inom bidragsverksamheten utvecklats för att möta nya stöd. Även arbetet med att digitalisera flöden för tillsynen av energideklarationer har gett effekt och fler ärenden har kunnat expedieras. Förstudier och projektering av fler tjänster inom den digitala samhällsbyggnadsprocessen har tagits fram inom uppdraget för digitalisering som ska slutredovisas i januari 2023. Boverkets interna utveckling av vår egen innovationsförmåga har inletts men behöver intensifieras under nästa år.
- **Bedömningen är att Boverket utvecklat extern dialog och samverkan**
Myndigheten har samordnat arbetet nationellt där det krävts. Boverkets digitala konferensdagar har varit uppskattade och välbesökta. Under året har det varit ökad aktivitet med initiativ från EU. De uppbyggda nordiska och EU-relaterade kontakterna har kunnat förstärkas efter pandemiåren med olika former av samarbeten.
- **Bedömningen är att myndigheten har utvecklat en grund för en digital samhällsbyggnadsprocess men framtiden är instabil**
Arbetet har skett inom ramen för ett regeringsuppdrag med tillhörande finansiering. Då myndigheten inte har fått ökade anslag för en fortsättning eller har ett mandat genom instruktionen är fortsättningen på arbetet instabilt och vissa delar kommer inte kunna genomföras utan ett nytt uppdrag.
- **Bedömningen är att Boverket ständigt förbättrar och effektiviserar processer för en ökad kvalitet**
Genom att hålla en certifierbar nivå på myndighetens ledningssystem har det skapats goda förutsättningar för att kvalitetssäkra myndighetens leveranser och att arbeta med ständiga förbättringar av vårt arbetssätt. Detta bidrar till en ökad rättssäkerhet och effektivitet för myndighetens intressenter.
- **Bedömningen är att Boverket har fortsatt att digitalisera flertalet processer och hanterat information säkert.**
Boverket har fortsatt att genomföra flera förändringar i den digitala hanteringen och i våra processer. Under året har vi genomfört en digital utbildning i informationssäkerhet för samtliga medarbetare. Genom lektionerna, som skickats ut via e-post, uppmärksammas medarbetarna på riskerna. Resultatet i genomförd säkerhetsanalys, Security Health Check, visar på en förbättring av myndighetens informations-säkerhetsarbete.

- **Bedömningen är att Boverket har säkerställt en god och inkluderande arbetsmiljö**

Arbetet med att utveckla och förbättra arbetsmiljörutiner och införskaffa relevanta systemstöd har fortsatt under 2022. Samverkan mellan arbetsgivare och medarbetare inom arbetsmiljöområdet har fortsatt utvecklas och nya forum för dialog har skapats i syfte att underlätta den löpande dialogen kring arbetsmiljön. En medarbetarundersökning har genomförts, vilken visade att medarbetarna generellt upplever sin arbetsmiljö som god och inkluderande, även om det finns utvecklingsområden. Ett sådant är upplevelsen av stress och begränsad möjlighet till återkoppling, vilket bland annat kan bero på att de flesta vakanser inte har återbesatts under året. Den totala sjukfrånvaron har varit låg under året, men har hållits under bevakning och analyserats löpande för att upptäcka tecken på ohälsa.

- **Bedömningen är att Boverket har skapat förutsättningar för att vara ett föredöme i sektorsövergripande frågor**

Boverket har under året arbetat med jämlikhet, barnperspektivet, jämställdhet, segregation och rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Arbetet innefattar framtagande av olika verktyg och rutiner för att integrera dessa frågor i verksamheten. Frågorna tas även upp i Boverkets introduktionsutbildning för nyanställda medarbetare.

- **Bedömningen är att Boverket till viss del säkrat kompetensförsörjningen**

Boverket strävan att vara en attraktiv arbetsgivare med goda utvecklingsmöjligheter utifrån vårt uppdrag stärks genom resultatet av vår medarbetarundersökning. Flertalet medarbetare bedömer att de har en god kompetens för att genomföra sitt uppdrag och att Boverket erbjuder goda kompetensutvecklingsmöjligheter. Våra medvetna val och åtgärder för att ligga i budgetbalans kommande åren har medfört vissa negativa konsekvenser för kompetensförsörjningen på kort sikt då vi har valt att anställa tidsbegränsade resurser i stället för att tillsvidareanställa. Det strategiska arbetet att säkerställa att vi har rätt kompetens för vårt uppdrag på längre sikt har inte fastställts under året utan fortsätter under 2023.

- **Bedömningen är att Boverket utvecklat myndighetens ledarskap och medarbetarskap**

Under året har samtliga chefer och ledare avslutat programmet för ledarutveckling vilket har utvecklat ledarskapet både på individuella och gemensamma plan. Gemensamma dialoger, reflektioner och tillitsbaserad ledning har bidragit till helhetssyn och gemensam förståelse för vårt uppdrag.

3.16.1 Resultatindikatorer

Boverket har fem resultatindikatorer som kopplar till vår målkarta och mål.

Mått på nöjdhet och upplevd nytta av det digitala vägledningspaketet "Ny på jobbet"

Resultatet bygger på enkätsvar, där nöjdhet och upplevd nytta mäts, efter genomförda utbildningar. Utbildningsserien "Ny på jobbet" är den av utbildningarna inom PBL kunskapsbanken som indikatorn mäter. Betyget bedöms från 1 till 5 där 5 är bästa betyg. Utbildningarna där nöjdhet och upplevd nytta mäts innefattar webbutbildningar inom följande områden:

- Ny på jobbet som byggnadsinspektör.
- Ny på jobbet som detaljplanehandläggare.
- Ny på jobbet som lovhandläggare.
- Ny på jobbet inom PBL-administration.
- Ny på jobbet som översiktsplanerare.

Målvärdet är minst 4 av 5 i snittbetyg.

Tabell 32 Mått på nöjdhet och upplevd nytta av det digitala utbildningspaketet "Ny på jobbet"

	2022	2021	2020
Snittbetyg	4,5	4,6	4,5

Antal nya eller förbättrade digitala tjänster

Målvärdet är minst tre digitala tjänster, men Boverket har under året lanserat eller förbättrat 13 digitala tjänster. Vi definierar tjänsterna som genomförda publiceringar av nya eller förbättrade digitala tjänster som har extern åtkomst, dvs till exempel API:er, öppna data, e-tjänster eller interaktiva digitala guider och beräkningshjälpmedel.

Som exempel kan nämnas:

- bidragsansökan för jordbruksstödet
- bidragsansökan för investeringsbidrag allmänna samlingslokaler
- bidragsansökan för förlängning av omsättningsstöden
- ändamålskatalogen
- begreppsbanken.

Tabell 33 Antal nya eller förbättrade tjänster

	2022	2021	2020
Antal	13	11	7

Andel arrangerade konferenser och seminarier som innehåller moment för dialog

Utgångspunkt för resultatindikatorn är att Boverket i samförstånd med myndigheter, kommuner och andra aktörer ska hitta helhetslösningar på komplexa problem. Där ser vi en möjlighet att i större utsträckning, och på ett mer medvetet och strukturerat sätt, använda dialog som ett verktyg i konferenser, seminarier och hearings. Med dialog menar vi att alla deltagare i ett forum har fått möjlighet att utbyta tankar och idéer och resonera kring en specifik fråga. Dialogen bör ske i mindre grupper för att möjliggöra för alla deltagare att komma till tals. Mätningen avgränsas till att gälla konferenser, seminarier och hearings där Boverket är arrangör eller delarrangör. Boverkets traditionella webbseminarier ingår inte.

Boverket har arrangerat eller delarrangerat 16 konferenser, seminarier och hearings under året. I november höll Boverket till exempel för andra året i rad de digitala "Boverksdagarna" som ger mycket utrymme för dialog för deltagarna. På samtliga konferenser hade deltagarna möjlighet att komma till tals och föra dialog, ofta i mindre grupper. Vid fem tillfällen fanns dock bara möjlighet att komma till tals via chatt, vilket inte ger optimala förutsättningar för att föra dialog. Målvärde är att 70 procent av Boverkets konferenser, seminarier och hearings ska innehålla moment för dialog.

Tabell 34 Andel arrangerade konferenser och seminarier som innehåller moment för dialog

	2022	2021	2020
Andel %	100 %	80 %	-

Upprätthålla en certifierbar nivå på Boverkets ledningssystem

I dagsläget är Boverket certifierade inom ledningssystem för miljö. Målet är att hålla en certifierbar nivå för ledningssystemets totalt fyra perspektiv. Boverket arbetar aktivt för att hantera de avvikelser som är kopplade till samtliga perspektiv inom ledningssystemet, och arbetar systematiskt med ständiga förbättringar. Bedömningen är att Boverket ligger på en certifierbar nivå för perspektiven kvalitet och arbetsmiljö och är nära en certifierbar nivå för informationssäkerhet.

Tabell 35 Certifierbar nivå på Boverkets ledningssystem

	2022	2021	2020
Antal	3	3	4

Mått på vårt informationssäkerhetsarbete

Ett konsultföretag har utfört en säkerhetsanalys, Security Health Check, av Boverkets it-miljö baserad på Center for Internet Security (CIS) Controls. Analysen har berört Boverkets it-miljö inklusive klient, server, nätverk och applikation samt tillhörande organisation och regelverk. CIS är en internationell organisation som har tagit fram och förvaltat ett it-säkerhetsramverk lämpligt för företag och verksamheter att följa. Syftet att ge riktlinjer inom vilka områden man ska eller bör fokusera på för att höja eller bibehålla en hög säkerhetsnivå inom sin it-verksamhet.

Skalan för analysen är från noll till fem där fem är högsta mognadsgrad. Boverkets målvärde var satt till 2,3 efter genomförd säkerhetsanalys vid årets slut och resultatet blev 2,47 vilket innebär att Boverket nådde sitt mål för året. 2021 kom en ny version av ramverket för säkerhetsanalysen vilket medfört att jämförelser med snittvärden tidigare år inte är möjliga att göra.

Tabell 36 Mått på Boverkets informationssäkerhetsarbete

	2022	2021	2020
Mognadsgrad	2,47	2,08	-

Källa: CIS

4 Övrig återrapportering

4.1 Anpassning till ökad digitalisering och fler lagkrav

Boverket arbetar ständigt med att förbättra och effektivisera all verksamhet inom myndighetens ansvarsområde, både ur ett kvalitetsperspektiv och ett ekonomiskt perspektiv. Med antalet ökade krav på myndigheten har allt fler resurser krävts för anpassning och lagefterlevnad av dessa krav och en effektiv leverans blir svår att upprätthålla under längre tid.

Anpassningen till den ökade digitaliseringen har inneburit att mer resurser har lagts på långsiktig förvaltning för att upprätthålla aktuell och relevant information. Digitaliseringen har även inneburit utökade krav på upphandling och inköp av system, förvaltning av system samt drift och underhåll av dessa system.

Fler lagkrav påverkar myndigheten så som exempelvis GDPR⁴⁷, lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service⁴⁸ och anpassning till EU-förordningen om en gemensam digital ingång, SDG-förordningen⁴⁹. För att kunna efterleva de ökade lagkraven har resursbehovet av både administration och stödverksamhet väsentligt ökat under året.

Både anpassningen till digitalisering och efterlevnad av fler lagar har lett till att minskade resurser har kunnat läggas på myndighetens kärnverksamhet och därmed påverkat en effektiv leverans.

4.2 Kompetensförsörjning och personalstatistik

Motivation, medarbetarskap, glädje och trivsel är Boverkets starka områden enligt våra medarbetare. Att värna om och utveckla våra interna förutsättningar är centralt för att kunna fullgöra vårt uppdrag på ett effektivt

⁴⁷ Länk till: Webbplatsen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning) <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=celex%3A32016R0679> /Hämtad 2023-02-10. Samt kompletterande nationell lag, lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

⁴⁸ Länk till: Webbplatsen Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102 av den 26 oktober 2016 om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/ALL/?uri=CELEX%3A32016L2102> /Hämtad 2023-02-10.

⁴⁹ Länk till: Webbplatsen Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1724 av den 2 oktober 2018 om inrättande av en gemensam digital ingång för tillhandahållande av information, förfaranden samt hjälp- och problemlösningstjänster och om ändring av förordning (EU) nr 1024/2012. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX%3A32018R1724> /Hämtad 2023-02-10.

och rättssäkert sätt med hög kvalitet och god service. Boverket ska vara en attraktiv arbetsplats där vi trivs, mår bra och utvecklas.

4.2.1 Vår kompetensförsörjning

Boverket är en kunskapsintensiv organisation och arbetet med kompetensförsörjning innebär att vi ska kunna attrahera, rekrytera, introducera, utveckla och behålla kompetenta medarbetare för att säkra vår kompetensförsörjning både på kort och lång sikt. Under året har vi framför allt haft fokus på att utveckla och behålla befintlig personal, bland annat har vi gjort utvecklingssatsningar på ledarskap, medarbetarskap och vår samverkansmodell. Vår bedömning är att vi har en relativt god kompetensförsörjning men att vi fortsatt behöver vidareutveckla vårt arbete med att vara en attraktiv arbetsplats genom att erbjuda en god arbetsmiljö med tillitsfullt ledarskap och kompetensutveckling.

Vårt uppdrag är brett och förändras delvis över tid, vilket medför både möjligheter och utmaningar med kompetensförsörjningen. Vi styrs till viss del av uppdrag med tillfälliga medel vilket även kan vara en utmaning att kompetensförsörja på lång sikt. Vi arbetar aktivt för att säkerställa att vi har rätt kompetens men ser att vi liksom många andra har utmaningar att säkerställa kompetens inom vissa områden, i år har främst kompetens kopplat till energifrågor varit svår att tillgodose. Vårt kontor i Malmö bidrar genom sitt strategiska läge och närhet till lärosäten positivt till vår kompetensförsörjning. Vi ser även att våra möjligheter att tillämpa distansarbete påverkar kompetensförsörjningen på ett positivt sätt.

Under året har 13 tillsvidareanställda slutat sin anställning på egen begäran, varav 6 med anledning av ålderspension. För att anpassa oss till ett lägre förvaltningsanslag framöver har de flesta av vakanserna som uppstått under året inte återbesatts med tillsvidaretjänster utan med tillfälliga och kortsiktiga lösningar i form av konsulter och tidsbegränsade anställningar. I december förhandlades 20 vakanta tillsvidareanställningar bort och gäller från januari 2023. Denna medvetna inriktning har påverkat verksamheten på flera sätt, framför allt ur ett arbetsmiljöperspektiv. Vid utgången av 2022 hade Boverket totalt 265 anställda varav 20 av dessa var tidsbegränsade.

Boverkets medarbetare anser att de har en god kompetens för att genomföra sitt uppdrag och att Boverket erbjuder goda kompetensutvecklingsmöjligheter. Under året har vi inriktat oss på att höja kunskapen inom områden som informationssäkerhet, GDPR, projektkunskap, gestaltad livsmiljö och arbetsmiljö. För nyanställda genomförs särskild introduktionsutbildning inom bland annat förvaltningsrätt, att vara statstjänsteman samt inom området mänskliga rättigheter.

De pågående regeringsuppdragen gällande att ta emot nyanlända arbetsökanden och personer med funktionsnedsättning har varit en utmaning

att tillgodose under pandemin. Boverkets inställning är generellt positiv till att bereda plats för praktikanter men det har inte varit möjligt under året.

4.2.2 Vårt medarbetarskap och ledarskap

Under året har ett program för ledarutveckling avslutats som inleddes 2021. Programmet har utgått ifrån att leda sig själv, att leda andra samt organisationsledning genom kommunikation, innovation, team och tillit. Även projektledarskapet har vidareutvecklats genom coachning och forum för erfarenhetsutbyte. Dialoger om medarbetar- och ledarskap har förts på arbetsplatsträffar i syfte att stärka medarbetarskapet.

4.2.3 Vår arbetsmiljö och hälsa

Vi har genomfört en större medarbetarundersökning under året. Undersökningen visade att medarbetarna på Boverket trivs med sina arbetsuppgifter och upplever att de har ett meningsfullt arbete. De är motiverade, bidrar med ett gott medarbetarskap och känner glädje och trivsel på arbetet. Våra utvecklingsområden ansågs vara våra processer och arbetssätt, värdegrundsarbete samt hälsa och stress. Dessa utvecklingsområden är sedan tidigare identifierade och olika insatser pågår och planeras att fortsätta under nästa år.

Under året har vi fortsatt utveckla vårt systematiska arbetsmiljöarbete på olika sätt. Implementering av nya systemstöd och rutiner har genomförts i syfte att underlätta hanteringen när det gäller riskhantering och anmälan av arbetsskador, tillbud och riskobservationer. Ett antal förebyggande arbetsmiljöinsatser har vidtagits under året. Vi har erbjudit arbetsmiljöutbildningar med skräddarsytt innehåll inom bland annat ergonomi, leda på distans, stresshantering och självledarskap. Genom Boverkets samverkansmodell har våra arbetsmiljödialoger fortsatt att utvecklas.

4.2.4 Vår arbetsplats

I samband med återgången till kontoret efter pandemin uppdaterades Boverkets riktlinjer för distansarbete och nya rutiner togs fram. Som exempel kan nämnas rutiner för hemlån av it-utrustning och arbetsmiljöbidrag för kontorsmöbler eller annan utrustning till hemarbetsplatsen vilket tillsammans går i linje med regeringsuppdraget om att möjliggöra arbete hemifrån.

Sjukfrånvaron har totalt sett under året närmast sig samma nivå som före pandemin. Andelen kvinnor är fortfarande högre än andelen män, vilket motsvarar sjukfrånvarostatistiken i övriga samhället. För att identifiera ohälsosam arbetsbelastning och negativa effekter av det flexibla arbetslivet genomförs regelbundna dialoger mellan medarbetare och chef.

Boverket har tillsammans med flera myndigheter fått regeringsuppdrag att vidta möjliga och lämpliga energibesparingsåtgärder och redovisa

dess månadsvis till Statens energimyndighet. Den första redovisningen gjordes i oktober 2022 tillsammans med uppgifter om köpt el i september 2018. Vi har vidtagit flera åtgärder för att minska energiförbrukningen genom främst information till medarbetare, justeringar i belysning och ventilation. För hela 2022 har energiförbrukningen minskat med 2,5 procent jämfört med 2021 och jämfört med september 2018 med 49 procent.

4.2.5 Personalstatistik

Tabell 37 Antal anställda, medeltal och årsarbetskrafter

	2022	2021	2020
Kvinnor	148	163	166
Män	102	109	112
Medeltal	268	271	278
Årsarbetskrafter	250	254	257

Källa: Arbetsgivarverkets tidsanvändningsstatistik. Medeltal inkluderar tjänstlediga medarbetare. Årsarbetskrafter avser antal anställda omräknat till heltidsarbete. Andel män och kvinnor redovisas utifrån årsarbetskrafter.

Tabell 38 Frisktal

	2022	2021	2020
Kvinnor	65,1	74,1	63,3
Män	70,7	80,6	72,3
Totalt	67,3	76,7	67,0

Källa: Primula. Frisktalet är andelen friska personer av den totala tillgängliga arbetstiden på myndigheten. Med "frisk" avses en person som har haft 0 till maximalt 40 sjukfrånvarotimmar och maximalt 3 sjuktillfällen under året.

Tabell 39 Sjuktal

	2022	2021	2020
Kvinnor	4,1	3,3	3,4
Män	2,3	2,3	2,5
<29 år	1,2	0,4	0,8
30 - 49 år	3,3	3,3	3,5
>50 år	3,6	2,8	2,8
Total sjukfrånvaro	3,4	2,9	3,0
Långtidssjukfrånvaro	47,0	50,5	41,4

Källa: Arbetsgivarverkets tidsanvändningsstatistik. Sjuktalet redovisas i procent av arbetstiden och visar den totala sjukfrånvaron fördelat på kön och ålder. Långtidssjukfrånvaro avser sjukfrånvaro längre än 60 kalenderdagar och redovisas som andel av den totala sjukfrånvaron.

4.3 Medborgar- och myndighetsservice

4.3.1 Svara på remisser

Boverket besvarar årligen ett stort antal remisser. Många av remisserna kommer från SIS och avser standarder inom byggområdet som nyupprättas eller ändras. Dessa remitteras till Boverket för bevakning så att de inte

strider mot myndighetens föreskrifter eller allmänna råd. Boverket tar emot remisser av samtliga standarder inom byggområdet. Antalet departementsremisser har minskat under år 2022 jämfört med år 2021. Efter SIS-remisser utgörs den största andelen remisser av de som kommer från regeringen.

Tabell 40 Totala antalet remisser för hela organisationen

	2022	2021	2020
Summa inkomna remisser	347	385	487
Summa besvarade remisser	339	334	417
- varav departementsremisser	58	69	56

4.3.2 Svara på frågor

Boverket besvarade totalt 16 280 frågor under året. Av dessa var 7 630 telefonfrågor och 8 650 frågor via e-post. En stor andel av dessa frågor besvaras av Boverkets svarstjänst. Frågor kommer från kommuner, företag, myndigheter och enskilda personer.

Antalet frågor har fortsatt minska även under 2022. Minskning har skett på de flesta frågeområden men frågor om klimatdeklarationer som fortsatt är ett nytt område har ökat. De vanligaste frågorna handlar om energideklarationer, stöd och bidrag, detaljplaner, lov och byggande, Boverkets byggregler och energi. Frågor om stöd och bidrag var fortsatt högt i början av året, främst på grund av omsättningsstödet till enskilda näringsidkare. Beställningar och frågor om energideklarationer har minskat på grund av förbättringar på webbplatsen. Förtydligandet på Boverkets webbplats som genomfördes under 2021 har ytterligare underlättat för de som söker svar på sin fråga. Uppdatering av information och frågor och svar på webbplatsen sker löpande baserat på de frågor som kommer in via andra kanaler.

Tabell 41 Totala antalet frågor till myndigheten via telefon och e-post

	2022	2021	2020
Frågor via telefon	7 630	9 800	13 600
Frågor via e-post	8 650	10 600	11 500
Totalt	16 280	20 400	25 100

4.4 Effektivt arbetssätt

4.4.1 Boverkets ledningssystem - vårt arbetssätt

Boverket är certifierade inom ledningssystem för miljö enligt ISO 14001. Målet är att hålla en certifierbar nivå för hela det integrerade ledningssystemet som består av perspektiven kvalitet, miljö, arbetsmiljö och informationssäkerhet. Att hålla en certifierbar nivå innebär att Boverket arbetar systematiskt med dessa perspektiv och med ständiga förbättringar. Ledningssystemet som helhet bedöms hålla certifierbar nivå år 2022.

4.4.2 Intern digitalisering

Restriktionerna under pandemin har gett beständiga effekter på interna arbetssätt och har medfört ett ökat behov av moderna, effektiva och säkra digitala lösningar för samarbete och kommunikation, vilket i viss utsträckning påverkat inriktning och fokus för intern digitalisering under året. En ny digital plattform för samarbete och kommunikation har införts. Anskaffningen har genomförts med utgångspunkt i det arbete som arbetsgruppen Digital samarbetsplattform för offentlig sektor, dSam⁵⁰ har genomfört. Boverket har medverkat med en representant i projektet. Funktioner för videomöten, chatt och digital whiteboard har lanserats.

Arbetet med en övergång till digital hantering av akter har fortsatt och samtliga verksamhetsprocesser som hanteras i myndighetens ärende- och dokumenthanteringssystem är nu digitala.

Ett systemstöd har anskaffats för att uppnå en mer effektiv och överskådlig projekt- och personalplanering. Förberedande aktiviteter för ett införande har genomförts och systemet planeras att tas i drift under första kvartalet kommande år. En ny tjänst för medarbetarenkäter har införts under året. Systemet ger direkt återkoppling och förslag på förbättringsåtgärder utifrån respondenternas svar. Ett verktyg för digital signering av dokument är sedan tidigare etablerat och användningen har under året utökats inom myndigheten för bland annat löneprocessen, för avtal om distansarbete och för medgivande för fotopublicering. Ett verktyg för digital maskning av dokument har införts för att effektivisera hanteringen vid begäran om utlämnande av allmän handling.

En teknisk lösning för central administration av myndighetens mobiltelefoner har införts. Lösningen effektiviserar hanteringen, stärker säkerheten och gör det möjligt att erbjuda medarbetarna olika typer av mobila appar för säker åtkomst till myndighetens informationsresurser direkt från mobiltelefoner och surfplattor. Ett nytt systemstöd har införts för rapportering av avvikelser, förbättringar, it-incidenter, riskobservation, tillbud och arbetsskador. En fortsatt intern digitalisering och ett framväxande mobilt arbetssätt medför också ökade risker. Under året har därför flera åtgärder inom informations- och it-säkerhetsområdet genomförts.

4.5 Intern styrning och kontroll

Boverkets ledningssystem utgör ett stort stöd i arbetet med den interna styrningen och kontrollen. En ny riktlinje för intern styrning och kontroll

⁵⁰ Länk till. Webbplatsen Digital samarbetsplattform – det finns lämpliga och lagliga alternativ för offentlig sektor - eSamverka, <https://www.esamverka.se/aktuellt/nyheter/nyheter/2021-11-18-digital-samarbetsplattform---det-finns-lampliga-och-lagliga-alternativ-for-offentlig-sektor.html> /Hämtad 2023-02-10.

har beslutats under året där ledningssystemets fyra perspektiv är grundläggande:

- kvalitet
- arbetsmiljö
- informationssäkerhet
- miljö.

Ledningen har under året haft en genomgång av ledningssystemet för att säkerställa att systemet stödjer verksamheten på rätt sätt.

Chefernas intygande

Inom organisationen bedrevs intern styrning och kontroll av chefer på olika nivåer i enlighet med arbetsordningen. Enhetschefer och avdelningschefer har för sitt ansvarsområde lämnat ett intygande om att den interna styrningen och kontrollen är betryggande.

Avvikelser, incidenter, tillbud och förbättringsförslag

Under året infördes ett nytt system för rapportering av avvikelser, it-incidenter, riskobservationer, tillbud, arbetsskador och förbättringsförslag. Systemet ska underlätta rapporteringen och hanteringen av de händelser som inträffat samt förhindra att problem och olyckor uppstår samt skydda mot ohälsa. Anställda hjälps åt att förbättra och utveckla verksamheten och delar med sig av förbättringsförslag via systemet.

4.5.1 Riskhantering

All riskhantering på Boverket utgår ifrån de fyra perspektiv som ingår i ledningssystemet. Boverkets riskhantering genomförs inom flera områden av verksamheten:

- integrerat i verksamhetsplaneringen
- pågående verksamhet på enheter och avdelningar
- arbetsmiljö på enheter och avdelningar
- processer
- förvaltningsorganisation för system
- enskilda projekt.

Alla identifierade risker utgör en grund för den övergripande riskanalysen för Boverket där väsentliga risker identifieras.

Väsentliga risker

Myndigheten har identifierat sju väsentliga risker där åtgärder genomförts under året för att begränsa eller eliminera riskerna. Mest tid har lagts på åtgärder för att minska risken för en it-incident i vår it-miljö och att vi saknar rätt kompetens vid rätt tillfälle i vår verksamhet.

- Att innovativt utforskande och lärande tankesätt/arbetssätt uteblir.
- Att vi saknar rätt kompetens vid rätt tillfälle i vår verksamhet.
- Att kraftiga, snabba omprioriteringar sker i vår verksamhet.
- Att samverkan med andra myndigheter minskar för en faktisk incident i vår it-miljö.
- Att det inkommer ytterligare krisrelaterade stöd under året samtidigt som vi byter plattform.
- Otillräckliga kontrollfunktioner vid utbetalning av stöd.
- Att implementering av nya lagkrav riskerar leda till förseningar på övriga mål och uppgifter.

Under året har en särskild insats genomförts för att ännu bättre arbeta på ett säkert och effektivt sätt med Boverkets riskhantering. Ett nytt arbetsätt införs under 2023.

4.5.2 Internrevisionens uppdrag och resultat

Internrevisionens uppdrag innebär att objektivt och oberoende granska och lämna förslag till förbättringar av myndighetens arbete med intern styrning och kontroll. Uppdragen utförs med stöd av myndighetsförordningen (2007:515), internrevisionsförordningen (2006:1228) och förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. Internrevisionen följer även Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd och The Institute of Internal Auditors (IIA:s) internationella riktlinjer för yrkesmässigt utförande av internrevisionen (IIA standarder) och IIA:s yrkesetiska kod.

Ett mer omfattande arbete har genomförts under 2022 i form av uppföljning av de av generaldirektörens tidigare beslut föranledda av internrevisionens granskningar, åren 2014–2022. Uppföljningen påvisade att ett större antal åtgärder inte hade avslutats enligt beslutad handlings- och tidsplan. Åtgärder som inte har genomförts finns dokumenterade. Dialog har genomförts med verksamheten där överenskommelser gjorts med linjechefer om återstående åtgärder. Dessa åtgärder ska då redovisas i kommande tertialredovisningar.

Utöver ovan nämnda har internrevisionen genomfört följande uppdrag under det gångna året.

- Traditionell granskning av Uppdragsavdelningen avslutades och redovisades för ledningsgruppen våren 2022.
- På begäran från verksamheten har insatser genomförts i mindre omfattning inom olika områden samt introduktionsutbildning för nyanställda.

- Operativt arbete för att upprätta kraven enligt Visselblåsarlagen tillsammans med verksjurister, vilket bland annat inneburit upprättande av extern kanal, flödesplan, mallar för statistik och utkast till styrande dokumentation.

För att internrevisionen ska upprätthålla objektivitet och oberoende, enligt förordningskrav, beslutades att funktionen inte deltar i operativt arbete kopplat till Visselblåsarfunktionen.

5 Finansiell redovisning

5.1 Resultaträkning

Resultaträkning (tkr)

	not	2022	2021
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	348 470	343 234
Intäkter i garantiverksamhet	2	71 964	45 766
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	3	1 851	2 021
Intäkter av bidrag	4	16 813	16 425
Finansiella intäkter	5	19 374	21
Summa Verksamhetens intäkter		458 472	407 466
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	6	-228 564	-228 248
Kostnader för lokaler		-14 829	-13 563
Kostnader i garantiverksamhet	7	372	569
Övriga driftskostnader		-122 902	-119 952
Finansiella kostnader	8	-103	7
Avskrivningar		-10 607	-3 837
Summa Verksamhetens kostnader		-376 633	-365 024
Verksamhetsutfall		81 839	42 442
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	9	2 542	36
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-2 542	-36
Saldo Uppbördsverksamhet		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		9 093 431	8 668 354
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	10	185 117	661 387
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		0	620
Lämnade bidrag	11	-9 279 907	-9 327 907
Saldo Transfereringar		-1 359	2 454
Årets kapitalförändring	12	80 480	44 896

5.2 Balansräkning

Balansräkning (tkr)

	not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	13		
Balanserade utgifter för utveckling		37 384	28 753
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		2 480	2 789
Summa Immateriella anläggningstillgångar		39 864	31 542
Materiella anläggningstillgångar	14		
Förbättringsutgifter på annans fastighet		370	670
Maskiner, inventarier, installationer m.m.		1 426	2 529
Summa Materiella anläggningstillgångar		1 796	3 199
Finansiella anläggningstillgångar	15		
Andra långfristiga fordringar		11 225	11 390
Summa Finansiella anläggningstillgångar		11 225	11 390
Kortfristiga fordringar	16		
Kundfordringar		43	45
Fordringar hos andra myndigheter		10 420	11 052
Övriga kortfristiga fordringar		4 025	5 371
Summa Fordringar		14 488	16 468
Periodavgränsningsposter	17		
Förutbetalda kostnader		9 585	5 388
Upplupna bidragsintäkter		582	0
Övriga upplupna intäkter		229	0
Summa Periodavgränsningsposter		10 396	5 388
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	18	-7 935	-25 437
Summa Avräkning med statsverket		-7 935	-25 437
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		113 559	130 278
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		2 436 237	2 376 257
Summa Kassa och bank		2 549 795	2 506 535
SUMMA TILLGÅNGAR		2 619 631	2 549 085
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital	19		
Statskapital		30 000	20 494
Balanserad kapitalförändring		2 301 386	2 256 490
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		80 480	44 896
Summa Myndighetskapital		2 411 866	2 321 880
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	20	241	150
Avsättningar för garantier	21	102 911	128 121
Övriga avsättningar	22	2 177	2 017
Summa Avsättningar		105 329	130 288
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	23	21 035	14 586
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		10 583	10 722
Leverantörsskulder		37 335	40 652
Övriga kortfristiga skulder	24	3 758	4 046
Summa Skulder m.m.		72 711	70 007
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	25	21 702	22 238
Oförbrukade bidrag	26	8 023	4 673
Summa Periodavgränsningsposter		29 725	26 911
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		2 619 631	2 549 085
Ansvarsförbindelser			
Övriga ansvarsförbindelser		inga	inga

5.3 Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag (tkr), se not 27

Anslag (ramanslag)	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl.brev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter 1/1 - 31/12 2022	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg							
09 4:5 ap 7 Invstöd till hyresbostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarkn.	371 522	280 500			652 022	-186 086	465 936
09 4:5 ap 10 Invstöd. äldreområdet	10 120	710 000			720 120	-412 770	307 350
Summa utgiftsområde 9	381 642	990 500			1 372 142	-598 856	773 287
Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid							
17 1:5 ap 1 Icke-statliga kulturlokaler	3 211	9 852		-3 211	9 852	-9 247	605
17 13:2 ap 1 Organisationsbidrag		64 980			64 980	-64 699	281
17 13:2 ap 4 Allmänna samlingslokaler	496	28 382		-496	28 382	-27 560	822
17 13:2 ap 5 Verksamhetsutveckling	535	18 802		-535	18 802	-18 443	359
Summa utgiftsområde 17	4 242	122 016		-4 242	122 016	-119 949	2 067
Utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik							
18 1:2 ap 1 Omstrukt komm bostadsföretag	8 580	12 500		-8 580	12 500	-884	11 616
18 1:3 ap 1 Stöd ordna bostad	38 555	39 000		-38 555	39 000	-440	38 560
18 1:3 ap 2 Stöd till byggemaskiner	2 400	4 000		-2 400	4 000	-1 064	2 936
18 1:4 ap 1 Förvaltningskostnader	22 870	316 330		-13 342	325 857	-316 172	9 686
18 1:4 ap 2 It-infrastruktur för stödadm	9 506				9 506	-9 506	
18 1:7 ap 1 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus	17 402	39 000		-17 402	39 000	-14 260	24 740
18 1:7 ap 2 Stöd till utemiljöer i vissa bostadsområden	7 362			-7 362			
18 1:7 ap 4 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus, RRF	200 160	265 000		-200 160	265 000	-265 000	
18 1:7 ap 5 Energieffektivisering av flerbostadshus		1 177 000			1 177 000	-821 220	355 780
18 1:8 ap 2 Invstöd för anordn. av hyresbostäder och bostäder för studerande RRF		1 100 000			1 100 000	-1 100 000	
18 1:8 ap 3 Invstöd för anordn. av hyresbostäder och bostäder för studerande	86 223	6 039 000		-86 223	6 039 000	-4 122 368	1 916 632
18 1:9 ap 1 Radonåtgärder	1 567			-1 567			
18 1:10 ap 1 Innovativt och hållbart byggande	18 439			-18 439			
Summa utgiftsområde 18	413 063	8 991 830		-394 030	9 010 863	-6 650 912	2 359 951
Utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård							
20 1:18 ap 1 Stöd till gröna och trygga samhällen	1 334	200 000		-1 334	200 000	-156 897	43 103
Utgiftsområde 21 Energi							
21 1:2 ap 4 Byggnaders energiprestanda		13 000			13 000	-13 000	

Anslag (ramanslag)	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl.brev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter 1/1 - 31/12 2022	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel							
23 1:17 ap 8 Landsbygdsstöd - Krisstöd			1 610 013		1 610 013	-1 587 764	22 249
Utgiftsområde 24 Näringsliv							
24 1:23 ap 1 (2021) Stöd till enskilda näringsidkare	11 804 336			-11 654 336	150 000		150 000
24 1:25 ap 1 Stöd till enskilda näringsidkare		520 000			520 000	-275 974	244 026
24 1:26 ap 1 Omsättningsstöd till handelsbolag		80 000			80 000	-41 079	38 921
24 1:26 ap 1 (2021) Stöd till handelsbolag	2 173 344			-2 153 344	20 000		20 000
24 01:27 ap 1 (2021) Tillfälligt stöd hyreskostnader vissa företag	197 432			-197 432			
24 1:27 ap 3 Tillfälligt stöd hyreskostnader vissa företag	7 809 134			-7 783 134	26 000	-7 165	18 835
Summa utgiftsområde 24	21 984 247	600 000		-21 788 247	796 000	-324 219	471 781
Summa Anslag	22 784 528	10 917 346	1 610 013	-22 187 852	13 124 035	-9 451 597	3 672 437

Redovisning mot inkomstitlar (tkr), se not 28

Inkomstittel	Inkomster
Övriga inkomster, 2811 113	1 487
Inkomster, 2127 005	1 056
Summa inkomstitlar	2 542

Redovisning av beställningsbemyndigande (tkr), se not 29

Anslag	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år			
				2023	2024	2025	2026-
09 4:5 ap 7 Invstöd till hyresbostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarkn.	336 000	402 018	285 482	189 038	73 416	19 112	3 916
09 4:5 ap 10 Invstöd, äldreområdet	864 000	745 671	638 235	422 622	164 131	42 727	8 754
17 1:5 ap 1 Icke-statliga kulturlokaler	11 000	8 991	8 035	3 248	4 788		
17 13:2 ap 4 Allmänna samlingslokaler	30 000	27 083	26 985	23 783	2 729	474	0
17 13:2 ap 5 Verksamhetsutveckling	10 000	9 198	8 435	3 330	3 501	1 604	
18 1:2 ap 1 Omstrukt komm bostadsföretag	12 500	4 700	4 700	4 700			
18 1:7 ap 4 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus, RRF	1 315 000	62 997	100 000	100 000			
18 1:7 ap 5 Energieffektivisering av flerbostadshus	500 000		1 043 852	218 767	801 435	23 649	
Summa 18 1:7 Energieffektivisering av flerbostadshus	1 815 000	62 997	1 143 852	318 767	801 435	23 649	
18 1:8 ap 2 Invstöd för anordn. av hyresbostäder och bostäder för studerande RRF	900 000		1 900 000	1 900 000			
18 1:8 ap 3 Invstöd för anordn. av hyresbostäder och bostäder för studerande	8 400 000	9 125 535	7 330 195	2 387 500	3 451 076	1 208 300	283 320
Summa 18 1:8 Invstöd för anordn. av hyresbostäder och bostäder för studerande	9 300 000	9 125 535	9 230 195	4 287 500	3 451 076	1 208 300	283 320
Summa bemyndigande	12 378 500	10 386 192	11 345 919	5 252 988	4 501 075	1 295 866	295 990

Redovisning av äldre beställningsbemyndigande (tkr), se not 30

Anslag	Tilldelat budgetår	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtagandenas fördelning per år			
				2023	2024	2025	2026-
18 1:4 ap 1 Förvaltningskostnader	År 2020	6 000					
18 1:7 ap 1 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus	År 2018	69 988	54 434	9 680	29 565	7 351	7 838
20 1:18 ap 1 Stöd till gröna och trygga samhällen	År 2021	188 547					
Summa äldre bemyndigande		264 535	54 434	9 680	29 565	7 351	7 838
Totalt beställningsbemyndigande	12 378 500	10 650 727	11 400 353	5 262 668	4 530 640	1 303 217	303 828

Anslagsredovisning (forts.)

Finansiella villkor (tkr)

Anslag	Finansiella villkor	Villkor	Utfall
09 4:5 ap 10 Invstöd. äldreområdet			
1 000 tkr får användas för handläggning av ärenden		1 000	906
17 1:5 ap 1 Icke-statliga kulturlokaler			
Högst 300 tkr får användas för administrativa kostnader		300	276
17 13:2 ap 1 Organisationsbidrag			
9 980 tkr får användas till riksorganisationers informations- och rådgivningsverksamhet samt verksamhet i anslutning till ansökningar		9 980	9 980
Högst 1 500 tkr får användas till administrativa kostnader		1 500	1 219
17 13:2 ap 4 Allmänna samlingslokaler			
Högst 1 170 tkr får användas för administrativa kostnader		1 170	1 026
17 13:2 ap 5 Verksamhetsutveckling			
Högst 1 250 tkr får användas för administrativa kostnader		1 250	1 116
18 1:2 ap 1 Omstrukt komm bostadsföretag			
Högst 1 000 tkr får användas för Boverkets kostnader för att administrera stöden.		1 000	884
18 1:4 ap 1 Förvaltningskostnader			
Disponibel anslagskredit.		9 239	
Disponibel räntekontokredit.		6 000	
Disponibel låneram.		35 000	21 035
10 000 tkr får användas för att utveckla arbetet inom byggsektorn med omställning till cirkulär ekonomi		10 000	6 452
5 000 tkr får användas för arbete med införandet av gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan och tillämpning av klimatdeklarationer		5 000	5 000
3 000 tkr för arbete med revidering av EU:s förordning om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter och i arbetet med ramverk för harmoniserade tekniska specifikationer		3 000	2 762
2 000 tkr får användas för administration av omsättningsstöd till enskilda näringsidkare och handelsbolag		2 000	1 870
18 1:7 ap 1 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus			
Högst 4 500 tkr av ap 1, 4 och 5 får användas för Boverkets kostnader för att administrera stöden.		1 000	1 000
18 1:7 ap 4 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus, RRF			
Högst 4 500 tkr av ap 1, 4 och 5 får användas för Boverkets kostnader för att administrera stöden.		2 000	2 000
18 1:7 ap 5 Energieffektivisering av flerbostadshus			
Högst 4 500 tkr av ap 1, 4 och 5 får användas för Boverkets kostnader för att administrera stöden.		1 500	995
18 1:8 ap 2 Invstöd för anordn. av hyresbostäder och bostäder för studerande RRF			
Högst 7 500 tkr av ap 2 och 3 får användas för Boverkets kostnader för att administrera stöden.		2 050	2 050
18 1:8 ap 3 Invstöd för anordn. av hyresbostäder och bostäder för studerande			
Högst 7 500 tkr av ap 2 och 3 får användas för Boverkets kostnader för att administrera stöden.		5 450	4 779
1 769 000 tkr får användas efter beslut av regeringen		1 769 000	
20 1:18 ap 1 Stöd till gröna och trygga samhällen			
Högst 2 000 tkr får användas för Boverkets kostnader för att administrera stöden.		2 000	1 772
21 1:2 ap 4 Byggnaders energiprestanda			
Disponibel anslagskredit.		650	
23 1:17 ap 8 Landsbygdsstöd - Krisstöd			
Högst 3 000 tkr får användas för administrativa kostnader		3 000	2 152

5.4 Tilläggsupplysningar och noter

Tilläggsupplysningar och noter (tkr)

Upplysningar för jämförelseändamål

En anpassning av verksamheten påbörjades inför avisering om lägre anslagsnivåer (förvaltningsanslaget) inför perioden 2023–2025. Det har påverkat myndigheten på så vis att Boverket har valt att inte återbesätta vakanser och pensionsavgångar, vilket inneburit att myndigheten i slutet av 2022 förhandlade bort 20 tjänster.

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag förutom vad gäller resultaträkningens uppställningsform. Intäkter och kostnader i garantiverksamhet har fått egna poster och dess belopp har dragits bort från posterna Intäkter av avgifter och andra ersättningar respektive Övriga driftkostnader. Beloppen är inte justerade efter tusenkronorsavrundning.

Avgiftsintäkter

Enligt regeringsbeslut N95/2193 den 30 november 1995 bemyndigar regeringen Boverket att ta ut avgifter för sådana varor och tjänster som avses i 4 § första stycket avgiftsförordningen utan hinder av andra stycket samma paragraf. Garantiverksamheten regleras av Förordning om utlåning och garantier (2011:211). Intäkterna disponeras av Boverket.

Likvida medel/betalningar

Boverket har två betalningsflöden, räntebärande och icke räntebärande. Anslagsposterna inom anslaget 1:4 Boverket för utgiftsområde 18 är räntebärande. Övriga anslag är icke räntebärande.

Värdering av fordringar och skulder

Värdering av fordringar och skulder görs till bokfört belopp. Fordringarna har upptagits till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Periodavgränsningsposter

Som periodavgränsningspost bokförs belopp på minst 50 tkr.

Värdering av anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk med ett anskaffningsvärde på minst 25 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd på tre år eller längre definieras som anläggningstillgångar.

Objekt som har ett naturligt samband och vars sammanlagda anskaffningsvärde uppgår till minst 25 tkr klassificeras även de som en anläggningstillgång.

Egenutvecklade IT-system bokförs som immateriella anläggningstillgångar om anskaffningsvärdet uppgår till minst 500 tkr.

Förbättringsutgifter på annans fastighet bokförs som anläggningstillgång om utgiften uppgår till minst 250 tkr.

Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Egenutvecklade programvaror (IT-system)	5 år
Övriga programvaror	3 år
Förbättringsutgifter annans fastighet	5 år
Datorer	3 år
Maskiner och Bilar	5 år
Möbler	5 år

Sjukfrånvaro

Uppgifterna om sjukfrånvaro redovisas i resultatredovisningen under 3.2.5 Personalstatistik.

Uppgifter om rådsledamöter och ledande befattningshavare

Utbetald ersättning till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter eller i svenska eller utländska aktiebolag, enligt 7 kapitlet 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag.

	(tkr)
Anders Sjelvgren, GD	1 356
Charlotte Brogren (5/5 -)	
- Rådsledamot i Statens energimyndighets insynsråd	- Styrelseledamot i OrganoClick AB
- Rådsledamot i Bolagsverkets insynsråd	- Styrelseordförande i OO Software AB
- Styrelseordförande i HMS Networks AB	- Styrelseledamot i Alimak Group Management AB
- Styrelseordförande i Avassa Systems AB	- Styrelseordförande i Bipon AB
- Styrelseledamot i SEEL Swedish Electric Laboratory AB	
Anna Broman (- 30/4)	2
- Styrelsesuppleant i Näringslivets regelnämnd NNR AB	
Catarina Deremar	6
- Styrelsesuppleant i Stahres i Tierp AB	
Anders Holmestig	6
- Styrelsesuppleant i Lena Holmestig Kommunikation AB	- Styrelseledamot i Fastighetsägarna Sverige AB
Emma Hult	6
- Styrelseledamot i F&S Lokaler i Jönköping AB	- Styrelseledamot i Junehem AB
Marie Linder	4
- Styrelseordförande i Boinstitutet i Sverige AB	- Styrelseordförande i Råd och Rön AB
Johan Löfstrand	4
- Rådsledamot i Länsstyrelsen i Östergötlands insynsråd	- Styrelseledamot i Sveriges Allmännyttan AB
- Styrelseledamot i Tekniska verken i Linköping AB	
Lena Neij	4
- Styrelsesuppleant i Neij & Lindberg AB	- Styrelsesuppleant i Dr Hans Neij Patentbyrå AB
Anders Nordstrand	4
- Styrelsesuppleant i Utvecklingsstrategerna i Stockholm AB	- Styrelseordförande i SABO Förlags AB
- Styrelseledamot i Sustainable Innovation i Sverige AB	- Styrelsesuppleant i Madeleine Sjöstrand AB
Tobias Olsson	6
- Styrelseledamot i Sveriges Arkitekters ArkitektService AB	- Styrelseledamot i Arkitektur Förlag AB
Larry Söder	4
- Rådsledamot i Statens energimyndighets insynsråd	- Styrelseledamot i Pertinax Holding AB
Anne-Marie Qvarfort (- 30/4)	2
- Rådsledamot i Myndigheten för yrkeshögskolans insynsråd	

Not 1 Intäkter av anslag

	2022	2021
Redovisat mot anslag under året enligt anslagsutfall	348 660	343 421
Anslagsavräknad semesterlöneskuld intjänad t o m 2008	-191	-187
Summa anslag	348 470	343 234

Anslagsavräkning av semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 är gjord enligt övergångsbestämmelsen till 12 § anslagsförordningen.

Not 2 Intäkter i garantiverksamhet

	2022	2021
Fakturerade garantiavgifter/premier	44 607	68 162
- varav riskpremie	40 178	63 464
Ofakturerade garantiavgifter/premier	2 147	-1 612
Förändring av risker i garantier	25 210	-20 785
Summa intäkter i garantiverksamhet	71 964	45 766

Fakturerade premier är lägre 2022 då två stora garantier, där riskpremierna tillsammans uppgick till 18 350 tkr, tecknades under 2021. Avsättningar för risker minskade med 25 210 tkr 2022, se not 21.

Not 3 Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2022	2021
Enligt 4 § avgiftsförordningen		
Försäljning av publikationer	1	21
Kurs- och konferensavgifter	265	
Konsultuppdrag		31
	266	51
Övriga intäkter		
Övrigt	1 585	1 970
Summa intäkter av avgifter och andra ersättningar	1 851	2 021

Konferensverksamheten startade igen under 2022, efter att ha legat nere på grund av pandemin. Inga konferenser hölls under år 2021. Försäljning av publikationer har sjunkit för att upphöra under 2022.

Not 4 Intäkter av bidrag

	2022	2021
Statliga myndigheter	14 478	15 177
Övriga	2 335	1 247
Summa intäkter av bidrag	16 813	16 425

Not 5 Finansiella intäkter

	2022	2021
Ränteintäkter avseende räntekonto i Riksgäldskontoret	808	
Ränteintäkter avseende tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	18 536	
Övriga finansiella intäkter	30	21
Summa finansiella intäkter	19 374	21

Not 6 Kostnader för personal

	2022	2021
Boverkets lönekostnader	-144 389	-145 034
- varav arvoderade	-162	-152
Övriga personalkostnader samt avgifter enligt lag och avtal	-84 175	-83 215
Summa kostnader för personal	-228 564	-228 248

Not 7 Kostnader i garantiverksamhet

	2022	2021
Återvunna förluster regresser	2 684	2 801
Förändring skade- och regressfordringar	-618	-516
Konstaterade förluster	-2 063	-2 285
Förändring befarade förluster	369	569
- varav återförd nedskrivning vid konstaterad förlust	2 063	2 285
Summa kostnader i garantiverksamhet	372	569

Not 8 Finansiella kostnader

	2022	2021
Räntekostnader avseende räntekonto i Riksgäldskontoret		50
Räntekostnader avseende lån i Riksgäldskontoret	-95	
Övriga räntekostnader	-1	-35
Övriga finansiella kostnader	-7	-7
Summa finansiella kostnader	-103	7

Det omvända beloppet, 50 tkr, på raden *Räntekostnader avseende räntekonto i Riksgäldskontoret* kommer från återbetalning av räntebärande anslag avseende budgetåret 2018. Under 2022 lämnade vi nollräntan, vilket påverkade räntekostnader- och intäkter.

Not 9 Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras

	2022	2021
Återkrav av lämnade bidrag där anslaget är avslutat	1 484	
Ränta på återkrav av lämnade bidrag	0	31
Marknadsmässig avgift kreditgarantier	1 056	
Övriga återkrav	2	5
Summa intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	2 542	36

Not 10 Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag

Statens energimyndighets solcellsstöd utbetalades med 185 117 tkr 2022 jämfört med 662 060 tkr 2021.

Not 11 Lämnade bidrag

	2022	2021
Statliga myndigheter	-1 485	-48 431
Statliga bolag	-586	
Kommuner och regioner	-149 211	-293 624
Andra EU-länder		-620
Övriga länder och internationella organisationer	-287	
Ideella organisationer och stiftelser	-384 187	-246 519
Privata företag	-7 443 073	-7 306 754
Enskilda personer	-138 694	-309 936
Allmännyttan	-1 162 384	-1 122 023
Summa lämnade bidrag	-9 279 907	-9 327 907

Not 12 Årets kapitalförändring

	2022	2021
Kreditgarantier för ny- och ombyggnad, inkl Avlösen av kommunal borgen	87 068	42 442
Avskrivningar anläggningar utan lån	-5 600	
Avslutade erhållna bidrag	371	
Återkrav av lämnade bidrag där anslaget inte är avslutat	-1 359	2 454
Summa årets kapitalförändring	80 480	44 896

Not 13 Immateriella anläggningstillgångar

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Balanserade utgifter för utveckling</i>		
Ingående anskaffningsvärde	46 983	20 086
Tillkommande tillgångar	16 723	26 896
- varav under året övertagna anläggningar	1 905	
Akkumulerat anskaffningsvärde	63 705	46 983
Ingående avskrivningar	-18 229	-17 290
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-7 258	-939
Under året övertagna avskrivningar	-834	
Akkumulerade avskrivningar	-26 321	-18 229
Bokfört värde	37 384	28 753
<i>Rättigheter och andra immateriella tillgångar</i>		
Ingående anskaffningsvärde	19 440	19 440
Tillkommande tillgångar	1 274	
Akkumulerat anskaffningsvärde	20 714	19 440
Ingående avskrivningar	-16 652	-14 994
Årets avskrivningar	-1 583	-1 658
Akkumulerade avskrivningar	-18 234	-16 652
Bokfört värde	2 480	2 789

Boverket övertog under året anläggningen Segregationsbarometern från Delegationen mot segregation. Efter värdering gjordes en nedskrivning med 471 tkr.

Not 14 Materiella anläggningstillgångar

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Förbättringsutgifter på annans fastighet</i>		
Ingående anskaffningsvärde	8 099	8 099
Akkumulerat anskaffningsvärde	8 099	8 099
Ingående avskrivningar	-7 429	-7 130
Årets avskrivningar	-300	-300
Akkumulerade avskrivningar	-7 729	-7 429
Bokfört värde	370	670
<i>Maskiner, inventarier, installationer m.m.</i>		
Ingående anskaffningsvärde	21 898	20 575
Tillkommande tillgångar	364	1 323
Utrangering och försäljning	-33	
Akkumulerat anskaffningsvärde	22 230	21 898
Ingående avskrivningar	-19 370	-18 429
Årets avskrivningar	-1 467	-940
Utrangering och försäljning	33	
Akkumulerade avskrivningar	-20 804	-19 370
Bokfört värde	1 426	2 529

Not 15 Finansiella anläggningstillgångar

	2022-12-31	2021-12-31
Ofakturerade garantiavgifter/premier	7 562	5 415
- varav förväntas regleras nästa år	1 095	988
Regress Kreditgarantier, ack skador	124 968	129 419
Regress Kreditgarantier, ack återbetalningar	-33 150	-32 855
Regress Kreditgarantier, ack avskrivning	-4 124	-4 124
Regress Kreditgarantier, ack värdereglering	-84 031	-86 464
Saldo Regress Kreditgarantier	3 664	5 975
Bokfört värde	11 225	11 390

Not 16 Kortfristiga fordringar

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Kundfordringar</i>	43	45
Kundfordringar, inhemska kunder	43	47
Kundfordringar, utländska kunder	0	0
Kundfordringar, garantipremier		-3
<i>Fordringar hos andra myndigheter</i>	10 420	11 052
Kundfordringar, statliga	556	323
Skattekonto		35
Övriga fordringar	23	164
Mervärdeskattefordran	9 841	10 530
<i>Övriga kortfristiga fordringar</i>	4 025	5 371
Uppbördsfordringar	389	389
Återkrav lämnade bidrag	3 635	4 879
Negativ lön	0	48
Diverse fordringar		55
Bokfört värde	14 488	16 468

Not 17 Periodavgränsningsposter

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Förutbetalda kostnader</i>	9 585	5 388
Förutbetalda hyror	1 492	1 379
Övriga förutbetalda kostnader	8 093	4 009
<i>Upplupna bidragsintäkter</i>	582	
<i>Upplupna avgiftsintäkter</i>	229	
Bokfört värde	10 396	5 388

Not 18 Avräkning med statsverket

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Uppbörd</i>		
<i>Ingående balans</i>	-389	-389
Redovisat mot inkomsttitel 2811 113	-1 487	-36
Redovisat mot inkomsttitel 2127 005	-1 056	
Uppbördsmedel som betalats i icke räntebärande flöde	2 542	36
<i>Fordringar avseende uppbörd</i>	-389	-389
<i>Anslag i icke räntebärande flöde</i>		
<i>Ingående balans</i>	8 709 917	155
Redovisat mot anslag	9 125 920	8 707 627
Transfereringar m.m. som betalats i icke räntebärande flöde	415	2 135
<i>Fordringar avseende anslag i icke räntebärande flöde</i>	17 836 252	8 709 917
<i>Anslag i räntebärande flöde</i>		
<i>Ingående balans</i>	-32 376	-30 169
Redovisat mot anslag	325 677	324 641
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-316 330	-347 583
Återbetalning av anslagsmedel	13 342	20 736
<i>Skulder avseende anslag i räntebärande flöde</i>	-9 686	-32 376
<i>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>		
<i>Ingående balans</i>	191	377
Redovisat mot anslag under året enligt	-191	-187
<i>Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag</i>		191
<i>Övriga fordringar på statens centralkonto</i>		
<i>Ingående balans</i>	-8 702 779	-100 096
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	257 769	860 838
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-9 386 144	-9 461 350
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	-2 957	-2 171
<i>Övriga fordringar på statens centralkonto</i>	-17 834 111	-8 702 779
Summa Avräkning med statsverket	-7 935	-25 437

Not 19 Myndighetskapi

Förändring av myndighetskapi	Statskapital	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2021			2 256 490	44 896	2 301 386
Rättelser	20 494	2 930	-2 930		20 494
Ingående balans 2022	20 494	2 930	2 253 560	44 896	2 321 880
Föregående års kapitalförändring		2 454	42 442	-44 896	
Anslagsfinansierad anläggning	9 506				9 506
Årets kapitalförändring				80 480	80 480
Summa årets förändring	9 506	2 454	42 442	35 584	89 986
Utgående balans 2022	30 000	5 384	2 296 002	80 480	2 411 866

Not 20 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Ingående pensionsavsättning</i>	150	369
Årets pensionskostnad	212	-33
Årets pensionsutbetalning	-121	-187
<i>Utgående pensionsavsättning</i>	241	150

En medarbetare har erhållit delpension under år 2022 och två har avslutats.

Not 21 Avsättningar för garantier

	2022-12-31	2021-12-31
Risker som kan finansieras av garantiavgifter	102 911	128 121
Utgående avsättningar för garantier	102 911	128 121

Garantistocken bestod av 126 ärenden med ett garanterat belopp på 5 553 094 tkr den 31/12 2022 jämfört med 128 ärenden med ett garanterat belopp på 4 376 407 tkr den 31/12 2021. Minskningen av *Risker som kan finansieras av garantiavgifter* beror på lägre garanterade belopp, amorteringar på belåning samt högre marknadsvärden för kreditgarantier till Avlösen av kommunal borgen.

Not 22 Övriga avsättningar

	2022-12-31	2021-12-31
<i>Avsättningar för omstruktureringsåtgärder</i>		
Ingående avsättning omstruktureringsåtgärder		2 232
Årets upplösning		-2 232
<i>Avsättningar för lokalt omställningsarbete</i>		
Ingående avsättning lokalt omställningsarbete	2 017	2 264
Årets avsättning	435	440
Årets upplösning	-275	-687
<i>Utgående avsättning lokalt omställningsarbete</i>	<i>2 177</i>	<i>2 017</i>
Utgående övriga avsättningar	2 177	2 017

Not 23 Lån i Riksgäldskontoret

	2022-12-31	2021-12-31
Beviljad låneram	35 000	30 000
Ingående balans	14 586	10 832
Årets nya lån	11 456	7 592
Årets amorteringar	-5 007	-3 837
Utnyttjad låneram	21 035	14 586

Avser lån för finansiering av anläggningstillgångar.

Not 24 Övriga kortfristiga skulder

	2022-12-31	2021-12-31
Personalens källskatt	3 757	4 046
Övriga skulder	2	0
Summa Övriga kortfristiga skulder	3 758	4 046

Not 25 Upplupna kostnader

	2022-12-31	2021-12-31
Upplupna löner och semesterlöneskuld samt avgifter enligt lag och avtal	19 804	21 465
Övriga upplupna kostnader	1 899	773
Summa Upplupna kostnader	21 702	22 238

Antalet semesterdagar som medarbetare får spara har minskat från 35 till 30, vilket förklarar en del av minskningen.

Not 26 Oförbrukade bidrag

	2022-12-31	2021-12-31
Bidrag från andra myndigheter	7 685	3 630
- varav beräknas tas i anspråk		
inom tre månader	465	533
inom ett år	3 800	2 347
inom ett till tre år	2 500	
efter tre år		
- varav ska återbetalas	920	750
Bidrag från icke statliga organisationer	338	1 042
Summa Oförbrukade bidrag	8 023	4 673

Not 27 Redovisning mot anslag

Inga anslag eller anslagsposter har fått ändrade beteckningar 2022 jämfört med 2021.

09 4:5 ap 7 Invstöd till hyresbostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarkn.

Den tillfälliga anslagsökningen som inleddes våren 2021 har varit kortsiktig och bemyndiganderamarna har varit begränsande.

09 4:5 ap 10 Invstöd. äldreområdet

Den tillfälliga anslagsökningen som inleddes våren 2021 har varit kortsiktig och därmed inte lett till någon efterfrågeökning.

18 1:2 ap 1 Omstrukt komm bostadsföretag

Under 2022 fanns bara 1 återstående åtagande och inga nya ansökningar som genererade utbetalningar.

18 1:3 ap 1 Stöd ordna bostad

Stödet understiger kraftigt anslaget, liksom tidigare år.

18 1:3 ap 2 Stöd till byggemenskaper

Efterfrågan på stödet har avtagit över tid sedan det lanserades.

18 1:7 ap 1 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus

Slutrapportering av flera projekt har försenats.

18 1:7 ap 5 Energieffektivisering av flerbostadshus

Efterfrågan på stödet blev lägre än förväntat, delvis beroende på förseningar.

18 1:8 ap 3 Invstöd för anordn. av hyresbostäder och bostäder för studerande

Enligt regleringsbrevet var 1 769 000 tkr inte tillgängliga utan beslut av regeringen.

20 1:18 ap 1 Stöd till gröna och trygga samhällen

Några projekt har avbrutits och andra har haft lägre kostnader än planerat.

24 1:25 ap 1 Stöd till enskilda näringsidkare

Efterfrågan på stöd har avtagit i takt med upphävning av coronarestriktioner.

24 1:26 ap 1 Omsättningsstöd till handelsbolag

Efterfrågan på stöd har avtagit i takt med upphävning av coronarestriktioner.

24 1:27 ap 3 Tillfälligt stöd hyreskostnader vissa företag

Antal överklagade ärenden i förvaltningsrätten har understigit beräknad volym.

Not 28 Redovisning mot inkomstitlar

Beloppet består till största delen av återbetalning av återkrav av lämnade bidrag, 1 369 tkr samt marknadsmässigt påslag för kreditgarantier, 1 056 tkr.

Not 29 Redovisning mot bemyndiganden

09 4:5 ap 7 Invstöd till hyresbostäder för äldre på den ordinarie bostadsmarkn.

Utestående åtaganden kommer att infrias mot ap 10 enligt regleringsbrev för 2023.

17 1:5 ap 1 Icke-statliga kulturlokaler

Flera beviljade projekt hade färdigställandetidpunkt under innevarande räkenskapsår.

18 1:2 ap 1 Omstrukt komm bostadsföretag

Det har inte inkommit någon ansökan alls sedan förordningen trädde i kraft 2018. Ett kvarstående projekt har pausats, pga osäkerhet i omvärlden.

18 1:7 Energieffektivisering av flerbostadshus

Utestående åtaganden är fördelat inom anslaget enligt villkor i regleringsbrev för 2022. Efterfrågan blev lägre än förväntat beroende på höga kostnader i omvärlden och att ansökningar drogs tillbaka.

18 1:8 Invstöd för anordn av hyresbostäder och bostäder för studerande

Utestående åtaganden är fördelat inom anslaget enligt villkor i regleringsbrev för 2022.

Not 30 Redovisning mot äldre bemyndiganden

18 1:7 ap 1 Energieffektivisering och renovering av flerbostadshus

Slutåret för bemyndigandet är 2021 enligt regeringsbeslut, vilket överskrids i och med det utestående åtagandet.

5.5 Väsentliga uppgifter

Sammanställning över väsentliga uppgifter (tkr)

	2022	2021	2020	2019	2018
Låneram i Riksgäldskontoret					
Beviljad	35 000	30 000	45 000	30 000	30 000
Utnyttjad	21 035	14 586	10 832	9 626	8 567
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret					
Beviljad	6 000	6 000	6 000	6 000	6 000
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekontokredit SPECIAL i Riksgäldskontoret					
<i>Kreditgarantier för ny- och ombyggnad samt</i>					
<i>Avlösen av kommunal borgen</i>					
Beviljad	obegränsad	obegränsad	obegränsad	obegränsad	obegränsad
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto					
Ränteintäkter	808		0	0	0
Räntekostnader	95	-50	4	232	457
Räntekonto SPECIAL					
<i>Kreditgarantier för ny- och ombyggnad samt</i>					
<i>Avlösen av kommunal borgen</i>					
Ränteintäkter	18 536	0	0	0	0
Räntekostnader	0	0	111	5 889	11 461
Avgiftsintäkter					
<i>Enligt 4 § avgiftsförordningen</i>					
Enligt regleringsbrev	-	-	-	-	-
Faktiskt utfall	266	51	197	1 050	210
<i>Garantiverksamhet</i>					
Enligt regleringsbrev	3 917	4 034	4 408	4 171	8 023
Faktiskt utfall	4 705	4 698	5 321	3 985	8 251
Anslagskredit					
Beviljad	9 889	10 702	14 969	14 342	14 316
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslagssparande					
Icke räntebärande anslag	3 662 751	22 752 152	7 047 022	1 173 743	2 489 862
Räntebärande anslag	9 686	32 376	23 669	3 745	2 926
Summa anslagssparande	3 672 437	22 784 528	7 070 692	1 177 488	2 492 788
Beställningsbemyndigande					
Totalt gjorda åtaganden	11 345 919	10 574 739	8 122 511	6 354 127	5 700 490
Bemyndiganderam	12 378 500	12 961 500	8 299 000	6 976 000	5 871 000
Personal					
Antalet årsarbetskrafter ¹⁾	250	254	257	269	251
Medelantalet anställda	268	271	278	292	279
Driftkostnad per årsarbetskraft ²⁾	1 465	1 424	1 388	1 296	1 379
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	80 480	44 896	37 688	28 521	44 766
Balanserad kapitalförändring	2 301 386	2 256 490	2 218 802	2 190 281	2 151 409

1) Antalet årsarbetskrafter är från och med 2017 tagen från Arbetsgivarverkets statistik.

2) I beloppet för driftkostnad ingår inte kostnader i garantiverksamhet.

5.6 Garantiverksamhet

Sammanställning av garantiverksamhet (tkr)

1. Garantiram

	Utgiftsområde	Beslutad garantiram	Utfärdade garantier	Varav under året utfärdade garantier	Bundna garantiutfästelser
Kreditgarantier	18	8 000 000	5 553 094	1 107 000	343 200

2. Finansiella redovisningen

	Ingående värde	Tillkommande	Avgående/infriade	Värdeförändring	Utgående värde
Tillgångar i garantiverksamhet					
Medel på konton i Riksgäldskontoret	2 376 257	59 979	0		2 436 237
Ännu inte fakturerade garantiavgifter	5 415	3 783	-251	-1 385	7 562
Regressfordringar	5 975	0	-2 684	372	3 664
Summa garantitillgångar	2 387 648	63 762	-2 935	-1 013	2 447 462
Avsättningar för garantier					
Avsättningar för garantier	128 121	18 765	-17 402	-26 572	102 911
Saldo (tillgångar och avsättningar för garantier)	2 259 527	44 997	14 467	25 560	2 344 551

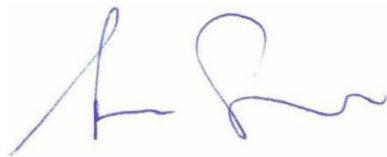
	Utfall
Finansiella flöden i garantiverksamhet	
Fakturerade garantiavgifter under året	40 178
- varav finansierade från anslag	
Skadeutbetalningar	0
Inbetalda återvinningar	2 684

6 Beslut om årsredovisning

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Karlskrona den 21 februari 2023



Anders Sjelvgren
generaldirektör för Boverket

7 Bilagor

7.1 Bilaga 1. Regeringsuppdrag

Avslutade uppdrag från regleringsbrev 2022

Uppdrag	Rapporterat till	Slutredovisningsdatum	Rapport (dnr)
Informationssäkerhet	Finansdepartementet	2022-03-31	104/2022
Förberedelser inför författningsändringar	Finansdepartementet	2022-09-30	133/2022
Utbyggnad av laddinfrastruktur	Finansdepartementet	2022-12-16	136/2022
Bidra till genomförandet av den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken	Finansdepartementet	2022-11-29	137/2022
Statens roll inom taxonomin	Finansdepartementet	2022-05-30	105/2022

Pågående uppdrag från regleringsbrev 2022

Uppdrag	Rapporterat till	Slutredovisningsdatum	Rapport (dnr)
Redovisning av tillämpning av plan- och bygglagstiftningen	Finansdepartementet	2023-04-30	102/2022
Minskade utsläpp från tjänsteresor efter pandemin	Finansdepartementet	Redovisas inom ramen för myndighetens miljöledningsarbete	103/2022
Effekter av energideklarationssystemet, resultat och effekter ska redovisas i kvalitativa och kvantitativa termer	Finansdepartementet	Redovisas i myndighetens årsredovisning 2022	134/2022
En mer harmoniserad och integrerad nordisk byggmarknad	Finansdepartementet	Redovisas i myndighetens årsredovisning 2022	135/2022
Delta i genomförande av regionalfondsprogram under programperioden för 2021–2027	Finansdepartementet	2028-02-24	5481/2022

**Uppdrag enligt tidigare regleringsbrev (Rb) eller
särskilt regeringsbeslut (R)**

R/Rb	Uppdrag	Rapporterat till	Slutredovisnings- datum	Rapport (dnr)
R	Uppdrag att bistå rådet för hållbara städer	Miljö-och energidepartementet	2022-05-31	7372/2017
R	Uppdrag att bistå rådet för hållbara städer – expertgrupp m.m.	Miljö-och energidepartementet	2022-05-31	7373/2017
R	Uppdrag att vidta åtgärder för att underlätta införandet av krav på en klimatdeklaration vid uppförande av byggnader	Finansdepartementet	2022-12-20	1426/2020
R	Redovisning av tillämpningen av plan- och bygglagstiftningen	Finansdepartementet	2022-04-30	23/2021
R	Uppdrag att utreda åtgärder för vissa säkerhetsbrister i äldre hissar	Finansdepartementet	2022-02-14	1649/2021
R	Uppdrag att sammanställa en vägledning om tillämpningen av barnkonventionen vid fysisk planering och stadsutveckling	Finansdepartementet	2022-09-30	2003/2021
R	Uppdrag att koordinera Sveriges deltagande i ett nytt europeiskt Bauhaus	Finansdepartementet	2022-02-14	3614/2021
R	Uppdrag ställt till Boverket och Upphandlingsmyndigheten att främja sociala hänsyn vid upphandling inom bygg- och anläggningssektorn	Finansdepartementet	2022-06-30	4658/2021
R	Uppdrag med anledning av takraset i Tarfalahallen, Kiruna kommun	Finansdepartementet	2022-01-21	4989/2021
R	Uppdrag till Boverket m fl om fördjupad kartläggning analys av efterfrågan på cement i olika sektorer, tillgången till kalksten, klinker, cement samt förutsättningarna för import	Finansdepartementet	2022-05-31	5235/2021
R	Uppdrag om att möjliggöra arbete hemifrån vid statliga myndigheter	Finansdepartementet	2022-02-14	6610/2021
R	Uppdrag att analysera och redovisa konsekvenserna av en överföring av uppgifter mellan myndighet för ett fortsatt kunskapsbaserat arbete för att minska och motverka segregation, ställt till Boverket och Delegationen mot segregation (Delmos)	Justitiedepartementet	2022-10-07	3037/2022
R	Uppdrag till Boverket att motverka arbetslivskriminalitet, fel, brister och skador inom byggsektor	Finansdepartementet	2022-12-20	4275/2022

Pågående uppdrag

R/Rb	Uppdrag	Rapporterat till	Datum	Rapport (dnr)
R	Uppdrag att samordna det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön	Miljö- och energidepartementet	Löpande arbete	3952/2018
R	Uppdrag att bistå Miljömålsrådet	Miljö- och energidepartementet	2026-05-06	3968/2018
R	Uppdrag att leda nordisk arbetsgrupp inom hållbara städer med fokus på stadsgrönska	Miljö- och energidepartementet	Löpande arbete	7950/2018
R	Uppdrag att fortsatt ta emot nyanlända arbetssökande för praktik 2021–2023	Finansdepartementet	2024-02-15	6883/2020
R	Uppdrag att fortsatt ta emot personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga för praktik 2021–2023	Arbetsmarknadsdepartementet	2024-02-15	6824/2020
R	Uppdrag att vara behörig myndighet enligt förordningen om en gemensam digital ingång	Infrastrukturdepartementet	Tillsvidare	6853/2020
R	Uppdrag att förbereda Sveriges arbete med revidering av EU:s byggproduktförordning och Sveriges arbete med CPR Acquis	Finansdepartementet	Redovisas i myndighetens årsredovisning 2023	3624/2021
R	Uppdrag om bostadsanpassningsbidrag	Socialdepartementet	2023-02-28	4180/2021
R	Uppdrag att inrätta och förvalta ett informationscentrum för hållbart byggande med fokus på energieffektiviserande renovering	Finansdepartementet	Löpande arbete	4739/2021
R	Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken 2021–2031	Finansdepartementet	Redovisas årligen i årsredovisning t.o.m. 2032	4741/2021
R	Uppdrag till Boverket att delta i genomförandet av Sveriges återhämtningsplan, avseende åtgärderna stöd till energieffektivisering av flerbostadshus och investeringsstöd för hyresbostäder och bostäder för studerande	Finansdepartementet	2025-02-28	4839/2021
R	Uppdrag till Boverket att förstärka arbetet med arkitektur och gestaltad livsmiljö	Finansdepartementet	Löpande arbete	541/2022
R	Uppdrag att utveckla arbetet med omställning till en cirkulär ekonomi i byggsektorn	Finansdepartementet	2024-12-20	1143/2022

R/Rb	Uppdrag	Rapporterat till	Datum	Rapport (dnr)
R	Uppdrag till Boverket att lämna förslag på hur införandet av gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan kan påskyndas och hur tillämpningen av klimatdeklarationer kan utvidgas	Finansdepartementet	2023-05-15	1549/2022
R	Uppdrag om kunskapsstöd vid samordnad tillsyn	Finansdepartementet	2023-03-31	1724/2022
R	Ändring av uppdraget om inrättande av Rådet för hållbara städer och av anknytande uppdrag	Finansdepartementet	2030-12-31	1949/2022
R	Uppdrag om fler lösningar som främjar en enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen (2010:900) i en digital miljö	Finansdepartementet	2023-01-31	3010/2022
R	Uppdrag om fortsatt koordinering av Sveriges deltagande i ett nytt europeiskt Bauhaus	Finansdepartementet	2023-02-14	3857/2022
R	Uppdrag att utreda behovet av nya definitioner i plan- och byggregelverket	Finansdepartementet	2023-03-31	3974/2022
R	Uppdrag om totalförsvarets intressen vid prövning enligt plan- och bygglagen	Finansdepartementet	2023-05-25	3975/2022
R	Uppdrag till Boverket om vägledning för planläggning enligt plan- och bygglagen (2010:900) intill transportleder för farligt gods	Finansdepartementet	2023-05-31	4207/2022
R	Uppdrag till Boverket och Sveriges Lantbruksuniversitet SLU (Tankesmedjan Movium) att arrangera en konferens med temat den gröna staden under Sveriges ordförandeskap i EU 2023	Finansdepartementet	2023-06-15	4213/2022
R	Uppdrag till Boverket att förbättra kunskapsnivån om hantering av asbest i byggnader	Finansdepartementet	2023-03-31	4274/2022
R	Uppdrag att genomföra den nationella strategin för marknadskontroll	Utrikesdepartementet	2025-12-31	4331/2022
R	Uppdrag att genomföra en kontrollstation av reglerna för byggnaders energiprestanda	Infrastrukturdepartementet	2023-03-15	5227/2022
R	Uppdrag att vidta energibesparingsåtgärder inom den statliga förvaltningen	Finansdepartementet	2023-03-31	5353/2022
R	Uppdrag till Boverket att delta i gemensamma åtgärder avseende direktivet 2002/91/EG om byggnaders energiprestanda	Näringsdepartementet	Löpande arbete	7457/2022 4426/2007

7.2 Bilaga 2. Delrapportering av regeringsuppdraget "Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderpolitiken 2021–2031"

Enligt Boverkets regeringsuppdrag Strategi för systematisk uppföljning av funktionshinderspolitiken 2021–2031 ska uppföljning och redovisning göras i årsredovisningen enligt instruktioner från Myndigheten för delaktighet. Flera funktioner är involverade i strategiarbetet såsom Samrådet för funktionshinderspolitiken, arbetsgruppen för mänskliga rättigheter och universell utformning, grupperna för barnens rätt och jämställdhet, samordningsgrupp för gestaltad livsmiljö, Samverkansforum för statliga myndigheter som bygger och förvaltar fastigheter, samt uppdraget Möjligheternas byggregler med inriktning på modernisering av bostäders utformning och tillgänglighet. En samordnare håller ihop strategiarbetet. I redovisningen finns genomförda och planerade aktiviteter för såväl arbete med strategin, som Samrådet för funktionshinderspolitiken. Boverkets planeringssystem ger möjlighet att märka relevanta aktiviteter så de kopplas till detta område. Den interna målgruppen är samtliga medarbetare på Boverket.

Boverket har tagit fram en handlingsplan för intern och extern samverkan samt kunskapshöjande aktiviteter och information. Bland ett trettiotal aktiviteter finns mötes- och föreläsningsserier och en genomlysning av såväl Boverkets lokaler, som ledningssystem, uppdrag och processer. För att sprida kunskap och kännedom om den systematiska uppföljningen har Boverkets medarbetare löpande informerats och diskuterat uppdraget. Även i Samrådet för funktionshinderspolitiken har Boverket arbetat med att informera och aktivera deltagarna. Ett arbete med att välja ut målgrupper för metodisk bearbetning har genomförts med en fördjupad kommunikationsplan.

Exempel på genomförda aktiviteter under 2022 är:

- Filmer och föredrag med temat tillgänglighet och universell utformning.
- Digital seminarieserie om universell utformning.
- Medverkan på stads- och innovationsmässan H22 i Helsingborg.
- Medverkan på Boverksdagarna 2022.
- Presentationer för bland andra Byggrådet, utbildningsföretag och branschorganisationer, Samverkansforums ledningsgrupp och nätverket Arkitektur och kulturmiljö.
- Medverkat i artikel för organisationen Funktionshinderpolitik.
- Medverkat till MFD:s samordningsarbete som ett gott exempel avseende handlingsplan.

- Genomfört möte och studieresa med representanter från Baerum kommun och politik, i samband med deras strategiarbete kring universell utformning.
- Framtagande av bildbank innehållande tillgänglighetslösningar.
- Koncept för Boverkets kreativa möten som en digital mötesform för bredare samarbeten.
- Framtagande av en guide som ett verktyg för det interna arbetet med mänskliga rättigheter och universell utformning.
- Planeringen av Boverkets nya lokaler i Karlskrona med fokus på universell utformning.

Därutöver pågår ett arbete med att ta fram ett nytt arbetssätt för Boverkets arbete med mänskliga rättigheter som involverar perspektiven jämställdhet, barn och unga, funktionshinder och Agenda 2030. Handlingsplanen kommer tillsammans med det nya arbetssättet med funktionshinderspolitiken att utgöra grunden för Boverkets förflyttning framåt i arbetet med strategins syfte och mål.

7.3 Bilaga 3. Effekter av energideklarationssystemet, återrapportering i enlighet med regleringsbrev 2022

Från och med 2022 har återrapporteringskrav kring energideklarationssystemet återinförts. Boverket har därför låtit utföra en utredning för att ta fram effektmål och indikatorer för uppföljning inom områden som påverkar energideklarationssystemet, samt genomföra uppföljning av utpekade indikatorer. Resultatet av denna utredning har redovisats i rapporten ”Indikatorer för återrapportering av energideklarationssystemet”.

Boverket arbetar kontinuerligt med att förvalta och förbättra informationen i Energideklarationshandboken, i syfte att öka kunskapen om energideklarationer hos byggnadsägare och certifierade energiexperter. Sedan 2019 har andelen besök på Boverkets webbplats som avser Energideklarationshandboken ökat. Antalet frågor som inkommer till myndigheten minskar, vilket kan tolkas som en effekt av den information som ges i handboken.

Av de energideklarationer som har granskats under år 2022 saknas åtgärdsförslag i 27 procent av deklARATIONerna för flerbostadshus, respektive 38 procent av deklARATIONerna för småhus. Det finns en tydlig koppling till energiklass, där de bättre energiklasserna i högre utsträckning saknar åtgärdsförslag. Det finns även en tydlig koppling mellan byggår och andel energideklarationer utan åtgärdsförslag. Byggnader med sämre energiklass och byggnader uppförda före 2005 har i genomsnitt genomfört fler åtgärder än nyare byggnader och byggnader med bättre energiklass. Flerbostadshusägare genomför i nuläget fler energieffektiviserande åtgärder än småhusägare. Mellan 2017 och 2022 har energianvändningen i de flerbostadshus och småhus som genomfört två energideklarationer minskat med 1 746 GWh och år. I flerbostadshusen har energianvändningen minskat med 1 659 GWh och år, och i småhus har energianvändningen minskat med 87 GWh och år.

Totalt har 10 171 byggnader bytt värmekälla mellan 2017 och 2022. Flerbostadshusen har framför allt konverterats till fjärrvärme och bergvärmepump och de värmekällor som bytts ut är framför allt elvärme, olja och gas. Småhusen har framför allt konverterats till bergvärmepump och luftvattenvärmepump och den värmekälla som bytts ut är framför allt vattenburen elvärme. Sett till energianvändning är det användning av olja, gas och elvärme som har minskat mest medan fjärrvärme och geoenergi står för den största ökningen. Totalt resulterar de ändrade energikällorna i minskade utsläpp på 63,8 tusen ton CO₂e, år.

Ungefär hälften av småhusägare och flerbostadshusägare använder energideklarationerna för något ändamål. Småhusägare uppger att energideklarationen utgör ett viktigt underlag inför beslut om att eventuellt köpa ett hus, för att förstå husets energiklass eller energiprestanda i jämförelse

med andra hus, för att planera åtgärder i huset eller för att uppfylla krav på grönt lån. Flerbostadshusägare använder främst energideklarationerna för att planera åtgärder, som underlag vid investeringar i byggnaderna, eller för att förstå byggnadens energiklass.

Många banker använder idag energideklarationen som garant för Gröna lån. Bankerna och Kommuninvest ser ett växande intresse från sina kunder och önskar tillgång till data av god kvalitet från energideklarationsregistret för att administrera detta.

Landets energi- och klimatrådgivare använder i stor utsträckning energideklarationerna vid rådgivning. För småhus är andelen 70 procent och för flerbostadshus är den 85 procent. Cirka 40 procent av energi- och klimatrådgivarna anger att de ofta eller alltid rekommenderar småhusägare att genomföra de energieffektiviserande åtgärder som angetts i energideklarationen. För flerbostadshusägare är motsvarande siffra 60 procent.

7.4 Bilaga 4. Boverkets arbete för en mer harmoniserad och integrerad nordisk byggmarknad, återrapportering i enlighet med regleringsbrev 2022

”Boverket ska redovisa myndighetens arbete med och genomförda åtgärder för en mer harmoniserad och integrerad nordisk byggmarknad inom områdena hållbart byggande med minskad klimatpåverkan ur ett livscyelperspektiv, cirkulärt byggande och digitalisering.”

Minskad klimatpåverkan ur ett livscyelperspektiv - resumé vad som gjorts fram till 2022

För att föra framåt nordisk samverkan om harmonisering av klimatregler för byggnader bildades ett nordiskt nätverk 2019. Det består av en arbetsgrupp (mindre grupp) som kallas för Nordic working group for LCA, Climate and Construction och ett dialogforum (större grupp). Arbetsgruppen består av ett 40-tal representanter från de nordiska byggmyndigheterna, akademien och industrin. Dialogforumet är öppet för alla intresserade. Representanterna till arbetsgruppen baseras på förslag från de nordiska myndigheterna i samarbete med Swedish Life Cycle Center (SLC). SLC är koordinator för nätverket. Ordförandeskapet för arbetsgruppen planeras att cirkulera mellan de nordiska byggmyndigheterna. För närvarande är ordförande Matti Kuittinen på Miljöministeriet i Finland. Sedan starten och fram till och med 2021 har tre Klimatforum arrangerats – 2019 i Malmö, 2020 digital sändning från Köpenhamn och 2021 digital sändning från Island.

Sverige är första land i Norden med regler om klimatdeklaration för byggnader. Under utvecklingen av regler om klimatdeklaration för byggnader har Boverket samordnat arbetet med de nordiska byggmyndigheterna. Utvecklingen av Boverkets klimatdatabas har skett i nära samverkan med Finland som också utvecklat en klimatdatabas.

Minskad klimatpåverkan ur ett livscyelperspektiv – åtgärder 2022

Nordiska ministerrådet finansierar under 2021–24 ett s.k. Work Package 1 om livscykelanalyser (WP1 LCA) som Miljöministeriet i Finland leder. Syftet är att främja nordisk harmonisering av klimatregler för byggnader. Fokus under 2022 har varit gränsvärden, vilket passar bra för Sverige då Boverket i mars 2022 fick ett regeringsuppdrag om gränsvärden för byggnaders klimatpåverkan, dnr.1549/2022. Boverket kommer att samordna arbetet med gränsvärden med arbetet inom WP1 LCA när det gäller nordisk harmonisering. Finland och Danmark har arrangerat två workshops, den 17 och den 25 januari 2022, inom ramen för WP1 LCA. Boverket och två svenska forskare deltog på workshopparna, Tove Malmqvist Stigell på KTH och Martin Erlandsson på IVL Svenska miljöinstitutet.

Den 4 mars hölls ett informellt möte med de nordiska byggmyndigheterna och EU-kommissionen om utkast till revidering av EPBD och införande av Whole Life Carbon (WLC). De nordiska byggmyndigheterna fick möjlighet att föra fram synpunkter utifrån beslutade och kommande regler om klimatdeklaration för byggnader i Norden och förslaget om WLC i EPBD.

Den 8 september arrangerades det fjärde Nordic Climate Forum for Construction i Oslo. Det var ett hybridmöte med nordiska byggmyndigheter och representanter från EU-kommissionen på plats i en direktsändning, digitalt öppen för alla intresserade.

De nordiska byggmyndigheterna har träffats löpande via digitala möten och har gemensamt tagit fram en färdplan för nordisk samverkan om klimatreger. Den ska vara klar i december 2022.

Cirkulärt byggande – resumé vad som gjorts fram till 2022

Boverket deltar sedan 2020 i ett nordiskt nätverk (Nordic Network for Circular Construction) initierat 2020 under Finlands ordförandeskap i Nordiska ministerrådet. Finska miljöministeriet organiserar nätverket, där styrgruppsmöten sker c:a en gång per månad. Bakgrund till gruppens syfte var att ytterligare nyttja cirkularitet som medel för att möjliggöra en hållbar utveckling inom fastighets- och byggsektorn. Nätverkets medlemmar består av representanter från myndigheter och departement i de nordiska länderna.

Nätverket har likt Nordic Working Group for LCA formulerat sju arbetsprogram (WP1-WP7). Se Timeline – Nordic Circular Construction för närmare beskrivning. WP2 är en omfattande analys av hinder och möjligheter för cirkulärt byggande i de nordiska länderna, vilken genomförs av WSP med Boverket som beställare. Övriga WP omfattar bland annat utredning kring olika sätt att mäta cirkularitet, utveckling av digital samarbetsplattform, samt vägledningar kring cirkulärt byggande i praktiken med målgrupp näringsliv och studenter.

Cirkulärt byggande – åtgärder 2022

Boverket har fortsatt med aktivt deltagande i nätverket för cirkulärt byggande. WP2 planeras att färdigställas under november/december 2022. Nätverket har styrgruppsmöte i slutet av november. Preliminära resultat pekar på att inget enskilt hinder begränsar omställningen till en cirkulär ekonomi i byggsektorn, men att ett antal försvårande omständigheter föreligger.

År 2022 har Boverket fått ett regeringsuppdrag om att utveckla arbetet med omställningen till en cirkulär ekonomi. Uppdraget förordar att Boverket bland annat ska kartlägga och analysera vad som kan främja cirkulärt byggande, föreslå åtgärder däribland författningsförslag om nödvändigt, utveckla indikatorer för att följa omställningen till en cirkulär

ekonomi samt sprida information och vägleda andra myndigheter och berörda aktörer. Uppdraget innefattar även viss omvärldsbevakning, i huvudsak de nordiska länderna, vilket en särskilt utpekad arbetsgrupp kommer att arbeta vidare med under 2023 och framåt. Under våren 2022 genomfördes en förstudie, varefter planering pågått. Uppdraget har inneburit omfattande kontakt med näringsliv och andra myndigheter, genom vilka Boverket börjat upprätta vissa samarbeten. Uppdraget ska slutrapporteras till Regeringskansliet i december 2023. Det har under arbetet blivit tydligt att växande intresse finns, men att marknaden bedöms vara omogen. Stora osäkerheter kring vilka regler som gäller och ett behov av både juridisk och praktisk vägledning lyfts även.

Boverket har fortsatt arbetat med revidering av den Europeiska byggproduktförordningen, CPR, och arbete med att utveckla systemet med harmoniserade tekniska specifikationer, CPR Acquis. Inom ramen för CPR Acquis har en horisontell undergrupp för fastställande av väsentliga egenskaper med avseende på miljömässig hållbarhet startat under hösten 2022. I undergruppen diskuteras även i vilken omfattning cirkularitet ska beaktas. Boverket deltar i undergruppen och har i samband med arbetets start format en nationell referensgrupp som bistår Boverket. Vidare ska en eller flera nationella experter som bistår Boverket tillsättas innan årsskiftet. Undergruppens arbetsprogram ger möjlighet att påverka framtagande av underlag för framtida tekniska specifikationer.

Digitalisering – resumé vad som gjorts fram till 2022

Fram till 2022 har Boverket nationellt haft två uppdrag med syfte att uppnå enhetlig hantering av PBL i en digital miljö. Det första uppdraget, med planeringsfokus, ledde fram till samarbete med Lantmäteriet kring den Nationella Geodataplattformen med fokus på temat byggnad och temat detaljplan samt nationella specifikationer och föreskrifter för digitala detaljplaner. Det andra uppdraget var ett ettårigt uppdrag med mer fokus på lov, bygg och tillsyn där bland annat praktiska tillämpningar som Ändamålskatalogen togs fram. Denna serverar även temat byggnad i den Nationella Geodataplattformen med strukturerad information och klassificering av byggnaders användning – eller ändamål.

Det har under tiden skett informationsutbyte med nordiska myndigheter som arbetar med likartade digitaliseringsfrågor. Utbytet har dock inte skett inom ramen för nordiska ministerrådet.

Digitalisering – åtgärder 2022

Nordiska ministerrådets hantering av digitaliseringsfrågor för en mer harmoniserad och integrerad nordisk byggmarknad sker ”på tvärs” över arbetspaketen WP1-WP5. Digitalisering ingår således i arbetet med livscykelanalyser och klimatdeklarationer, såväl som cirkulär ekonomi inom byggsektorn.

Som komplement till detta har Boverket under 2022 återstartat ett nordiskt/nordeuropeiskt nätverk för informationsutbyte på digitalteknisk nivå, North European Arena on Digital Planning and Building. Boverket arrangerade under året ett seminarium som hölls i Helsingborg den 4–6 oktober.

7.5 Bilaga 5. Utbyggnad av laddinfrastruktur, återrapportering i enlighet med regleringsbrev 2022

”Boverket ska redovisa sin bedömning av hur utbyggnaden av laddinfrastruktur för väg- och sjö-transporter kan komma att påverka myndighetens verksamhetsområde, t.ex. i form av behov av regeländringar och förändrad vägledning rörande fysisk planering och byggnader”

Boverket har under året inte gjort några nya vägledningar, bedömningar eller analyser av behovet av utbyggnaden av laddinfrastruktur. Anledningen är att ett arbete med nya vägledningstexter kring laddinfrastruktur genomfördes och avslutades under 2021 efter införandet av krav på laddning av elfordon i PBL och PBF. Boverket har under 2022 därmed enbart varit behjälpligt med att svara på frågor och ge förtydliganden kring de vägledningstexter som redan finns för såväl byggande som planering. Boverket deltog även under 2021 i Energimyndighetens uppdrag att analysera behovet av och ge förslag för bättre tillgång till laddinfrastruktur för hemmaladdning oavsett boendeform. I denna rapport ges förslag på fortsatt arbete och behov av utredningar för eventuellt framtida regeländringar. Något ytterligare behov av att utreda och analysera frågan under 2022 har Boverket därmed inte ansett föreligga.

Behov av framtida regeländringar

Under 2022 har fokus legat på att följa revideringen av direktivet för byggnaders energiprestanda, EPBD, samt stödja Regeringskansliet i det arbetet. Förslaget är inte färdigförhandlat, men så som det ser ut inför förhandlingarna, de så kallade trilogerna, mellan parlamentet, ministerrådet och kommissionen under 2023 kommer det finnas ett stort behov av framtida svenska regelförändringar i samband med implementeringen. Det gäller främst i PBL och PBF med förändrade kravnivåer på laddinfrastruktur och cykelparkeringsplatser för både nya byggnader och retroaktiva krav för befintliga byggnader. Befintliga retroaktiva krav till 2025 kan även behöva dras tillbaka. Därutöver kommer det sannolikt behövas någon form av reglering för så kallad "right to charge" eller tillträde till laddning i den mån det inte kommer i konflikt med annan lagstiftning. Om det kan göras inom ramen för befintlig lagstiftning eller lämpligare regleras genom speciallagstiftning kommer behöva utredas särskilt när direktivets slutliga ordalydelse är fastställd. I samband med implementeringen av det uppdaterade EPBD-direktivet kommer det sedan uppstå ett förnyat behov av vägledning kring laddinfrastruktur för byggnader och inom fysisk planering. Detta arbete bedöms preliminärt behöva genomföras under 2024–2025.



Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Box 534, 371 23 Karlskrona
Telefon: 0455-35 30 00
Webbplats: www.boverket.se